WWW.ZVIAZDA.BY — на 12 гадзін раней

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУССКАЯ ГАЗЕТА

20 ВЕРАСНЯ 2011 г.
АЎТОРАК
№ 179
(27043)

Кошт 750 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

Кіраўніцтву, асабоваму складу, ветэранам мытнай службы Рэспублікі Беларусь

Паважаныя супрацоўнікі і ветэраны мытнай службы!

Сардэчна віншую вас з прафесійным святам — Днём мытніка.

Два дзесяцігоддзі — немалы тэрмін для станаўлення і развіцця арганізацыі. Сёння мы можам з упэўненасцю казаць пра тое, што ў нашай краіне склалася і паспяхова функцыянуе сістэма мытнага кантролю. Яна з'яўляецца адным з дзейсных механізмаў дзяржаўнага рэгулявання знешняга гандлю, папаўнення бюджэту і выкаранення трансгранічнай злачыннасці.

Беларускія мытныя органы знаходзяцца ў авангардзе інтэграцыйных працэсаў, актыўна абсталёўваюць мяжу, укараняюць сучасныя інфармацыйныя тэхналогіі і павышаюць якасць аказваемых мытных паслуг.

Упэўнены, што вы і надалей будзеце граматна і эфектыўна вырашаць самыя адказныя дзяржаўныя задачы, забяспечваць безумоўнае выкананне заканадаўства ў галіне мытнай справы.

Моцнага здароўя, дабрабыту і поспехаў вам у вашай нялёгкай, але такой неабходнай службе ў імя Рэспублікі Беларусь!

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«БЕЛАРУСЬ УДЗЯЧНА КІТАЮ ЗА САДЗЕЙНІЧАННЕ Ў СТАБІЛІЗАЦЫІ МАКРАЭКАНАМІЧНАЙ СІТУАЦЫІ»

Фота БЕЛТА.

Беларусь вельмі ўдзячна кітайскаму боку за аказваемае садзейнічанне ў выпрацоўцы рашэнняў па стабілізацыі макраэканамічнай сітуацыі ў краіне. Аб гэтым паведаміў учора Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы са старшынёй Пастаяннага камітэта Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў У Банга, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

У сувязі з гэтым Аляксандр Лукашэнка адзначыў вялікую работу, зробленую экспертамі Народнага банка Кітая. Многія з рэкамендацый, якія яны далі, прыняты беларускім бокам на ўзбраенне. Прэзідэнт звярнуў увагу на тое, што актыўна развіваецца гандлёва-эканамічнае і інвестыцыйнае супрацоўніцтва. Мільярдныя кітайскія льготныя крэдыты, прамыя інвестыцыі актыўна працуюць на мадэрнізацыю беларускай эканомікі, укараненне перадавых тэхналогій, інавацый. Кіраўнік дзяржавы выказаў упэўненасць, што цяперашні візіт У Банга стане важнай вяхой у развіцці і ўмацаванні беларуска-кітайскіх адносін. Паводле яго слоў, падпісаныя ўчора пагадненні і кантракты дадуць старт рэалізацыі прарыўных праектаў.

Аляксандр Лукашэнка таксама лічыць, што запуск першага беларускага спадарожніка сувязі і стварэнне Кітайска-беларускага індустрыяльнага парку закладуць трывалую аснову для доўгатэрміновага партнёрства ў сферы высокіх тэхналогій, стануць своеасаблівай візітнай карткай Кітая ў Еўропе. На перагаворах Прэзідэнт Беларусі падкрэсліў, што ў студзені 2012 года Беларусь і Кітай будуць адзначаць 20-годдзе ўстанаўлення дыпламатычных адносін. «Тэрмін параўнальна невялікі. Фактычна нішто для гісторыі вялікага Кітая, але за гэты час мы выйшлі на этап узаемадзеяння, калі можам адкрыта і даверліва абмяркоўваць любыя тэмы», — адзначыў кіраўнік дзяржавы. Ён лічыць, што ў гэтым вялікая заслуга ўсяго кіраўніцтва Кітая і ў першую чаргу Старшыні КНР Ху Цзіньтаа. Аляксандр Лукашэнка перадаў Ху Цзіньтаа і ўсяму кіраўніцтву Кітая найлепшыя пажаданні і падзякаваў «за каласальную не толькі матэрыяльную, але і маральную» падтрымку беларускай дзяржавы.

«Вы можаце разлічваць на Беларусь як апорную краіну ў Еўропе, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Супрацоўніцтва Беларусі з Кітаем мае стратэгічны характар. Гэта нашы сябры, наша апора ў свеце, якая ніколі нам не здраджвала ў самых складаных сітуацыях. І мы адпаведна будзем праводзіць палітыку, накіраваную на ўмацаванне дружбы, узаемадапамогі і падтрымкі з кітайскай дзяржавай...»

Беларусь дасягае істотных поспехаў у сваім развіцці ў вельмі няпростых знешніх умовах. Аб гэтым паведаміў старшыня Пастаяннага камітэта Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў У Банга на сустрэчы з Прэзідэнтам Беларусі Аляксандрам Лукашэнкам. Высокі кітайскі госць адзначыў, што ён трэці раз наведвае з візітам Беларусь, да гэтага ён быў тут у 1995 і 1997 гадах. Убачанае ім цяпер сведчыць аб тым, што Беларусь імкліва развіваецца. У Банга адзначыў, што цяпер у Беларусі пануе грамадска-палітычная стабільнасць, устойліва развіваецца эканоміка, пастаянна павышаецца ўзровень жыцця людзей. Беларусь адыгрывае ўсё больш значную ролю ў міжнародных справах. На яго думку, усе гэтыя поспехі дасягнуты ў вельмі няпростых знешніх умовах, паколькі ўжо на працягу некалькіх гадоў «ЗША і ў цэлым Захад аказваюць вялікі націск на краіну». «Гэта жорсткія санкцыі ў эканоміцы, у знешняй палітыцы — гэта ізаляцыя вашай краіны. І ў гэтым плане вы прыкладаеце вялікія намаганні па адстойванні суверэнітэту, нацыянальнай бяспекі і нацыянальнай годнасці. Апошнія гады Беларусь сутыкнулася з пэўнымі цяжкасцямі, выклікамі наступствамі сусветнага фінансава-эканамічнага крызісу, павышэннем цэн на газ, узмацненнем санкцый Захаду», — адзначыў кітайскі кіраўнік. У Банга падкрэсліў, што ў Беларусі прыняты шэраг мер па процістаянні гэтым выклікам і цяпер назіраюцца некаторыя вынікі гэтай палітыкі. У грамадстве захоўваюцца згода і стабільнасць, адзінства і згуртаванасць. «Мы як шчырыя сябры рады ўсім поспехам пад вашым кіраўніцтвам і ўпэўнены, што краіна пераадолвае часовыя цяжкасці і будзе рухацца наперад», — адзначыў У Банга, звяртаючыся да Аляксандра Лукашэнкі.

Анатоль МАРОЗ:

«ПРАЗ ГОД У БЕЛАРУСІ БУДЗЕ ПРАДАВАЦЦА ЎЛАСНАЯ ЧОРНАЯ ІКРА»

Гэтымі днямі ў рыбгасе «Сялец» стартаваў масавы адлоў нагульных сажалак рыбы новага «ўраджаю»

Калі толькі машына з журналістамі трапіла на тэрыторыю вопытнага рыбгаса «Сялец», што ў Брэсцкай вобласці, то на першым вялікім вадасховішчы мы ўбачылі двух белых лебедзяў, якія мірна кружылі па воднай гладзі побач са сваімі яшчэ шэрымі птушанятамі. Дарэчы, лебедзі з'яўляюцца ў рыбгасе бадай што адзінай буйной вадаплаўнай птушкай, якую тут паважаюць і ўвогуле не чапаюць...

А вось сажалак у рыбгасе «Сялец» вельмі шмат — гэта дзясяткі нагульных вадасховішчаў, для вырошчвання таварнай рыбы. Увогуле, рыбгас — самы буйны ў Беларусі па вырошчванні сажалкавай, азёрна-рачной рыбы, таксама малькоў карпа, шчупака, раслінаедных і асятровых у заводскіх умовах.

Агульная плошча сажалак рыбгаса складае 2500 гектараў, дзе толькі на нагульныя вадасховішчы прыпадае 1823 гектары. Сёлета тут плануюць злавіць і рэалізаваць 2,7 тысячы тон рыбы, што на 15 працэнтаў больш, чым летась.

«Цяпер у рыбгасе «Сялец» працягваецца актыўная дапрацоўка абсталявання, з дапамогай якога ўжо праз год магчыма будзе з уласнай рыбы атрымліваць прамысловую таварную чорную ікру.

Галоўны рыбавод гаспадаркі Сяргей МІХОВІЧ адзначае, што галоўнае не толькі ў тым, як лепш рыбу вырасціць і злавіць. Тут трэба стварыць такі алгарытм вытворчасці, каб да спажыўца трапляў толькі высакаякасны прадукт і, пажадана, не вельмі дарагі. З цэнамі не зусім заўсёды гладка, але... Для вырошчвання кілаграма рыбы неабходна каля 3 кг камбікармоў. А вось з ліпеня гэтыя камбікармы падаражэлі больш чым у два разы. Непасрэдна на продажы жывой рыбы сёння шмат грошай не заробіш. Рэнтабельнасць прадпрыемства па гэтым кірунку складае каля 10 працэнтаў. На ўсіх сталічных кірмашах і рынках не вельмі вялікі карп непасрэдна з машыны рыбгаса «Сялец» каштуе каля 14 тысяч, а цана элітнага карпа дасягае 20—22 тысяч рублёў.

СТАР. 3

ДА ВЕДАМА:

У Беларусі ў рэспубліканскай уласнасці дзейнічае 19 рыбгасаў, на якія прыпадае сажалкавы фонд плошчай 20,3 тысячы гектараў. Каля 80 працэнтаў ад агульнага аб'ёму рыбы ў рыбгасах складае карп.

ПРАПАНОВА ПАВЫШАЕЦЦА, А КУРС ЗНІЖАЕЦЦА

На дадатковай сесіі Беларускай валютна-фондавай біржы курсы асноўных валют працягваюць паціху зніжацца. Долар у параўнанні з мінулымі таргамі патаннеў на 20 рублёў, еўра — на 10, расійскі рубель — на 9. Акрамя таго, прапанова ўжо значна перавышае попыт.

Напрыклад, заяўкі на продаж доларaў склалі 25,989 млн, а на куплю — 20,505 млн, на продаж еўра — 771,060 млн, на куплю — 287, 276. Пракаментаваць сітуацыю карэспандэнт «Звязды» папрасіў **Сяргея СЯНКЕВІЧА, начальніка казначэйства Беларускага народнага банка**. «Гэта тэндэнцыя была заўважная яшчэ ў пятніцу, — кажа спецыяліст. — Сёння перавышэнне прапановы было больш значным. Ідзе «падатковы тыдзень», і экспарцёрам зараз патрэбна больш беларускіх рублёў, каб заплаціць падаткі. Таму яны будуць выстаўляць на продаж больш валюты. Акрамя таго, зараз сталі больш зразумелымі правілы гульні, сталі больш ахвотна несці валюту на продаж на біржу. Увогуле, нашы юрыдычныя асобы не прызвычаіліся яшчэ да таргоў у рынкавых умовах. Яны яшчэ пакуль вучацца. Але з часам, думаю, гэта выправіцца. І яны перастануць з асцярогай глядзець на таргі. А далей заявак будзе ўсё больш і больш».

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

РЫНКАВЫЯ КУРСЫ НА 19 ВЕРАСНЯ:

Долар ЗША — 8460 беларускіх рублёў;

Еўра — 12130 беларускіх рублёў;

Расійскі рубель — 285 беларускіх рублёў.

КУРСЫ ВАЛЮТ НЕКАТОРЫХ БАНКАЎ 19 ВЕРАСНЯ:

«Беларусбанк»: долар ЗША — 7900 і 8350, еўра — 10800 і 11450, расійскі рубель — 245 і 266.

«БПС-Банк»: долар ЗША — 7950 і 8350, еўра — 10775 і 11480, расійскі рубель — 254,8 і 272,8.

«Мінскі транзітны банк»: долар ЗША — 8000 і 8550, еўра — 10900 і 11800, расійскі рубель — 255 і 280.

Надзея ЕРМАКОВА:

ДА КАНЦА КАСТРЫЧНІКА ПАЧНУЦЦА ПЕРАГАВОРЫ ПА НОВЫМ КРЭДЫЦЕ МВФ У ПАМЕРЫ $5-8 МЛРД

Аб гэтым заявіла ў інтэрв'ю праграме «Карціна свету» старшыня праўлення Нацыянальнага банка Надзея Ермакова, паведамляе карэспандэнт БЕЛТА.

«Магчыма, такі аб'ём крэдыту і не спатрэбіцца, — лічыць кіраўнік Нацбанка. — Тыя першыя меры, якія былі прыняты ў Беларусі па стабілізацыі сітуацыі і выхаду на адзіны курс, МВФ адабрае». Надзея Ермакова лічыць значным фактарам — і для МВФ, і для нашай краіны — структурныя пераўтварэнні ў эканоміцы.

Што датычыцца павышэння зарплат, то, паводле слоў кіраўніка Нацбанка, МВФ не ставіць адназначна пытанне аб іх замарожванні. «Размова ідзе аб тым, каб не павышаць зарплату адносна той сітуацыі, якая ёсць сёння. Але калі сур'ёзна зменіцца афіцыйны курс нацыянальнай валюты, то трэба будзе з улікам інфляцыі зарплату павышаць. Але яна павінна быць зароблена». «Купля валюты па пашпарце будзе ўведзена ў Беларусі з 1 кастрычніка. Праграмнае забеспячэнне практычна гатова, але мы яго яшчэ будзем тэсціраваць», — заявіла кіраўнік Нацбанка. Пры гэтым яна адзначыла, што адзіная сістэма ўліку будзе ўкаранёна ва ўсіх банках. Таксама, паводле яе слоў, не плануецца ўвядзенне якіх-небудзь абмежаванняў па колькасці набываемай валюты.

Адказваючы на пытанне пра тое, ці плануецца ў бліжэйшы час павышэнне стаўкі рэфінансавання, кіраўнік Нацбанка сказала: «Гэта будзе залежаць ад таго, як будзе ісці інфляцыя. Я думаю, што давядзецца павышаць. Як толькі мы даведаемся новую статыстыку па інфляцыі, мы вызначымся па стаўцы рэфінансавання».

Беларускія банкі зацікаўленыя ў адмене абмежавання на зняцце валюты з пластыкавых банкаўскіх картак, намінаваных у беларускіх рублях, паведаміла Надзея Ермакова. Паводле слоў кіраўніка Нацбанка, у цяперашніх умовах банкам выгадна адмяніць існуючыя абмежаванні. «Улічваючы, што банкі цяпер купляюць валюты больш, чым прадаюць, то для банкаў цікава і праз карткі прадаваць валюту. Яны на гэтым могуць зарабіць», — заявіла Надзея Ермакова.

«Прамая лінія»

ШТО ПАГРАЖАЕ НАШАМУ ГОЛАСУ?

Урач-фаніятар — гэта той спецыяліст, які ведае амаль усё пра наш голас. Як захаваць галасавыя здольнасці чалавека, чый голас слабы ад прыроды? Чаму мы хрыпім і сіпім, а бывае, і нечакана нямеем? Чаму адны людзі храпуць у сне, а іншыя — не? Ці можа медыцына дапамагчы храпуну? Аб чалавечым голасе і захворваннях галасавога апарату ў дарослых і дзяцей мы пагаворым на чарговай «прамой лініі». Да нас у рэдакцыю прыйдзе **ўрач-фаніятар Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра отарыналарынгалогіі Вольга Іванаўна РАДЗІВОНАВА**. «Прамая лінія» адбудзецца **сёння з 11.00 да 12.00** па нумарах: **8 (017) 292 38 92 і 292 38 21**.

ОАО «БЕЛАГРОПРОМБАНК»

В соответствии с условиями договоров срочного банковского вклада (депозита) ОАО «Белагропромбанк» сообщает об увеличении с 20 сентября 2011 года до 38% годовых размера **основной** процентной ставки по договорам срочного банковского вклада (депозита) «Двадцатка», заключенным в период с 21.03.2011 по 19.09.2011 года

Телефон Контакт-центра Банка – 136
8.00-20.00 – рабочие дни, 8.00-18.00 – выходные и праздничные дни.
Звонок со стационарного телефона, с мобильного телефона (life:), velcom, МТС) – по тарифам операторов связи. Консультации оказываются бесплатно.

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности от 22.07.2009 № 2 выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

ОАО «БЕЛАГРОПРОМБАНК»

В соответствии с условиями договоров банковского вклада (депозита) до востребования «Пенсионный», заключенных на условиях, утвержденных протоколом Кредитного комитета ОАО «Белагропромбанк» от 04.04.2006 № 36 ОАО «Белагропромбанк» сообщает об установлении процентной ставки с 20 сентября 2011 года в размере 30% годовых.

Телефон Контакт-центра Банка – 136
8.00-20.00 – рабочие дни, 8.00-18.00 – выходные и праздничные дни.
Звонок со стационарного телефона, с мобильного телефона (life:), velcom, МТС) – по тарифам операторов связи. Консультации оказываются бесплатно.

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности от 22.07.2009 № 2 выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ

WWW.RLT.BY

Информационное сообщение

ПРОДАЕТСЯ ЗЕРНОСУШИЛЬНЫЙ КОМПЛЕКС, ***расположенный в районе д. Юзуфово Минского района,*** в составе двух кирпичных зерноскладов (об. пл. 403,9 кв.м; 690,8 кв.м); кирпичного склада минеральных удобрений об. пл. 140,2 кв.м; а также асфальтированная площадка-ток, пл. покрытия 5603 кв.м.

Площадь земельного участка **– 1,4228 га.**

Тел.: (8017) 224 61 34; 500 47 12.

ПАЎТЫДНЯ «БАБІНАГА ЛЕТА»

Пасля невялікага пахалодання на гэтым тыдні на тэрыторыю Беларусі зноў паступаюць цёплыя павятраныя масы з паўднёвых шырот, паведаміла рэдакцыі спецыяліст Рэспубліканскага гідраметцэнтра Мінпрыроды Вольга ФЯДОТАВА.

У аўторак у Беларусі без ападкаў, толькі на паўночным захадзе краіны невялікія дажджы, магчымы нават навальніцы. Тэмпература ўдзень ад 18 на поўначы да 25 цяпла на поўдні краіны. У сераду і чацвер уначы 6—13, удзень цудоўнае сонечнае надвор'е і 18—25 градусаў. А вось у пятніцу пахаладае, чакаюцца дажджы. Уначы 6—13, удзень ужо толькі 14—20 градусаў. У суботу стане яшчэ халадней. Уначы 3—10 цяпла, на тарфяніках Палесся магчымы замаразкі да 0 — мінус 3 градусаў, удзень — 13—20 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

СУСВЕТНАЯ ПРЭСА ПРАДРАКАЕ «АПАКАЛІПСІС ДЛЯ ЕЎРА»

Заходняя прэса зноў занепакоеная пазыковым крызісам у Еўропе, які, па меркаванні назіральнікаў, пачынае нарастаць. ЕС, па меркаванні выдання The Sunday Times, коціцца ад адной фазы пазыковага крызісу да іншай.

На мінулым тыдні, распавядае газета, міністры фінансаў ЗША і Вялікабрытаніі выступілі з новымі засцярогамі ў адрас еўрапейскіх лідараў. «Крытычнай» назваў сітуацыю, якая склалася, і эканаміст Нуруэль Рубіні, які праславіўся тым, што прадказаў крызіс 2008 года. Ён паказаў на пераход запазычанасці з прыватнай на дзяржаўны, а затым і наддзяржаўны ўзровень. Каб супакоіць страх з нагоды шырокай хвалі банкруцтваў, пяць цэнтральных банкаў, у тым ліку Банк Англіі, Федэральны рэзерв і АЦБ, адрэагавалі «адважным» рашэннем падаць пацярпелым банкам «неабмежаваную доларавую ліквіднасць». Але гэта быў толькі часовы імпульс, а не рашэнне крызісу, каментуе выданне. З яго пункту гледжання, падобныя крокі падзяляюць Еўропу. Немцы, галандцы, фіны і іншыя жыхары Паўночнай Еўропы ўсё больш супраціўляюцца таму, каб даваць новыя порцыі грашовай дапамогі марнатраўным паўднёвым краінам, канстатуе газета.

ВЫБАРЫ Ў ЛАТВІІ ВЫЙГРАЛА РУСКАМОЎНАЕ АБ'ЯДНАННЕ

На пазачарговых парламенцкіх выбарах у Латвіі 17 верасня найбольшую колькасць галасоў набрала аб'яднанне «Цэнтр згоды», якое адстойвае правы рускамоўнага насельніцтва.

Па выніках апрацоўкі 98,4 адсотка бюлетэняў, «Цэнтр згоды» набірае 28,95 адсотка. На другім месцы Партыя рэформаў былога прэзідэнта Валдзіса Затлерса з 20,28 адсотка, а на трэцім — блок «Адзінства» з 18,22 адсотка галасоў выбарнікаў. Нягледзячы на перамогу на выбарах, «Цэнтру згоды» не хопіць месцаў у парламенце, каб сфарміраваць канстытуцыйную большасць. Пры гэтым аналітыкі не выключаюць, што Партыя рэформаў і «Адзінства» створаць кааліцыю, і рускамоўнаму аб'яднанню прыйдзецца застацца ў апазіцыі.

АЛІМПІЙСКІЯ НОВАБУДОЎЛІ Ў СОЧЫ МОГУЦЬ ПЕРАТВАРЫЦЦА Ў РУІНЫ

Больш за палову шматпавярховых дамоў з маналітнага жалезабетону, пабудаваных перад пачаткам Алімпіяды 2014 года ў Сочы, могуць раптоўна ператварыцца ў руіны.

Для катастрофы ў гэтым сейсманебяспечным раёне досыць будзе землятрусу ў 7—8 балаў, якое прагназуюць у бліжэйшыя гады сейсмолагі. Нягледзячы на тое, што па праектах дамы разлічаныя на штуршкі такой сілы, на самай справе многія з іх складуцца як карткавыя домікі, адзначае выданне «Маскоўскі камсамолец». Памылку ў нарматыўных дакументах, якая можа прывесці да трагедыі, не так даўно знайшлі адмыслоўцы кафедры «Супраціўленне матэрыялаў» Маскоўскага дзяржаўнага будаўнічага ўніверсітэта. А нядаўна геафізікі паведамілі аб тым, што ў раёне Каўказа фарміруецца моцны землятрус, роўнага якому па сіле не было, мабыць, тысячу гадоў.

У ГЕРМАНІІ ЗНАЙШОЎСЯ ПАДЛЕТАК, ЯКІ 5 ГАДОЎ ЖЫЎ У ЛЯСАХ

Брытанскія і нямецкія навукоўцы і паліцэйскія спрабуюць высветліць асобу загадкавага падлетка, які пяць гадоў пражыў у лясах, а 5 верасня звярнуўся ў мэрыю Берліна. Па словах падлетка, ён жыў у лесе разам са сваім бацькам, але два тыдні таму той загінуў, і юнак выйшаў да людзей.

Вядома, што маладога чалавека завуць Рэй. Ні прозвішча, ні свайго паходжання Рэй не памятае, затое назваў паліцыі дату свайго нараджэння. Па-нямецку юнак размаўляе дрэнна, затое свабодна валодае англійскай. Інтэрпал параўноўвае прыметы блакітнавокага бландзіна з прыметамі зніклых непаўналетніх па ўсім свеце. У мэрыю Берліна юнак прыйшоў у зімовым адзенні і з заплечнікам, у якім знаходзіліся намёт, спальны мяшок і іншыя рэчы, уключаючы компас.

У СТУДЫІ НТБ АДБЫЛАСЯ «БОЙКА МІЛЬЯНЕРАЎ»

Падчас запісу тэлепраграмы «НТБшнікі» пабіліся два буйныя расійскія прадпрымальнікі. Горача абмяркоўваючы сусветны крызіс, кіраўнік Нацыянальнага рэзервовага банка Аляксандр Лебедзеў некалькі разоў ударыў па твары экскіраўніка Mirax Group Сяргея Палонскага, ды так, што той зляцеў з крэсла. Палонскі мае намер звярнуцца ў суд.

Банкір Лебедзеў заявіў радыёстанцыі «Рэха Масквы», што дзейнічаў у межах неабходнай самаабароны і гатовы таксама разбірацца з інцыдэнтам у юрыдычным парадку. Расійскія СМІ адзначаюць, што Сяргей Палонскі вядомы сваімі экстравагантнымі паводзінамі: так, вясной сёлета ён у прамым эфіры праграмы Сяргея Мінаева з'еў кусок сапраўднага гальштука, запіўшы яго вадой.

ІТАЛЬЯНСКІ НАВУКОВЕЦ ВЫВЕЎ «ШЧАСЛІВУЮ» ДЫЕТУ

Навуковец Лука Пасамонці з універсітэта Катандзара (Італія) вызначыў спіс прадуктаў, якія дазваляюць пераадолець раздражненне і гнеў. Гэта шакалад, ікра, а таксама малако, сыр, мяса птушкі, свініна і ялавічына, арэхі.

Даследчыку атрымалася навукова давесці, што прычына добрага настрою крыецца ў «правільнай ежы», якая ўтрымлівае амінакіслату трыптафан. Такія прадукты, як правіла, антыдэпрэсіўныя. Аднак Пасамонці настойвае, што кожны чалавек павінен ужываць штодня не менш за 350 грамаў «аптымістычных» прадуктаў. Гэта дапамагае пазбягаць стрэсаў, зніжае агрэсіўнасць, дазваляе кантраляваць гнеў і негатыўныя эмоцыі. Навуковец перакананы, што «трыптафанавая дыета» здольная лячыць псіхалагічныя захворванні — такія, як дэпрэсія і схільнасць да суіцыду. Навуковец не сумняваецца, што худыя людзі злейшыя, чым тоўстыя, з-за недахопу трыптафану.

НЕМКА ВЫКРАЛА Ў БЫЛОГА КАХАНАГА ЎСТАЎНЫЯ ЗУБЫ

Жыхарка нямецкага Браўншвейга пазбавіла свайго былога каханага ўстаўных зубоў: яна забрала пратэзы пасля сваркі з экс-бойфрэндам і з'ехала з імі на сваім аўтамабілі.

43-гадовы мужчына, якога пакінулі без зубоў, патэлефанаваў у паліцыю. Выйсці на след 41-гадовай жанчыны прадстаўнікам органаў правапарадку ўдалося, аднак пратэзаў пры ёй не было. Яна хоць і прызнала факт крадзяжу зубоў, але заявіла паліцэйскім, якія абшукалі яе аўтамабіль, што не памятае, куды дзеліся пратэзы яе былога каханага. У паліцыі адзначылі, што лічаць учынак жанчыны актам помсты. Новыя ўстаўныя зубы абыдуцца немцу прыкладна ў дзве тысячы еўра.

Ведай нашых

АЛЯКСЕЙ ШАМАРАЎ ВЫЙГРАЎ ЧЭМПІЯНАТ СВЕТУ ПА ВОЛЬНАЙ БАРАЦЬБЕ

Усяго ў актыве беларусаў 5 медалёў

На чэмпіянаце свету па вольнай барацьбе ў Стамбуле (Турцыя) беларускі спартсмен, сярэбраны прызёр чэмпіянату Еўропы-2011 у Дортмундзе Аляксей Шамараў (самая прэстыжная вагавая катэгорыя да 120 кг) пацвердзіў свой высокі клас і заваяваў у нядзелю «золата». У фінале ён перамог трохразовага чэмпіёна свету расіяніна Біляла Махава. Раней спартсмены былі ў адной камандзе, і не дзіўна, што выдатна ведалі слабыя і моцныя бакі адзін аднаго (Аляксей Шамараў раней выступаў за зборную Расіі).

Яшчэ чатырох супернікаў беларускі барэц прайшоў на шляху да фіналу (немца Ніка Мацюхіна, турка Фаціха Чакіраглу, грузіна Давіда Модзманашвілі і амерыканца Тэрвела Длагнева). Шамараў атрымаў пуцёўку на Алімпійскія гульні. Гэта другі медаль беларускіх вольнікаў на чэмпіянаце свету: раней Руслан Шэйхаў (вагавая катэгорыя да 96 кг) заваяваў бронзавы медаль, а з ім і ліцэнзію ў Лондан-2012. Астатнія беларускія барцы вольнага стылю медалёў не заваявалі, аднак вынік, які паказала наша зборная, даволі высокі. Беларуская каманда з 22 ачкамі заняла восьмае месца сярод 102 краін.

Яшчэ два медалі заваявалі барцы грэка-рымскага стылю. Алім Сялімаў стаў чэмпіёнам у катэгорыі 84 кг, а Элбек Тажыеў — віцэ-чэмпіёнам у катэгорыі 55 кг. У катэгорыі 96 кг Цімафей Дзейнічэнка заняў пятае месца, што дало яму магчымасць атрымаць алімпійскую ліцэнзію. Выступленне таксама можна назваць удалым: каманда заняла чацвёртае месца (25 ачкоў) сярод 100 краін свету.

У жаночых спаборніцтвах адзіны, бронзавы медаль і ліцэнзія ў Лондан-2012 на рахунку Васілісы Марзалюк у вагавай катэгорыі да 72 кг.

Алена КРАВЕЦ.

Фота БЕЛТА.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Аляксея Шамарава з заваяваннем залатога медаля чэмпіянату свету па вольнай барацьбе ў вагавой катэгорыі да 120 кг, які праходзіў у турэцкім Стамбуле. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка пажадаў спартсмену новых яркіх спартыўных дасягненняў.

ISSN 1990 - 763X

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 20.09.2011 г. (для б/н разлікаў)

▲1 долар ЗША	5 412,00	1 чэшская крона	301,46
▼1 еўра	7 414,98	1 польскі злоты	1 697,72
1 латвійскі лат	10 417,71	▼1 расійскі рубель	175,33
1 літоўскі літ	2 139,68	1 украінская грыўня	676,42

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў Цэнтрбанк РФ

USD	30,8680
10 UAH	38,5705
10000 BYR	57,4182
EUR	42,2058

Агенцтва Уладзімір Грачкоў

МЕСЦАМ ФОРУМУ ЯПОНЦЫ ВЫБРАЛІ МІНСК

Учора ў сталіцы, у памяшканні Беларускага таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі пачаў работу двухдзённы форум «Японія — краіны Еўразіі».

Гэта ўжо другі форум, які цалкам прысвечаны шматграннай тэме мірнага развіцця стасункаў у розных сферах і міжнароднаму супрацоўніцтву краін Еўразіі, вага якіх усё больш расце ў вырашэнні злабадзённых сусветных праблем. Першы форум прайшоў у 2002 годзе ў японскім горадзе Кіёта. У яго рабоце тады актыўны ўдзел брала дэлегацыя з нашай краіны, аснову якой склалі члены і сябры таварыства «Беларусь — Японія». Відаць, пераважна па гэтай прычыне летась японцы звярнуліся да беларускіх сяброў з прапановай правесці другі форум у Мінску. І вось у мінулую нядзелю да нас прыехала прадстаўнічая дэлегацыя таварыства «Японія — краіны Еўразіі». У яе складзе навукоўцы, грамадскія дзеячы, спецыялісты ў галіне атамных даследаванняў і г. д. — усяго 24 чалавекі. Ужо ў першы дзень работы форуму ў яго трох секцыях разгарэліся дыскусіі і спрэчкі па зразумелых, як для японцаў, так і для беларусаў, тэмах: забеспячэнне мірнай будучыні краін Еўразіі, экалагічная бяспека і вынікі катастроф на Чарнобыльскай АЭС і японскай Фукусіма-2. У прыватнасці, госці з Японіі выказалі падзяку беларускаму народу за маральную і матэрыяльную падтрымку ў час ліквідацыі наступстваў нядаўніх землятрусу і цунамі, якія выклікалі ў краіне жудасныя разбурэнні і вялікія ахвяры. Госці наведаюць Мінскі гарвыканкам, а ў БДУ адбудзецца гутарка з кіраўніцтвам і студэнтамі японскага аддзялення факультэта міжнародных адносін. Японскія госці пакажуць беларускім сябрам фільм «Нагасакі, звон Анёла 1945», пазнаёмяць з гарбатнай цырымоніяй, дадуць урокі каліграфіі. Сёння прадугледжана знаёмства з японскай нацыянальнай музыкай — ігра на бамбукавай флейце і японскім барабане. Сваім майстэрствам удзельнікаў форуму парадуе і японская піяністка Юміко Накадзоэ.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

УНІАН упаўнаважаны з'явіцца

Адна з самых вядомых украінскіх медыя-структур, УНІАН (Украінскае незалежнае інфармацыйнае агенцтва навін), цяпер «прапісалася» і ў Беларусі. Карпункт у Мінску стаў чацвёртым прадстаўніцтвам за мяжой пасля аналагічных у Польшчы, Бельгіі ды Расіі. Выбар невыпадковы:

— Украінскія выданні, якія працуюць у прыгранічнай сферы, ды і тыя, што дзейнічаюць у Кіеве, маюць патрэбу ў інфармацыі з Беларусі, — тлумачыць **генеральны дырэктар УНІАН Алег НАЛІВАЙКА**.

Маўляў, натуральна гэта, калі людзей у першую чаргу цікавіць тое, што адбываецца ў суседа. Цяжка не пагадзіцца. Раней на попыт знаходзілася прапанова хіба што расійскіх ды польскіх інфармагенцтваў, але ва УНІАН пераканаць, што беларусы і ўкраінцы разумеюць адно аднаго і без пасрэднікаў. Таму атрымліваць звесткі пра суседа праз расійскія і польскія крыніцы, маўляў, нелагічна.

Спадар Налівайка прызнаўся, што інфармацыю пра тэракт у мінскім метро ва Украіне ўспрынялі блізка да сэрца — як бяду сваяка, суседа.

— Інфармацыйны мост павінен быць прамым, — рэзюмуе дырэктар.

Тым больш што і фізічна дабірацца зусім недалёка — амаль што рукой падаць! Украінцы разлічваюць таксама паглыбіць супрацоўніцтва з Беларускім саюзам журналістаў. У планах нават арганізаваць прэс-туры кіраўнікоў абласных, раённых газет, якія працуюць у памежных з Беларуссю зонах, а таксама кіеўскіх выданняў. Глядзіш, і атрымаецца ўстанавіць прамыя кантакты.

Ала МАЧАЛАВА.

Утворанае ў 1993 годзе Саюзам журналістаў, Саюзам юрыстаў Украіны і прыватным медыя-холдынгам Украінскае незалежнае інфармацыйнае агенцтва навін, насамрэч, не мае ніякай долі дзяржавы ў сваёй структуры, як і аніякага бюджэтнага фінансавання. У штаце працуе каля 100 журналістаў. Сайт агенцтва можа пахваліцца 150 тыс. наведнікаў штодня. Інфармацыяй УНІАН карыстаюцца больш як пяць сотняў медыя, сярод якіх — сусветна вядомыя «Рэйтар» ды «Асашыйэтэд Прэс».

Парламенцкі дзённік

З КІТАЙСКІМ КАЛАРЫТАМ

Звізітам у Беларусі гэтымі днямі прадстаўнічая кітайская дэлегацыя, узначальвае якую У БАНГО, старшыня Пастаяннага камітэта Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў. Насычаная праграма візіту прадугледжвала, натуральна, сустрэчу кіраўніка парламента Паднябеснай з яго беларускімі калегамі. Старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА і кіраўнік Савета Рэспублікі Анатоль РУБІНАЎ прынялі высокага госця 17 верасня.

Візіт спадара У Банго не толькі адкрыце новую главу ў гісторыі міжпарламенцкіх сувязяў паміж Беларуссю і Кітаем, але і будзе садзейнічаць рэалізацыі многіх важных праектаў, упэўнены кіраўнік ніжняй палаты беларускага парламента. Ён акцэнтаваў увагу на тым, што двухбаковыя адносіны развіваюцца ў духу стратэгічнага партнёрства, і міжпарламенцкае ўзаемадзеянне садзейнічае ўмацаванню эканамічных сувязяў.

Старшыня Пастаяннага камітэта Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў пацвердзіў, што дзве краіны падтрымліваюць адна адну ва ўзаемадзеянні на міжнароднай арэне і каардынуюць там свае дзеянні. Ён прывёў мноства прыкладаў паспяховай рэалізацыі сумесных задум у разнастайных сферах і акрэсліў перспектывы: «Мы таксама дамовіліся наконт сумеснага будаўніцтва спадарожніка сувязі, стварэння на тэрыторыі Беларусі Кітайскага індустрыяльнага парка, гасцініцы «Пекін», цэлюлозна-папяровага завода». З гэтага ён робіць лагічную выснову, што патэнцыял для развіцця дзелавога супрацоўніцтва велізарны.

Спадар У Банго паведаміў, што кітайскі ўрад вырашыў вылучыць Беларусі льготны крэдыт у памеры 1 млрд долараў для рэалізацыі сумесных праектаў, а таксама бязвыплатны грант у 70 млн кітайскіх юаняў.

Удзельнікі сустрэчы падзяліліся ацэнкамі міжпарламенцкага дыялогу, узаемадзеяння краін у гуманітарным сектары, гандлёва-эканамічнага і крэдытна-інвестыцыйнага супрацоўніцтва Беларусі і Кітая.

Аднымі перамовамі не абмежаваліся. Імкненне да супрацоўніцтва па міжпарламенцкай лініі зацвярджана дакументальна. Уладзімір Андрэйчанка, Анатоль Рубінаў і У Банго падпісалі мемарандум аб супрацоўніцтве паміж двума парламентамі. Добры імпульс для яшчэ больш імклівага развіцця адносін. Іх і сёння не назавеш недынамічнымі. За апошнюю пяцігодку тавараабарот паміж Беларуссю і Кітаем павялічыўся амаль утрая і перасягнуў 2 млрд долараў. Беларусь закупляе там найперш высокатэхналагічныя сыравіну, тавары і камплектавыя часткі для экспартаарыентаваных галін эканомікі. Тым часам у Кітаі наладжана сумеснае прадпрыемства па зборцы і абслугоўванні тэхнікі «БелАЗ». Там збіраюцца таксама камбайны «Гомсельмаш» і трактары «МТЗ».

Для рэалізацыі шматлікіх сумесных інвестыцыйных праектаў у нашай краіне ўрадам і банкамі Кітая адкрыты крэдытныя лініі на суму 15 млрд долараў. Укладанні будуць зроблены ў галіны транспарту, машына- і прыборабудавання, лёгкай прамысловасці, сельскай гаспадаркі, тэлекамунікацый, энергетыкі. Мадэрнізацыя чакае, напрыклад, дзве электрастанцыі. Адну з іх, ЦЭЦ-2, кітайская дэлегацыя наведвае ў рамках бягучага візіту. Яна таксама ўзяла ўдзел ва ўрачыстай цырымоніі адкрыцця класа Канфуцыя ў Мінскім дзяржаўным лінгвістычным універсітэце. Прысутнічала і пры закладцы першага каменю ў будаўніцтва суперсучаснай гасцініцы «Пекін», што размесціцца ў паркавай зоне беларускай сталіцы на беразе Свіслачы. Яшчэ адна часцінка кітайскага каларыту на нашай зямлі.

Зоя ВАРАНЦОВА.

Абзац

◢ Восень уступіць у свае законныя правы 23 верасня. У 12 гадзін 5 хвілін па беларускім часе сонца перасячэ нябесны экватар і пяройдзе з паўночнага паўшар'я нябеснай сферы ў паўднёвае. Такое здараецца толькі два разы ў год — у дні вясновага і восеньскага раўнадзенства. Дзённае святло раніцай будзе ўзыходзіць дакладна на ўсходзе і ўвечар будзе дакладна на захадзе, а дзень зраўняецца з ноччу. Па народным календары ў гэты дзень пачынаецца залатая восень, якая прадоўжыцца да 14 кастрычніка. Лічыцца: якое надвор'е будзе ў дзень раўнадзенства, такой будзе і восень. Таксама народныя прыметы кажуць: чым верасень сушэйшы і цяплейшы, тым пазней наступіць сапраўдная зіма.

◢ Абаронца амерыканскага баскетбольнага клуба «Лос-Анджэлес Лэйкерс» Рон Артэст змяніў імя на Метта (metta — спагада), а прозвішча — на Уорлдпіс (world peace — мір ва ўсім свеце). «Я змяніў імя для таго, каб спрыяць згуртаванню моладзі ва ўсім свеце, яе натхненню», — заявіў спартсмен. Выбар 31-гадовага Рона Артэста (цяпер Мета Уорлдпіса) паў на Мета, таму што гэта традыцыйнае будыйское слова, якое азначае адначасова каханне і дабрыню.

◢ Грузія запатэнтавала больш за дзесяць прадуктаў і страў нацыянальнай кухні. Патэнт аформлены, у прыватнасці, на віна-градную гарэлку чачу, хачапуры, сыр сулугуні і чурчхелу (арэхі ў загушчаным віна-градным соку). Кіраўнік «Грузпатэнта» Іраклій Гваладзэ заявіў, што гэты крок дазволіць абараніць нацыянальныя брэнды. Працэс патэнтавання грузінскай прадукцыі будзе працягнуты, паведаміў ён.

◢ Кітайскую мову вывучаюць у пяці агульнаадукацыйных установах Беларусі: у гімназіях №№ 23, 12 Мінска, сярэдніх школах №№ 10, 20 Мінска, а таксама ў сярэдняй школе №44 Віцебска. Усяго ў гэтым навучальным годзе кітайскую мову вывучаюць 260 школьнікаў, яшчэ 90 — на факультатыўных занятках.

◢ Для абслугоўвання ўдзельнікаў, гасцей і аб'ектаў Алімпіяды ў Сочы запатрабуецца 150 тыс. персаналу.

◢ Безбілетных кіроўцаў 22 верасня не будуць штрафаваць у грамадскім транспарце Мінска: магчымасць бясплатнага праезду ім дадуць пры правядзенні акцыі «Дзень без аўтамабіля». Пры прад'яўленні пасажырам пасведчання кіроўцы і тэхпашпарта на аўтамабіль плата за праезд у грамадскім транспарце спаганяцца не будзе.

◢ Індывідуальны прадпрымальнік размясціў у інтэрнэце аб'яву пра тое, што хоча ўзяць у пазыку пад адсоткі грошы для развіцця свайго бізнэсу. Гэтая інфармацыя зацікавіла раней судзімага жыхара сталіцы, які прапанаваў камерсанту не звяртацца па фінансавую дапамогу да людзей, а па $100 за адзінку набыць у яго падробленыя даведкі аб прыбытках і ўзяць крэдыт у банку. Па падробленых дакументах бізнэсмэн атрымаў у розных сталічных банках у агульнай суме Br13 млн і $7200 крэдытаў. Суд прысудзіў мужчыну да трох гадоў калоніі ўзмоцненага рэжыму.

◢ Падчас мытнага кантролю ў пункце мытнага афармлення «Варшаўскі мост» у аўтамабілі «Форд-Транзіт», на якім дадому з Польшчы вяртаўся грамадзянін Беларусі, знойдзена $450 тыс. Грашовыя сродкі мужчына схаваў у прыборнай панэлі мікрааўтобуса. Мяжу беларус перасякаў па «зялёным калідоры». Рашэнне больш уважліва агледзець транспартны сродак мытны інспектар прыняў пасля таго, як пад падлогавым пакрыццём грузавога адсека ўбачыў дыск сталярнай пілы. Ён западозрыў, што ў мікрааўтобусе можа быць схаваны кантрабандны тавар. Пры наступным паглыбленым дагляд зе мікрааўтобуса, падчас дэмантажу пальчатачнай скрыні ў глыбіні прыборнай панэлі быў знойдзены скрутак, у якім знаходзіліся $50 тыс., а затым і ўся астатняя сума ў скрутках па $10 тыс. $440 тыс. канфіскавана. Вядзецца праверка.

Поўны абзац

◢ Двое жыхароў Дэнвера, штат Каларада, цэлую ноч ездзілі па горадзе са сваім памерлым сябрам. Інцыдэнт адбыўся ў канцы жніўня, але вядома пра яго стала толькі зараз. У суботу, 27 жніўня, 43-гадовы Роберт Янг прыйшоў да свайго сябра Джэфры Джарэта і ўбачыў, што той ляжыць нерухома. Аднак замест таго, каб патэлефанаваць у службу выратавання, Янг паклікаў іх агульнага з Джарэтам знаёмага Марка Рубінсана. Прыяцелі паклалі цела ў аўтамабіль і адправіліся па разнастайных установах грамадскага харчавання. Усе замовы яны аплачвалі карткай свайго мёртвага сябра, а завяршылі вечар у стрып-клубе. Увесь гэты час нябожчык знаходзіўся на заднім сядзенні аўтамабіля. Каля 4 гадзін раніцы Янг і Рубінсан вярнулі цела дадому, звярнуліся ў паліцыю і паведамілі аб тым, што іх сябар, верагодна, мёртвы.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

«Біблейская» эвакуацыя

Каля тысячы чалавек хутка пабеглі па лесвіцах трох паверхаў самага вялікага ўнівермага Гомеля. Здарылася гэта пасля таго, як пільны грамадзянін паведаміў аб безгаспадарным чамадане сіняга колеру, які стаяў побач з абменным пунктам. Як паведамілі ў прэс-службе УУС Гомельскага аблвыканкама, пасля агляду знаходкі групай размініравання высветлілася, што ў паклажы знаходзіліся Біблія і 2 буклеты рэлігійнага зместу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Футбол. Чэмпіянат Беларусі

БАТЭ ПЕРАРВАЛА БЯЗВЫЙГРЫШНУЮ СЕРЫЮ, А «ШАХЦЁР» ПРАЦЯГВАЕ ГУБЛЯЦЬ АЧКІ

У выхадныя адбыліся матчы 25-га тура чэмпіянату краіны па футболе. БАТЭ, нарэшце, перарваў невясёлую для сваіх прыхільнікаў бязвыйгрышную серыю, якая складала 4 матчы, і працягвае адрыў на дыстанцыі.

У нядзелю чэмпіён краіны сустракаўся з «Нафтанам» — 2:0. Абодва мячы на рахунку Рэнана Брэсана, які, здаецца, нарэшце забыў пра нядаўнія недарэчнасці ў еўракубках і адчувае сябе цалкам упэўнена. А вось нафтанаўцы, у прыватнасці, галоўны трэнер Ігар Кавалевіч, не хаваў прыкрасці пасля пройгрышу:

— Наступіла сітуацыя, калі адны не могуць, а другія не хочуць. Мы гэта выправім. Прыходзіцца перакройваць каманду. Калі людзі падводзяць сваіх таварышаў, у гэтым ёсць і віна трэнера. Не хачу пераходзіць на асобы, гэта вопытныя гульцы. Калі чалавек — ануча, а не мужык, яму не месца ў Наваполацку. Ануч у камандзе не будзе, — паабяцаў Ігар Мікалаевіч.

У адрозненне ад БАТЭ, яго найбліжэйшаму праследвальніку салігорскаму «Шахцёру» выйграць не ўдаецца 5 матчаў запар. Калі так пойдзе і далей, можна і без медалёў застацца, тым больш, што «Гомель» і «Дынама» ачкоў не губляюць і паціху «з'ядаюць» розніцу ў ачках, якая яшчэ нядаўна была даволі істотнай. Такім чынам, «Шахцёр» дома не здолеў перамагчы «Віцебск» — 1:1. «Гомель» мінімальна выйграў у «Тарпеда-БелАЗ» — 1:0, сталічнае «Дынама», прапусціўшы хуткі гол ад «Нёмана», не пала духам і адыгралася — 2:1. Так што ў барацьбе за п'едэстал, пачынаючы з другой прыступкі, вяртаецца інтрыга. «Шахцёр», «Гомель» і «Дынама» (Мінск) — яе асноўныя дзейныя асобы.

А вось у «Дняпра» ўсё зноў як заўсёды: клуб з Магілёва прайграў брэсцкаму «Дынама» — 0:2 і не можа пакінуць апошні турнірны радок. Але чаго можна чакаць ад каманды, дзе гульцы не атрымліваюць зарплату? Цалкам верагодна, што клуб за запазычанасць перад футбалістамі пазбавіцца 1 ачка.

У яшчэ адным матчы «Мінск» саступіў «Белшыне» — 0:1.

Становішча каманд пасля 25 тураў:1. БАТЭ — 53 2. «Шахцёр» — 42 3. «Гомель» — 39 4. «Дынама» Мн — 38 5. «Белшына» — 34 6. «Тарпеда-БелАЗ» — 32 7. «Нафтан» — 30 8. «Мінск» — 29 9. «Дынама» Бр — 29 10. Віцебск» — 27 11. «Нёман» — 24 12. «Днепр» — 21

Матчы 26-га тура пройдуць 23 і 25 верасня.

Алена АЎЧЫННІКАВА.

«Канавалаў казаў аб намерах узарваць метро задоўга да 11 красавіка»

Уклетку, падзеленую на дзве часткі шкляной перагародкай, супрацоўнікі міліцыі заводзяць спачатку электрыка Уладзіслава Кавалёва, затым — токара Дзмітрыя Канавалава. Суддзя просіць усіх садзіцца — і слуханні па справе аб тэракце ў мінскім метро працягваюцца.

Трэцяе судовае пасяджэнне пачалося з прагляду відэазапісу допыту Кавалёва, які праводзіўся неўзабаве пасля затрымання — 3 красавіка.

На відэа Кавалёў двойчы паўтарыў, што ў яго няма сумненняў, што метро ўзарваў Канавалаў. «Дзмітрый здзейсніў тэракт, бо разумеў, што яго рана ці позна ўсё роўна пасадзяць». Звераць адбіткі пальцаў з тымі, якія знялі з той, другой, бомбы, якая не разарвалася 4 ліпеня 2008 года, і затрымаюць. Прызнаўся Уладзіслаў Кавалёў і ў тым, што 10 красавіка зазірнуў у сумку Дзмітрыя, дзе ўбачыў «дзве вялікія пяцілітровыя бутэлькі з рэчывам. Яны былі сінія, празрыстыя, зверху накрытыя паперай. Дзмітрый сказаў, што збіраецца ўзарваць іх у метро. На якой станцыі, не сказаў».

На відэазапісе Кавалёў адмаўляе, што Канавалаў мог здзейсніць тэракт з рэлігійных і палітычных перакананняў. «Ён не рэлігійны чалавек, палітыкай, па-мойму, таксама не захапляўся».

Напрыканцы допыту Кавалёў пацвердзіў, што паказанні даваў дабравольна. «Усё, што сказаў — праўда».

— Чаму вырашылі расказаць праўду? — пацікавіўся следчы.

— Не ведаю. З-за тэрміну. Тэрмін меншы.

— У вас ёсць адчуванне віны?

— Ёсць. Я ж не перашкодзіў. Хоць мог...

— А чаму не паведамілі ў міліцыю?

— Спужаўся. Я ж саўдзельнік атрымліваецца...

— Чаму вы так вырашылі?

— Я ведаў, што было ў сумцы, дапамагаў яе цягнуць да Фрунзенскай (там наймалі кватэру. — **Аўт.**).

— Вы баяліся адказнасці?

— Так.

Пасля азнаямлення з відэазапісам допыту Кавалёва суддзя Аляксандр Федарцоў пачаў задаваць падсуднаму пытанні. Уладзіслаў, падчас адказу на іх, пацвердзіў, што на відэазапісу менавіта яго паказанні і што падчас допыту ў адносінах да яго не прымяняліся якія-небудзь меры ўздзеяння. Разам з тым, ён па-ранейшаму адмаўляе частку сваіх паказанняў. Спасылаецца на ціск з боку супрацоўнікаў праваахоўных органаў.

— Я ўжо казаў на папярэднім пасяджэнні: я не ведаў, што знаходзіцца ў сумцы. На мяне аказваўся псіхалагічны ціск, на мяне ціснулі. Усю ноч мяне дапытвалі аператыўнікі. Пагражалі суровым пакараннем. Сказалі, што ў тое, што я нічога не ведаў, ніхто не паверыць.

Паводле слоў Кавалёва, аператыўнікі размаўлялі з ім даволі жорстка. Праўда, у чым заключалася жорсткасць, патлумачыць не змог.

— А адкуль вы даведаліся аб памеры перадатчыка, яго колеры, калі вы яго не бачылі? — удакладніў суддзя.

— Мне малюнкі прыносілі. Казалі, каб я ўзгадваў. Мне апісалі гэта ўстройства. Мяне пераканалі, што чым больш я скажу, тым лепш будзе для мяне.

Падчас адказаў на пытанні суддзі, высветлілася, што Кавалёў вёў асабісты дзённік. Што мэтай яго жыцця было зарабіць мільён долараў. На гэта ён планаваў страціць ад 5 да 10 гадоў.

— Я планаваў стварыць сваю справу. Вывучаў фондавы рынак, — адзначыў ён учора. — Псіхалагічна рыхтаваўся. Чытаў работы псіхолагаў, каб выпрацаваць псіхалагічную ўстойлівасць.

— А Канавалаў цікавіўся псіхалогіяй?

— Па-мойму, не, я не ведаю.

— З чэрвеня вас абараняе іншы адвакат, па пагадненні, якога выбралі вашы сваякі. Вы пры ім давалі праўдзівыя паказанні?

— Часткова. Гаварыў тое, што хочуць пачуць.

Учора бок абвінавачвання таксама зачытаў і пратакол допыту, які праводзіўся 29 красавіка. Тады, на стадыі папярэдняга расследавання, Кавалёў сказаў, што сваімі планамі аб выбуху ў метро Канавалаў дзяліўся з ім задоўга да красавіка 2011 года. «Пэўна, пасля арміі. Ён сказаў, што хоча зрабіць выбух, але спачатку не на станцыі, а ў вагоне. Для гэтага нават украў вызначаныя прадметы ў воінскай часці, у якой служыў.»

Расказаў Уладзіслаў і аб тым, што Дзмітрый паказваў яму ў падвале свайго дома кавалак новага магутнага выбуховага рэчыва. І пра тое, што падчас сваіх эксперыментаў Канавалаў нават узарваў стол у сваёй кватэры. Таксама прызнаўся, што бачыў, як Дзмітрый праводзіў праверку сваіх устройстваў на палігонах пад Віцебскам.

Уладзіслаў Кавалёў таксама распавёў, што пасля выбуху ў Віцебску да таты Канавалава, які працаваў гадзіннікавым майстрам, прыйшлі з вобыскам. Патлумачыў, што звязана гэта з тым, што ў бомбе, якую Дзмітрый узарваў у Віцебску 22 верасня, былі дэталі ад гадзіннікаў. «Канавалаў спужаўся і папрасіў мяне схаваць дамкрат, з дапамогай якога выбраляў узрыўчатку.»

Падчас допыту 29 красавіка Кавалёў распавёў следчаму і пра тое, што бомба, якая была ўзарвана ў метро, адрознівалася ад ранейшых самаробкаў Канавалава. «Была больш магутная. Там было выкарыстана іншае рэчыва». У судзе ж малады чалавек сказаў, што прыдумаў гэты паказанні пад ціскам супрацоўнікаў міліцыі.

Надзея ПАЎЛАВА.

На пытанне дзяржабвінаваўцы Аляксея Стука: «Што скажаце, калі высветліцца, што інфармацыя аб тым, што ў метро была выкарыстана больш магутная ўзрыўчатка, з'явілася ў справе пасля 29 красавіка?» — Уладзіслаў нічога дакладнага сказаць не змог.

Здарэнні

ЗА ВЫХАДНЫЯ НА ДАРОГАХ ЗАГІНУЛІ 27 ЧАЛАВЕК

Лічба для Беларусі амаль рэкордная

Гэта вельмі вялікая лічба, якой даўно не фіксавалася (звычайна ў выхадныя на дарогах гіне 5-6 чалавек). Асноўнымі прычынамі ДАІ называе перавышэнне хуткасці, парушэнне правілаў манеўравання і элементарную няўважлівасць на дарогах.

Як расказала «Звяздзе» **старшы інспектар па асаблівых даручэннях УДАІ МУС Ганна БАНАДЫК**, у выхадныя зарэгістравана некалькі буйных ДТЗ са смяротным вынікам. У большасці з іх за рулём знаходзіліся маладыя кіроўцы (да 30 гадоў), і да аварыі прывяла іх няўважлівасць на дарозе разам з парушэннем правілаў. Акрамя таго, аўтамабілі былі цалкам запоўненыя пасажырамі, што таксама не спрыяла ўважлівасці кіроўцаў.

18 верасня ў 4 гадзіны раніцы на першым кіламетры аўтадарогі Драгічын—Асаўцы—Белін адбылася трагедыя, у якой загінула чацвёра маладых людзей. Мінчанін 1980 г.н. кіраваў аўтамабілем «Нісан Прэм'ера». Праехаўшы закругленне дарогі малога радыуса, ён не справіўся з кіраваннем і з'ехаў у левы па ходу руху кювет, наляцеўшы там на дрэва. Кіроўца, яго жонка 1985 г.н. (абодва мінчане) і жыхар Драгічына 1993 г.н загінулі на месцы. Яшчэ адзін пасажыр, таксама жыхар Драгічына 1992 г.н., памёр па дарозе ў бальніцу.

Сведка здарэння, кіроўца гужавой павозкі, расказаў, што аўтамабіль абагнаў яго на вялікай хуткасці, і ён звярнуў увагу на тое, што габарытныя агні неяк раптам зніклі. Пад'ехаўшы да месца здарэння, сведка ўбачыў у кюветце аўтамабіль, які літаральна вісеў на дрэве.

Паводле папярэдняй інфармацыі, кіроўца з жонкай знаходзіліся на дні народзінаў, а пасля вырашылі падвезці дваіх гасцей свята дадому.

Яшчэ адна аварыя з вялікай колькасцю ахвяр адбылася ў пятніцу, 16 верасня. На 60-м кіламетры аўтадарогі Мінск—Гродна 23-гадовы жахар Ліды на аўтамабілі «Сітраэн Ксанція» падчас абгону выехаў на сустрэчную паласу. Адбылося лабавое сутыкненне з «Сітраэнам Ксара», якім кіраваў мінчанін 1957 г.н. У выніку ДТЗ пасажыры «Сітраэна Ксанція» 1988 і 1979 г.н., абодва жыхары Асіповічаў, загінулі на месцы. Сястра кіроўцы 1987 г.н., жыхарка Мінска, памерла па дарозе ў бальніцу. Кіроўца і студэнтка-мінчанка 1987 г.н. дастаўлены ў рэанімацыю Валожынскай раённай бальніцы. Туды ж дастаўлены кіроўца «Сітраэн Ксара» і яго пасажырка, мінчанка 1962 г.н.

— Аналізуючы аварыі, якія адбыліся ў апошні час, відавочна, што прычына многіх з іх — элементарная няўважлівасць разам з перавышэннем хуткасці і парушэннем правілаў манеўравання і абгону. Таму хочацца звярнуць увагу кіроўцаў на тое, што за рулём трэба пастаянна прагназаваць сітуацыю і захоўваць увагу, — нагадала Ганна Банадык.

Алена АЎЧЫННІКАВА.

СТРАШНАЯ ДАНІНА

За мінулы тыдзень на дарогах Магілёўскай вобласці загінулі 3 чалавекі

17 верасня позна ўвечары ў Клімавіцкім раёне 18-гадовы жыхар вёскі Галічы на аўтамабілі «ВАЗ-2106» наехаў на 26-гадовага аднавяскоўца, які нечакана выбег на дарогу. Мужчына атрымаў траўмы, ад якіх памёр у бальніцы.

На дзень раней, 16 верасня, у Магілёве «БМВ» выехаў на тратуар і наехаў на двух чалавек. Паводле інфармацыі ДАІ, 34-гадовы вадзіцель не справіўся з кіраваннем аўтамабіля. Жанчына 56 гадоў была шпіталізавана з траўмай, а 67-гадовы мужчына загінуў на месцы.

15 верасня ўдзень у Чэрыкаўскім раёне недалёка ад вёскі Горкі аўтамабіль «Фальксваген Пасат» выехаў на паласу сустрэчнага руху і сутыкнуўся з «МАЗам». Вадзіцель «Фальксвагена», 32-гадовы жыхар раённага цэнтра, атрымаў смяротную траўму. Ёсць версія, што прычынай аварыі стаў аб'езд веласіпедыста, але яго асоба пакуль не ўстаноўлена.

Пасля сутыкнення з «МАЗам»...

15 верасня ж раніцай у Магілёве скутар сутыкнуўся з аўтамабілем. Вадзіцель скутара «Хонда», якому 79 гадоў(!), не справіўся з кіраваннем пры перастраенні. У выніку сутыкнення з «Опелем» ён атрымаў траўмы і быў шпіталізаваны.

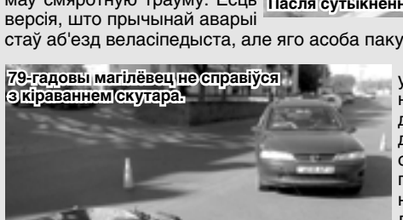
79-гадовы магілёвец не справіўся з кіраваннем скутара.

Ілона ІВАНОВА.
Фота Магілёўскай ДАІ.

СУТЫКНУЎСЯ З ЛЕСАВОЗАМ...

Пра дарожна-транспартнае здарэнне ў Гродне па вуліцы Белуша пасля 15 гадзін выратавальнікам паведаміў відавочца аварыі.

Верагодна, падзеі развіваліся наступным чынам. «Фальксваген Пасат» рухаўся па праспекце Кляцкова ў кірунку вуліцы Белуша. Вадзіцель, магчыма, не справіўся з кіраваннем, і «Фальксваген» выехаў на паласу сустрэчнага руху, дзе сутыкнуўся з лесавозам «МАЗ», а пасля гэтага — і з аўтамабілем «Форд Транзіт». Работнікі МНС пры дапамозе спецыяльнага інструмента дасталі з салона пацярпелага кіроўцу «Фальксвагена», аднак пазней мужчына памёр у бальніцы.

Сяргей РАСОЛЬКА.

А ЦЯЛЯ ПРЫХАПІЎ САБЕ

У адным з СВК Маларыцкага раёна на пашы ацялілася карова.

Пастух статка, замест таго, каб паведаміць аб прыплодзе кіраўніцтву фермы, цяля завалок дадому. Але крадзеж хутка выявілі. Урон ацэнены ў 686 000 рублёў. Заведзена справа.

Яна СВЕТАВА.

Сучасны педагог павінен быць паспяховым, сучасным і мабільным, як сённяшнія дзеці

...гэта крэда фіналістаў конкурсу «Настаўнік года Рэспублікі Беларусь» 2011 года

Учора ў сценах Ліцэя БДУ адбылося ўрачыстае адкрыццё фінальнага этапу Рэспубліканскага конкурсу прафесійнага майстэрства педагогаў «Настаўнік года Рэспублікі Беларусь». Дарэчы, сёлета конкурснаму руху беларускіх педагогаў спаўняецца 20 гадоў: у студзені 1991 года адбыўся рэспубліканскі этап усесаюзнага конкурсу «Настаўнік года СССР». Яго пераможцамі сталі настаўнік хіміі СШ № 10 горада Баранавічы Уладзімір Дзядкоў, настаўнік спеваў СШ № 62 горада Мінска Сяргей Ляпёшкін і настаўнік фізікі СШ № 49 горада Мінска Валерый Гербутаў. Больш за тое, Валерый Гербутаў перамог і на ўсесаюзным этапе і стаў у 1991 годзе першым і адзіным уладальнікам звання «Настаўнік года СССР».

З 1995 года конкурсы педагагічнага майстэрства сталі рэспубліканскімі і праводзяцца яны раз у два—тры гады. Апошнім уладальнікам звання «Настаўнік года Рэспублікі Беларусь» стаў у 2009 годзе настаўнік біялогіі і «па сумяшчальніцтве» дырэктар ганцавіцкай агульнаадукацыйнай школы №2 Юрый Андрэйчык, які змог даказаць усім, што ён не толькі добры дырэктар, але і настаўнік ён таксама выдатны... Яго перамога цалкам упісалася ў адну даўнюю традыцыю: у Беларусі (як, дарэчы, і ў нашых суседзяў-расіян) на конкурсах прафесійнага майстэрства педагогаў перамагаюць, як правіла, настаўнікі—мужчыны, хоць прафесія настаўніка і носіць яскрава выражаны жаночы характар. Толькі ў 1997 годзе ўладальніцай «Хрустальнага журавля» стала настаўніца гісторыі з ашмянскай СШ №2 Валянціна Гінчук, а ў 2006 годзе — настаўніца біялогіі са смаргонскай гімназіі Ірына Клявец. Да таго ж, пачынаючы з 1991 года, шасці з васьмі конкурсаў перамагалі прадстаўнікі Брэстчыны.

— Народная мудрасць кажа, што дрэнны той салдат, які не марыць стаць генералам. Але што значыць для педагога стаць генералам? Упэўнены, што для педагога, як і для акцёра, самае важнае — гэта прызнанне: прызнанне сярод калег, сярод вучняў, сярод бацькоў, — падкрэсліў у сваім выступленні перад удзельнікамі фінальнага этапу конкурсу Юрый Андрэйчык. — А рэспубліканскі конкурс педагагічнага майстэрства якраз дае магчымасць кожнаму педагогу гучна заявіць пра сябе, паказаць усім свой педагагічны талент, прадэманстраваць свой педагагічны досвед, свае шматгадовыя напрацоўкі. Ёсць людзі, якім недастаткова мець сініцу ў руках, яны пастаянна глядзяць у нябёсы, марачы пра журавля. Мяркую, што ўсе яны стаяць сёння на гэтай сцэне. Нехта з вялікіх сказаў: «Каб у жыцці дабіцца многага, трэба ўсяго дзве рэчы: займацца любімай справай і рабіць гэта з усіх сіл».

— Вы, паважаныя педагогі, і самі ведаеце, што ваша прафесія — самая лепшая ў свеце. Вы — шчаслівыя людзі. Разам з тым, прафесія настаўніка яшчэ і самая адказная ў свеце, бо на вас укладаецца вялікае кола абавязкаў, — падкрэсліў у сваім віншавальным звароце да канкурсантаў **міністр адукацыі нашай краіны Сяргей МАСКЕВІЧ**. — Роля асобы настаўніка сёння мае выключнае значэнне. Настаўнік не можа быць проста носьбітам інфармацыі, не можа толькі транслюваць вучням гэтую інфармацыю, пакопкі крыніц інфармацыі сёння больш чым дастаткова, прычым гэтыя крыніцы даступныя абсалютна любому школьніку. Перад сучасным педагогам сёння стаяць зусім іншыя задачы... І я вельмі спадзяюся, што ўсе нашы фіналісты змогуць даказаць, што яны не толькі выдатныя прадметнікі, але і сапраўдныя выхавальнікі падрастаючага пакалення. Жадаю, каб усе правільна скарысталіся такой магчымасцю, як удзел у прафесійным конкурсе, узбагаціліся новым досведам, ведамі, набылі сяброў, і каб для кожнага з вас конкурс стаў яшчэ адной прыступкай да прафесійнага самаўдасканалення.

Можна не сумнявацца, што абсалютна ўсе педагогі, якія трапілі ў фінальную частку конкурсу, — вельмі цікавыя і неардынарныя асобы. Яны ўжо ведаюць смак перамогі, бо перамаглі спачатку на ўзроўні сваёй школы, затым на ўзроўні раёна і, нарэшце, вобласці. Або з'яўляюцца пераможцамі сталічнага конкурсу «Настаўнік года».

«Усё новае — у жыццё», — менавіта так гучыць педагагічнае крэда настаўніцы геаграфіі Жамчужненскай сярэдняй школы Баранавіцкага раёна Наталлі Грыцук. Настаўніца рускай мовы і літаратуры Наваполацкай гімназіі Алена Ратомская сваё педагагічнае крэда сфармулявала наступнымі словамі: «Супрацоўніцтва. Сутворчасць. Поспех». Магчыма, хто-небудзь скажа, што гэты просты і агульнапрызнаны алгарытм на шляху да вяршыні педагагічнага майст

У ГОСЦІ ДА АШМЯНСКІХ ЧЫТАЧОЎ

ПАЕХАЦЬ на свята горада, а разам і на сустрэчу з падпісчыкамі, давялося ў мінулую суботу. Ашмяны сустрэлі крыху пахмурным надвор'ем. На шчасце, на настрой і планы, у якіх значылася пагуляць па ашмянскіх вуліцах, пазнаёміцца з жыхарамі горада, падарыць ім сувеніры ад газеты, нарабіць шмат фотаздымкаў, а таксама ўручыць прыз нашаму падпісчыку, які збіраўся прыехаць з суседняга Смаргонскага раёна, гэта ніяк не паўплывала.

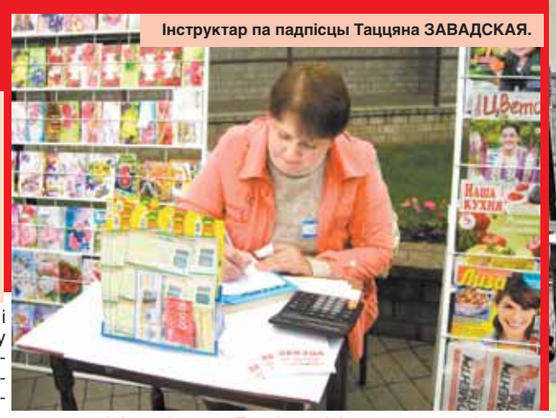
Інструктар па падпісцы Таццяна ЗАВАДСКАЯ.

Франц ПЯТРОЎСКІ, каб атрымаць прыз ад газеты «Звязда», прыехаў з жонкай Галінай Уладзіміраўнай.

Некалькі хвілін пасля таго, як выходзіш з аўтобуса і ідзеш па Ашмянах, адчуваеш сябе нібыта не зусім у Беларусі. У горадзе, які знаходзіцца недалёка ад літоўскай мяжы, некаторыя маладыя асобы, напрыклад, называюць адна адну не дзяўчатамі і сяброўкамі, а каляжанкамі і паненкамі.

Разам з загадчыкам Ашмянскага раённага вузла паштовай сувязі Клемянцінай Дробыш і інструктарам па падпісцы Таццянай Завадскай мы толькі пачалі раскладаць прывезеныя з Мінска сувеніры. Да стэнда газеты «Звязда», які ўсталявалі каля будынка ашмянскай пошты, адразу ж сталі падыходзілі госці свята. Дзеці прасілі памераць кепкі з лагатыпам газеты, а бацькі па-гаспадарску цікавіліся, для каго прызначаецца прыз — электрасушылка, якая чакала свайго ўладальніка.

Юлдаш Рамазанавіч, майстар з Іўеўшчыны.

Франц Іосіфавіч ПЯТРОЎСКІ, жыхар вёскі Ардашы Смаргонскага раёна, прыехаў па свой падарунак з жонкай Галінай Уладзіміраўнай:

— «Звязду» мы чытаем вельмі даўно, выпісваць пачалі, калі яшчэ былі студэнтамі. З задавальненнем атрымоўваем газету і сёння.

Франц Іосіфавіч мае дыплом настаўніка гісторыі, шмат гадоў працаваў дырэктарам школы. Галіна Уладзіміраўна выкладала беларускую мову і літаратуру. Двое з траіх сыноў Пятроўскіх — таксама настаўнікі. Адзін жа працуе ветэрынарам.

Электрасушылка паехала ў Ардашы, таму за яе больш не патрэбна было хвалявацца. З'явіўся час, каб паглядзець на свята вачыма простага госця. Пагуляўшы сярод кветкавых кампазіцый, зробленых школьнікамі з Ашмяншчыны, паглядзеўшы на танцы і паслухаўшы песні, я трапіла ў невялікі сквер, дзе гандлявалі сваімі вырабамі народныя майстры. Тут былі не толькі ашмянцы. Прыехалі ўмельцы і з суседніх Іўя і Валожына.

Зацікавіў дзядзька ў саламяным капелюшы, які адмыслова ткаў ручнік на невялічкіх кроснах. **Вітольд Вітольдавіч МАЛЮТКА прыехаў з Валожынскага раёна.** Такое нязвыклае для мужчыны майстэрства, як ткацтва, ён асвойваў разам з жонкай. Сёння да Вітольда Вітольдавіча прыходзяць школьнікі, якім цікава таксама навучыцца рабіць такія ручнікі, сурвэткі і настольніцы. Побач прадаваў вырабы з дрэва **майстар, які прадставіўся Юлдашам Рамазанавічам**. Ён прыехаў у Ашмяны з Іўеўшчыны.

На галоўнай плошчы горада тым часам народу станавілася ўсё больш. Людзі гулялі з родзічамі і маленькімі дзецьмі. Апошніх у Ашмянах, дарэчы, надзвычай шмат. Каляскі і яркія дзіцячыя камбінезончыкі вока без цяжкасцяў выхоплівала з натоўпу.

Яшчэ на свята горада вяселле гулялі дзве ашмянскія пары. Не ведаю, можа, у горадзе гэтым які клімат асаблівы, ці погляд на жыццё, але трэба сказаць, што ніколі ў адным населеным пункце за такі кароткі прамежак часу абсалютна незнаёмыя людзі так часта не цікавіліся маім сямейным становішчам.

Нарэшце апошнія сувеніры знайшлі сваіх уладальнікаў, і прыйшоў час Ашмяны пакінуць. З акна маршруткі яшчэ раз паглядзела на вежы касцёла, які тут вельмі шыкоўны і велічны. А людзі ў Ашмянах надзвычай гасцінныя.

Ганна ГАРУСТОВІЧ.

г. Ашмяны.

ГОМЕЛЬ У РЫТМЕ ТАНЦА

ВЫСТУПІЦЬ тут за гонар лічаць не толькі артысты Дзяржаўнага ансамбля танца Беларусі, але і, напрыклад, знакамітага на ўвесь свет Нацыянальнага балета Грузіі імя Іліко Сухішвілі і Ніно Рамішвілі. Не кажу ўжо пра шматлікія танцавальныя калектывы з усіх рэгіёнаў Беларусі, замежныя цыркавыя трупы і тэатры агню, якія тры дні правялі ў Гомелі, парадавалі яго жыхароў — і самі парадаваліся жыццю ў рытме танца.

Міжнародны фестываль харэаграфічнага мастацтва «Сожскі карагод» па ўзроўні і маштабах святкавання гамяльчане параўноўваюць з віцебскім «Славянскім базарам». Сёлета свята праходзіла ў шосты раз і сабрала на пляцоўках горада над Сожам больш за тысячу артыстаў з 15 краін свету. Арганізатарамі танцфоруму сталі Міністэрства культуры Беларусі, Гомельскія абласны і гарадскі выканаўчыя камітэты.

Ілона Ноор, якая прадстаўляе танцавальны калектыў «Хопсані», упершыню прыехала ў Гомель з Эстоніі і гаворыць, што ніяк не чакала пабачыць такое грандыёзнае шоу танцавальных калектываў. Францужанка Селін Мармелю прывезла з горада Клермон-Феран дзяўчат і юнакоў школы джазавага танца. Яна ўражана:

— Ваш фэст — гэта каласальна, мы не бачылі нічога падобнага. Вельмі прыемна падзяліцца сваімі творчымі знаходкамі з гамяльчанамі і беларусамі. Нас вельмі парадаваў цёплы і ветлівы прыём.

Ансамбль «Сож» з Гомельскага раёна прымае ўдзел у свяце ў шосты раз. Вось словы яго ўдзельніцы Ірыны Мельнік:

— Мы пастаянныя ўдзельнікі «Сожскага карагода». Ведаеце, узровень фэсту год ад года расце, і сёлета тут асабліва святочна, урачыста. Адчуваецца, што менавіта Гомель — культурная сталіца СНД.

Гамяльчане і шматлікія госці шкадавалі толькі ад немагчымасці пабачыць усё: свята праходзіла ва ўсіх раёнах Гомеля на 20 пляцоўках. Дарэчы, яно было прымеркавана і да Дня горада. А можа, дзень горада да свята танца? А пачынаўся харэаграфічны фэст сапраўды яскравым карнавальным шоу на галоўнай плошчы, у якім прынялі ўдзел дэлегацыі ўсіх 15 краін-удзельніц.

Прафесійныя танцоры спаборнічалі ў міжнародным турніры па бальна-спартыўных танцах на Кубак Гомеля «Залатая Рысь». Пад гукі самбы, румбы, ча-ча-ча пары высвятлялі, хто з іх лепш валодае тэхнікай сучаснага танца. Сёлета ў конкурсную праграму ўпершыню ўключылі катэгорыю «сеньёры» — гэта пары старэй за 35 гадоў. Цяпер гэта вельмі папулярна, і менавіта ў «сеньёраў» з іх досведам і ўзроўнем майстэрства з задавальненнем вучыцца моладзь.

На цырымоніі адкрыцця да ўдзельнікаў і гасцей фэсту звярнуўся старшыня Гомельскага аблвыканкама Уладзімір Дворнік. Ён адзначыў, што «Сожскі карагод» — гэта галоўная падзея ў культурным жыцці паўднёва-ўсходняга рэгіёна краіны, якая ўвесь час збірае дзясяткі творчых калектываў з Беларусі і замежжа. Колькасць удзельнікаў пастаянна расце, пашыраецца і геаграфія:

— Фэст закліканы прапагандаваць, захоўваць і развіваць харэаграфію як адзін з відаў мастацтва. Гэты форум спрыяе вывучэнню сучасных працэсаў у сусветнай харэаграфіі, пашырэнню і ўмацаванню міжнацыянальных творчых сувязяў, узаемадзеянню нацыянальных культур, развіццю фэставага руху ў Беларусі.

У гэтыя дні ў горадзе прайшлі спектаклі балетных тэатраў, конкурсы народна-сцэнічнага танца, балет-майстарскіх работ, сучаснай харэаграфіі, «круглы стол» па пытаннях развіцця харэаграфічнага мастацтва і іншыя мерапрыемствы, арганізаваныя ў рамках праекта «Гомель — культурная сталіца Беларусі і Садружнасці 2011».

Увага самых юных гледачоў была цалкам прыкавана да фэсту аматарскіх цыркавых калектываў. Больш за 300 удзельнікаў з усіх рэгіёнаў Беларусі, а таксама ўкраінскія артысты не столькі спаборнічалі, колькі сваім узорам прапагандавалі цыркавое мастацтва. Не забыты быў і ўжо традыцыйны ў Гомелі бег дзяўчат на абцасах. Фінальным акордам свята стала лазернае шоу і феерверк у горадзе над Сожам.

Прынамсі, на галоўных вуліцах Гомеля паўсюль было створана шмат незвычайных куткоў-рэтраспекцый. Маю ўвагу прыцягнулі газетны кіёск «Саюздрука» і сапраўдны працуючы аўтамат па продажы газет родам з 60-70-х гадоў. Як вы разумееце, з самай цікавай газетай рэспублікі — «Звяздой».

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара.

Факт

Шакалад... з малінай

«Першая шакаладная кампанія» (колішняя «Беларуская кававая кампанія») распачала выпуск новага малочнага плітачнага шакаладу з малінай, паведамілі ў прэс-службе канцэрна «Белдзяржхарчпрам».

Гэтая прадукцыя стала працягам лінейкі шакаладу з натуральнымі экстрактамі і дабаўкамі: кампанія ўжо вырабляе малочны шакалад з экстрактам зялёнага чаю і з лімоннікам. У састаў навінкі маліна ўваходзіць у выглядзе парашку, прыгатаванага праз здрабненне сушаных ягад. Дарэчы, у бліжэйшы час на прадпрыемстве плануюць павялічыць працэнт утрымання какавы ва ўсіх відах малочнага шакаладу. Цяпер ён будзе ўтрымліваць не менш за 34 працэнты какава-прадукту.

«Прылавак» на 300 метраў — да «Дажынак»

У сёлетніх «Дажынках-2011», якія пройдуць 30 верасня ў Маладзечне, возьмуць удзел больш за 40 арганізацый канцэрна «Белегпрам», паведамілі ў яго прэс-службе.

У шырокім асартыменце будуць прадстаўлены жаночыя паліто, мужчынскія касцюмы, дзіцячыя, жаночыя і мужчынскія кашулі, панчошна-шкарпэтачныя вырабы для дарослых і дзяцей, трыкатажныя вырабы, бялізна, дзіцячы і дарослы абутак, дывановыя вырабы, скургалантарэя і іншае. Плануецца, што гандлёвыя надбаўкі будуць зніжаны, а агульная даўжыня гандлёвага рада складзе каля 300 метраў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Увогуле ў рыбгасе культывуюцца не толькі традыцыйныя карп, белы амур, таўсталобік, карась і шчука. Цяпер спецыялісты гаспадаркі пачалі актыўнае развядзенне каштоўных відаў рыбы — весланоса, ленскага асятра, бесцера, сцерлядзі, бялугі, вялікаротага буфала. Сёлета ў рыбгасе плануецца здабыць каля 100 тон менавіта асятровых відаў рыб. Дарагія і каштоўныя віды рыб у Беларусі прадаюцца не вельмі добра, затое на гэтыя прысмакі ёсць свой кліент за мяжой. Плануецца, што экспарт рыбы і рыбапрадуктаў у Расію і Літву з рыбгаса «Сялец» складзе сёлета ў аб'ёме каля 5000 тон.

У рыбгасе «Сялец» дзейнічае цэх перапрацоўкі ўласнай рыбы.

«ПРАЗ ГОД У БЕЛАРУСІ БУДЗЕ ПРАДАВАЦЦА ЎЛАСНАЯ ЧОРНАЯ ІКРА»

Агульная магутнасць цэха па стварэнні паўфабрыкатаў у змену складае 1,5 тоны. Гэта ахаладжаная і замарожаная рыба ў спецыяльнай упакоўцы, філе, тушкі, наборы для юшкі, вэнджаная і вяленая рыба. Сёння добрым попытам пачаў карыстацца філей карпа пасля моцнай замарозкі ў вакуумнай упакоўцы. Амаль усю гэтую прадукцыю рыбгаса «Сялец» скупляюць камбінаты школьнага харчавання буйных гарадоў краіны, у тым ліку і сталіцы.

Наладжана ў рыбгасе барацьба з браканьерамі і крылатымі драпежнікамі. На лянівую сажалкавую рыбу актыўна палюе вялікі баклан і шэрая чапля. Гэтых птушак адстрэльваюць на тэрыторыі рыбгаса на працягу ўсяго сезона. За мёртвую птушку баклана прадпрыемства плаціць 7 тысяч плюс 3 патроны, а за шэрую чаплю — 3,5 тысячы рублёў плюс 2 патроны. Увогуле, вялікі баклан па памерах адпавядае добрай хатняй качцы і з'ядае за дзень каля кілаграма рыбы. Іншыя метады барацьбы з вельмі актыўнымі крылатымі драпежнікамі прапануюць спецыялісты грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны». Аднак засцерагальныя сеткі і іншыя прыстасаванні (ніткі ў 5—6 палосак на вышыні 70—80 см ад вады) працуюць толькі на невялікіх сажалках. Усе вадаплаўныя драпежнікі, калі здалёк бачаць гэтыя шнуркі, аблятаюць такое вадасховішча бокам. Аднак калі сажалка мае плошчу да 150 гектараў, то яе ніякімі ніткамі не «прыкрыеш». Сяргей Міховіч адзначае, што адстрэл бакланаў паралельна з выкарыстаннем гукавых пушак дазваляе дадаткова захоўваць на вадасховішчах рыбгаса ў сезон больш за 50 тон таварнай рыбы.

Намеснік дырэктара Дэпартамента па меліярацыі і воднай гаспадаркі Мінсельгасхарча Анатоль МАРОЗ адзначае, што агульны аб'ём вылаву сажалкавай таварнай рыбы сёлета чакаецца на ўзроўні 17,9 тысячы тон. Толькі за сезон з верасня па снежань неабходна прадаць такой рыбы аб'ёмам не менш чым 9 тысяч тон. Сёлета ўласнай рыбы на тэрыторыі Беларусі плануецца прадаць каля 16,2 тысячы тон, або на 16 працэнтаў больш, чым летась. Рыбгасы будуць прымаць удзел ва ўсіх сельскагаспадарчых кірмашах сталіцы, у абласных і нават раённых цэнтрах краіны. Толькі ў ліс-

тападзе Дэпартамент плануе правесці некалькі буйных спецыялізаваных рыбных кірмашоў у розных гарадах нашай краіны.

Анатоль Мароз паведаміў, што, згодна з дзяржаўнай праграмай развіцця рыбагадоўлі, да 2015 года плануецца павялічыць вытворчасць таварнай прэснаводнай рыбы ў аб'ёме каля 22,7 тысячы тон, а таксама не менш чым 2,5 тысячы тон каштоўных парод рыб.

Для таго, каб уласная рыба была беларусу «па кішэні», неабходна павялічваць аб'ёмы вытворчасці рыбы і адначасова памяншаць яе сабекошт. Вялікія страты нясуць рыбгасы пры рэалізацыі жывой рыбы маленькімі партыямі праз гандлёвую сетку.

Выйсце — у стварэнні буйных холдынгаў па сумеснай вытворчасці і рэалізацыі рыбнай прадукцыі. Цяпер у Беларусі дзейнічае 6 цэхаў па перапрацоўцы прэснаводнай рыбы магутнасцю 2,5 тысячы тон у змену. У бліжэйшай перспектыве плануецца ўвод у эксплуатацыю яшчэ двух падобных цэхаў.

Напрыканцы нашай камандзіроўкі Анатоль Мароз адзначыў, што цяпер у рыбгасе «Сялец» працягваецца актыўная дапрацоўка абсталявання, з дапамогай якога ўжо праз год магчыма будзе з уласнай рыбы атрымліваць прамысловую таварную чорную ікру.

Сяргей КУРКАЧ.

Мінск — рыбгас «Сялец».

Пад заслону фестывалю

«БЕЛАЯ ВЕЖА»-2011: ПЕРАМАГЛА ДРУЖБА?

Вось і скончыўся чарговы тэатральны фестываль «Белая вежа». Са сцэны прагучала традыцыйнае: «Бывай, «Вежа-2011! Вітаем цябе, «Вежа-2012»! 16-ы па ліку фэст вызначыўся тым, што па яго выніках не называлі пераможцаў, нікому не ўручылі Гран-пры, як у мінулыя гады.

Няправільна будзе сказаць, што прэтэндэнтаў на ўзнагароду не было. І найпершы з іх — Беларускі дзяржаўны тэатр лялек. Спектакль «Вянчанне» па п'есе Вітальда Гамбровіча, пастаўлены маладым рэжысёрам Аляксандрам Янушкевічам, выклікаў фурор на фестывалі. Адно тое, што лялечнікі замахнуліся на складанага авангарднага Гамбровіча, філасофія якога звычайна падаецца праз абсурд, выклікае і павагу, і апаску адначасова. Але апасенні развеяліся ў тых, хто здолеў паглядзець работу да канца.

Яшчэ да пачатку дзеяння на сцэне гледача папярэдзілі ў праграмцы, што ўсё што будзе, — ёсць фарс, сон, вар'яцтва. Таму не варта было чакаць рэалізму, а таксама шукаць логіку ў дзеяннях герояў. У сне ж бываюць усялякія неверагоднасці. Так і тут. Галоўны герой спектакля Генрык вярнуўся з вайны. Пасля доўгай разлукі ён не пазнае бацькоўскі дом, бо дом ператварыўся ў карчму, бацькі страцілі розум, а яго каханая нявеста стала блудніцай. Ён то трызніць, уяўляючы сваіх бацькоў каралём і каралевай, якіх трэба скінуць з трону, то жыве рэальным жыццём. І вельмі цяжка бывае адрозніць, дзе канчаецца сон і наступае рэальнасць. Паралельна з жывымі персанажамі на сцэне дзейнічаюць іх двайнікі-лялькі. І часта самую цяжкую ношу (напрыклад, сцэну пабаяў альбо элементаў гвалту) бяруць на сябе яны — непрыгожыя, расплыўчатыя істоты ў чалавечы рост. Гэта вельмі ўдалы і тактоўны рэжысёрскі прыём — абараніць нервы і псіхіку гледача ад «жывога» сцэнічнага гвалту. І, разам з тым, крок за крокам паказаць крызіс сучаснага чалавека, які страціў былыя ідэалы і заблытаўся і ў сабе, і ў навакольным свеце. Вайна таксама абыходзіцца з чалавекам, як з лялькай. І ці толькі вайна? Таму і гавораць знаўцы, што ў абсурдзе Гамбровіча надта шмат ісціны.

Але, здаецца, паспяшаліся некаторыя крытыкі з кампліментамі ў адрас брэсцкай публікі, якая выхавала свой эстэтычны густ фестывальнымі гадамі. А магчыма, супала, што на гэты спектакль прыйшло шмат выпадковых людзей? А можа, перад спектаклем трэба чытаць лекцыю гледачам па філасофіі і эстэтыцы Гамбровіча? Адным словам, пасля антракту зала апусцела прыкладна напалову. Што зробіш: нашы людзі ў многім выхаваныя прамалінейнасцю серыялаў, губляюцца там, дзе даводзіцца даваць работу мазгам, уключаць уяўленне. Таму многія і палічылі за лепшае вярнуцца дадому ды ўключыць прывычны канал.

А журы паваліла сябе досыць дыпламатычна, калі вырашыла Гран-пры не прысуджаць. Бо іншых работ, акрамя гэтай, як прэтэндэнтаў на прыз крытыкі нават не разглядалі. Але аддаць галоўную ўзнагароду Аляксандру Янушкевічу і яго камандзе азначала б моцна пакрыўдзіць публіку. У рэшце рэшт не аддалі нікому, падразумяваючы, вядома, беларускіх лялечнікаў.

Такіх жа, якія любіць публіка, «серыяльных» спектакляў было на фэсце дастаткова. Гэта, перш за ўсё, «Маньяк» у пастаноўцы рускага драматычнага тэатра з Ерэвана. Спектакль пастаўлены па п'есе папулярнага расійскага драматурга і сцэнарыста Ганны Слуцкі. Яе работы — «Ландыш серабрыстый», «Маё вялікае армянскае вяселле». Апошнім, па-мойму, многае сказана. Тут кіпелі страсці, прычым сюжэт спектакля даволі празрыстны, відавочны — як і, дарэчы, сцэнарный магчымага будучага серыяла. У сюжэце спектакля «Зорка, каханне, шампанскае» прысутнічалі і задзіночная жанчына, маланкавае каханне, і жорсткая рэальнасць з атручэннем гераіняй героя. Усе гэтыя дзеі цікава глядзяцца, трымаюць у пэўнай напрузе, але яны не патрабуюць самаадданай ігры акцёраў і ствараюць навязлівае ўражанне, што ты гэта ўжо недзе бачыў. Мы глядзелі камерцыйныя спектаклі, якія, паводле меркавання некаторых крытыкаў, трэба выносіць за рамкі фестывальнай праграмы. Бо тэатральны фестываль падразумявае нейкае адкрыццё, эксперымент, новае слова.

І ў гэтым сэнсе варта сказаць камплімент Харкаўскаму дзяржаўнаму ўкраінскаму акадэмічнаму драматычнаму тэатру імя Т. Шаўчэнкі. Іх пастаноўка «Войцэк» па п'есе нямецкага драматурга Георга Бюхнера, заяўленая ў анонсе як украінскі балаган, у нечым пераклікаецца з беларускім «Вянчаннем». Там таксама паказаны крызіс маленькага, безабароннага чалавека, уцягнутага ў хаос вайны, беднасці і несправядлівасці. І ва ўсім гэтым няцяжка ўгадаць дзень сённяшні. Бо заўсёды прысутнічае свабодны выбар чалавека: прыняць правілы гульні ці ўсё ж застацца Чалавекам. Надрыўна, адчайна, з поўнай аддачай іграліся ўкраінскія акцёры. І часам нават рабілася страшна: ці то за іх псіхіку, ці то за свой эмацыйны стан. Вядома, работа — несумненная ўдача рэжысёра Аляксандра Коўшуна і яго каманды.

Былі і іншыя знаходкі сёлетняга фестывалю. У прыватнасці, спектакль «Вяселле Бальзамінава» ў выкананні старых знаёмых — леташняга ўладальніка Гран-пры, пермскага тэатра «Ля моста». Гэты аўтарскі тэатр умее нават старую прывычную класіку прапанаваць па-новаму, зрабіць у нейкай новай гратэскнай манеры і тым самым заварожыць, павесці за сабой.

Монаспектакль паводле твораў Змітрака Бядулі «Пяюць начлежнікі» ў выкананні Галіны Дзягілевай Беларускага паэтычнага тэатра аднаго акцёра «Зніч» атрымаў дыплом за лепшую жаночую ролю. Прыз за лепшую мужчынскую ролю дастаўся артысту з Германіі Дэвіду Коху за монаспектакль «Свет Кафкі». На жаль, спектакль ішоў на нямецкай мове без перакладу. Але ж у складзе журы была прадстаўніца Германіі, якая і змагла яго ацаніць. Вышэйназваны спектакль «Вянчанне» забраў два дыпломы — за лепшую сцэнаграфію і за перспектыўнасць рэжысёрскага мыслення. У сваю чаргу Брэсцкі тэатр, які прадстаўляў прэм'еру — «Раскіданае гняздо», узнагародзілі за высокую тэатральную культуру. Вядома, нездарма.

Тэатральны фестываль скончыўся. І хоць сёлета ён быў крыху менш маштабны, чым у папярэднія гады, але меў свае адкрыцці і знаходкі. Міністр культуры нашай краіны Павел Латушка назваў у сваім прывітанні «Белую вежу» візітоўкай фестывальнага жыцця Беларусі. Хацелася б, каб гэты фэст заставаўся такім і надалей.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Вытворчыя драмы

ВЯЗКАЯ ПРЫВАТЫЗАЦЫЯ

У адпаведнасці з планам прыватызацыі на 2011 год, сёлета на аўкцыёны павінны выставіць 244 прадпрыемствы, якія адносяцца да рэспубліканскай маёмасці. У дзяржаўную скарбонку паступілі б вялікія грошы, калі б гэтыя прадпрыемствы ўдалося прадаць, але прыватнік асаблівай цікавасці да аўкцыёнаў не праяўляе.

Баранавічы — буйны прамысловы горад і тут ёсць што прадаваць. У верасні былі спробы прадаць акцыі шэрагу прадпрыемстваў, але не было пададзена ніводнай заяўкі.

Не ўдалося знайсці пакупніка на 100% акцый ААТ «Аграпрамбудмаш». За прадпрыемства прасілі 12,7 млрд рублёў. А «Баранавіцкі завод станкапрылады» (76,6% акцый) хацелі прадаць за 9,642 млрд рублёў. Не знайшлося ахвотных і на «Баранавіцкі завод запчастак «Аўтака» (37,6% акцый). І гэта не першая спроба, у чэрвені ўжо праводзіўся аўкцыён. Дык што ў гэтых таргах насцярожвае прадпрымальніка?

Пачнём з таго, што прадпрыемствы, якія выстаўляюцца на аўкцыён, знаходзяцца не ў лепшым эканамічным стане.

Вось ААТ «Баранавічыдрэў» хацела за 48,7% акцый атрымаць 19 млрд рублёў.

Баранавіцкі міжраённы камітэт дзяржаўнага кантролю праверыў дзейнасць гэтага прадпрыемства і ўстанавіў, што на ім падаюць аб'ёмы вытворчасці, назіраецца высокая ступень зносу абсталявання, не вырашаюцца пытанні тэхнічнага пераазнашчэння вытворчасці... Сітуацыя складаная, але прыход на прадпрыемства прыватнага капіталу мог бы выправіць становішча. А праблема ў тым, што чалавек, заплаціўшы 19 мільярдаў, не будзе на прадпрыемстве гаспадаром. Кантрольны пакет акцый застаецца ў дзяржавы. Які сэнс укладваць такую суму ў бізнэс і быць пабочным назіральнікам?

Продаж прадпрыемства, як правіла, па ўмовах конкурсу абстаўляецца дадатковымі пунктамі, якія павінен будзе выканаць пакупнік. Напрыклад, заплаціўшы за ААТ «Аграпрамбудмаш» 12,7 млрд рублёў, новы гаспадар прадпрыемства павінен будзе ўкласці ў яго развіццё яшчэ 2,5 млн доларaў.

А купіўшы «Завод станкапрылады», прыватніку давядзецца дадаткова ўнесці на развіццё завода 2 млн доларaў, а яшчэ два гады захоўваць колькасць працоўных месцаў, профіль дзейнасці прадпрыемства. А калі прадукцыя завода не запатрабавана пакупніком?

Быццам бы клопат пра людзей становіцца прыярытэтным для кіраўніцтва прадпрыемства, мясцовай улады ці адпаведнага міністэрства. Але ж чаму гэтае прадпрыемства вы давялі «да ручкі»? А калі ўзнікла неабходнасць яго прыватызаваць, успомнілі пра калектыў і захвалявалі ся? Трэба было турбавацца раней.

У гэтых агаворках вязне прыватызацыя. Узнікла неабходнасць правесці прыватызацыю — трэба зрабіць гэта, а не гуляць у яе.

Не хоча дырэктар прадаваць родны завод — няхай наладзіць работу на ім, каб прадпрыемства працавала эфектыўна. Гэта адносіцца да канцэрнаў і міністэрстваў. Напрыклад, у лёгкай прамысловасці стратных прадпрыемстваў хапае, таму трэба іх падымаць ці прыватызаваць. Даўно неабходна вызначыцца.

Зразумела, што прыватызацыя закранае нечыя асабістыя інтарэсы. Той жа дырэктар выкупленага прадпрыемства можа застацца без работы. Але ж ёсць інтарэсы дзяржаўныя.

Адным словам, прыватызацыя рэспубліканскай маёмасці ідзе марудна. А як ідуць справы з прыватызацыяй абласной маёмасці?

За 8 месяцаў 2011 года фондам «Брэстаблмаёмасць» з аўкцыёну прададзена 78 аб'ектаў нерухомасці. Праўда, 54 аб'екты — за адну базавую велічыню. А самыя адметныя аб'екты, якія ўдалося прадаць сёлета ў вобласці — гэта аздараўленчыя піянерскія лагеры «Бярозка» ў Маларыцкім раёне і «Вясёлка» ў Баранавіцкім.

Прадаваліся і акцыі некаторых адкрытых акцыянерных таварыстваў. Напрыклад, ААТ «Баранавіцкі малочны камбінат» набыў 35,1% акцый ААТ «Аграспецтранс», а ТАА «Ібіра» купіла акцыі (96,2%) «Кобрын-тэкстыль».

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

І як часта бывае. Будынак (дзіцячага садка, ФАПа, школы...) гадамі пустуе. А вось як толькі ён разваліцца, застанецца без вокнаў, а на даху пачнуць расці бярозкі — будынак уступаюць за адну базавую.

Прыватызацыя працэс балючы: шкада аддаваць дзяржаўнае. А калі ў часы калектывізацыі ў селяніна забіралі зямлю, каня, маёмасць — хто яго шкадаваў?

Прыватызацыя не панацэя ад усіх нашых праблем, але хіба ёсць іншы шлях?

ТАБЛИЦА ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК ПО СРОЧНОМУ БАНКОВСКОМУ ВКЛАДУ (ДЕПОЗИТУ) ОАО «БЕЛАГРОПРОМБАНК»
с 20 сентября 2011 г.

Сумма депозита, ед. валюты	Вклады (депозиты) с плавающими процентными ставками, % годовых: Срок, дни 100	200	300	500	1 000	2 000	3 000	Вклады (депозиты) с фиксированными процентными ставками, % годовых: Срок, дни 100	200	300	500	1 000	2 000
Белорусские рубли													
1 – 1 000 000	32,00	33,00	34,00	38,00	38,15	38,25	38,35	20,50	21,00	21,50	22,00	22,50	23,00
1 000 001 – 10 000 000	32,50	33,50	34,50	38,10	38,20	38,30	38,40	20,75	21,25	21,75	22,25	22,75	23,25
10 000 001 и более	33,00	34,00	35,00	38,15	38,25	38,35	38,50	21,00	21,50	22,00	22,50	23,00	23,50
Доллары США													
1 – 500	7,60	8,20	8,80	9,40	9,60	9,80	9,90	5,00	5,80	6,40	6,80	7,20	7,60
501 – 5 000	7,80	8,40	9,00	9,50	9,70	9,85	9,95	5,30	6,00	6,60	7,00	7,40	7,80
5 001 и более	8,00	8,60	9,20	9,60	9,80	9,90	10,00	5,60	6,20	6,80	7,20	7,60	8,00
Евро													
1 – 500	7,60	8,20	8,80	9,40	9,60	9,80	9,90	5,00	5,80	6,40	6,80	7,20	7,60
501 – 5 000	7,80	8,40	9,00	9,50	9,70	9,85	9,95	5,30	6,00	6,60	7,00	7,40	7,80
5 001 и более	8,00	8,60	9,20	9,60	9,80	9,90	10,00	5,60	6,20	6,80	7,20	7,60	8,00
Российские рубли													
1 – 15 000	8,60	9,20	9,80	10,40	10,60	10,80	10,90	6,00	6,80	7,40	7,80	8,20	8,60
15 001 – 150 000	8,80	9,40	10,00	10,50	10,70	10,85	10,95	6,30	7,00	7,60	8,00	8,40	8,80
150 001 и более	9,00	9,60	10,20	10,60	10,80	10,90	11,00	6,60	7,20	7,80	8,20	8,60	9,00

Подробные условия вклада «Линия роста» в газетах: «Советская Белоруссия» № 49 от 16.03.2006, «Звязда» № 50 от 04.03.2006, на сайте банка в сети Интернет – www.belapb.by и в офисах ОАО «Белагропромбанк».
Информация о размере процентов, выплаченных по привлеченным средствам физических лиц в течение последнего финансового года, – в офисах и на сайте банка.
Полная сохранность и возврат денежных средств физических лиц, размещенных в ОАО «Белагропромбанк», гарантируются государством и осуществляются в соответствии с законодательством РБ.
Сведения о выплаченных процентах по привлеченным средствам физических лиц в 2010 году в эквиваленте, тыс. бел. руб.:

	Январь	Февраль	Март	Апрель	Май	Июнь	Июль	Август	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь	Итого
Срочные вклады (депозиты)	22 150 017	22 217 382	26 283 012	23 570 773	24 305 769	23 429 778	24 105 505	25 734 923	23 504 004	21 902 005	22 376 779	20 939 428	280 519 376
До востребования	109 717	112 167	154 527	147 164	130 440	153 009	175 320	208 613	207 977	209 476	234 959	253 869	2 097 239

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136
Время работы Контакт-Центра Банка: 8.00 - 20.00 - рабочие дни; 8.00 - 18.00 - выходные и праздничные дни.
Звонок со стационарного телефона, с мобильного телефона (life:), velcom, МТС) - по тарифам операторов связи.
Консультации оказываются бесплатно.
www.belapb.by
Лицензия на осуществление банковской деятельности от 22.07.2009 № 2, выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Разам з працаўнікамі вёскі на ўборцы гародніны працуюць і школьнікі. На палях агракамбіната «Ждановічы» збіраць цыбулю дапамагаюць школьнікі Мінскага раёна — з вёсак Азярцо, Старое Сяло і Дворышча.
Мінскі раён.

ЛЕТАМ КРАЛІ ЧАРНІЦЫ, ЦЯПЕР — ЖУРАВІНЫ

Летам міліцыя зафіксавала шэраг крадзяжоў вёдраў з чарніцамі — прычым адразу ў лесе — у Івацэвіцкім раёне. Зараз злодзей залез у падсобнае памяшканне да жыхаркі вёскі Макава Ганцавіцкага раёна і выцягнуў цэлы мех журавін — 40 кілаграмаў. Неўзабаве затрымалі 30-гадовага непрацуючага аднавяскоўца гаспадыні. У балота, каб назбіраць ягад, ён не лазіў, а пажывіцца з чужой працы захацеў.

Яна СВЕТАВА.

Пытальнік

Асвятленне ў вёсках падключана. Яно адпавядае стандартам

На летні час па рашэнні райвыканкама было адключана вулічнае асвятленне, як запэўнівалі, да першага верасня. Разумеючы цяжкасці эканамічнага характару дзяржавы, пастанова была прынята, як кажуць, без каментарыяў. Ночы кароткія, перацерпім, хоць праблем дабавілася. Справа ў тым, што на прысядзібныя надзелы пачалі наведвацца дзікі, наносячы шкоду пасевам. Некаторыя аднавяскоўцы хадзілі па начах, барабанілі па жалезе, іншыя ад дамоў праводзілі электрычнае асвятленне. Усё чакалі: з надыходам восені загарацца ліхтары. Прыйшла восень, сталі доўгімі ночы, а абяцанне сваё чыноўнікі не выканалі... У вёсцы ўсе «выгоды» знаходзяцца на вуліцы. Складана пажылому чалавеку ў апраметнай цемры выйсці па патрэбе, калі і вочы дрэнна бачаць і ногі не ідуць...

Калі ёсць пастанова райвыканкама, як мы разумеем, яна павінна аднолькава адносіцца да ўсіх. Нам вельмі цікава ведаць, чаму зроблена такое выключэнне. Невялікая вёсачка па суседстве, Карпілаўка. Вясной памерла апошняя жыхарка. Асталіся пабудовы, якія перайшлі спадчыннікам, і дачныя збудаванні. Тут вулічнае асвятленне не адключалася ўсё лета. Нават каля адной хаты ўстаноўленыя адразу два ліхтары ад лініі — каля ганку пабудовы і насупраць яе. Чаму так?..

КАНДРАТОВІЧ, ПАНЫШ, АЛЬШЭЎСКАЯ, НАСТАРОВІЧ, ТАМАШЭЎСКАЯ.
Вёска Харужанцы Лагойскага раёна.

Атрымаўшы гэты калектыўны ліст, «Звязда» аператыўна паспрабавала разабрацца ў сітуацыі. У прыёмнай райвыканкама пацвердзілі, што, сапраўды, апошнім часам з вёсак тэлефануюць з адноткавым пытаннем: калі падключаць вулічнае асвятленне? Аднак на практыцы падключыць усе населеныя пункты адначасова папросту нерэальна, гэта адбываецца па чарзе.

Галоўны інжынер Лагойскага РЭС Аляксей СІМАКОЎ пацвердзіў, што ў раёне налічваецца 319 населеных пунктаў, а падключэнне вулічнага асвятлення вядзе адна брыгада. Каб атрымаць падрабязны адказ, ён параіў звяртацца ў вышэйстаячую арганізацыю, чыім структурным падраздзяленнем з'яўляецца Лагойскі РЭС, — Барысаўскія электрычныя сеткі.

Дырэктар апошніх Мікалай БЯСПАЛЬКА распавёў журналісту газеты, што вулічнае асвятленне адключалася па рашэнні райвыканкамаў. Аднак калі адключыць можна хутка, дык на падключэнне патрэбны час і выдаткі.

— Гэта ж абсталяванне, яно выходзіць са строю нават тады, калі адключана. Значыць, трэба закупляць неабходныя матэрыялы, тыя ж фотарэле. Зноў жа — аб'ёмы працы трэба ўлічваць. Таму, думаю, вулічнае асвятленне будзе адноўлена на працягу верасня або ў пачатку кастрычніка, — сказаў Мікалай Максімавіч.

Далей ён абяцаў больш падрабязна праверыць выкладзеную інфармацыю. «Калі там людзі сапраўды так церпяць ад дзікоў, магчыма, будзе перагледжаны графік падключэння вулічнага асвятлення ў названай вёсцы». Што датычыцца слоў вяскоўцаў пра тое, як у суседняй Карпілаўцы ўсё лета гарэлі вулічныя ліхтары, суразмоўца выказаў сумненні ў такой сітуацыі. «Не думаю, што гэта было магчымым. Калі інфармацыя пацвердзіцца, вінаватыя адкажуць. Аднак звесткі трэба ўдакладніць». Такая размова адбылася ў мінулую пятніцу.

У панядзелак Мікалай Максімавіч паведаміў наступнае. У вышэйназваных дзвюх вёсках вулічнае асвятленне было падключана ў пятніцу, яно адпавядае сацыяльным стандартам. А ўвогуле падключэнне ў населеных пунктах вулічнага асвятлення будзе весціся да 15 кастрычніка. Інфармацыя, што быццам бы ў Карпілаўцы ліхтары гарэлі ўсё лета, не пацвердзілася. «Такое магло быць дзень-два, не больш, па прычыне нейкай няспраўнасці».

ПАЙШЛА З КВАТЭРЫ НЕВЯДОМАЯ

У кватэру жыхара Баранавічаў зайшла невядомая жанчына. А калі яна пакінула яе, то гаспадар убачыў, што знікла 6 млн рублёў, 1 303 долары, 640 еўра.

Міліцыя выйшла на жыхарку Гомельскай вобласці, якую і шукае.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ЧЭКІ НАЛЕЖАЛІ НЕ РОДНАЙ БАБУЛІ. У ГЭТЫМ ПРАБЛЕМА?

«ГАРАЧЫ» 287 17 41

Апошнім часам у рэдакцыю зноў пачалі паступаць запыты грамадзян адносна выкарыстання чэкаў «Жыллё». У прыватнасці, сваё пытанне задала па нашай «гарачай лініі» пажылая жыхарка вёскі Норцавічы Дзятлаўскага раёна, інвалід II групы.

У заяўніцы за мяжой памерла родная сястра. Чэкі «Жыллё», якія належалі нябожчыцы, наша заяўніца прыкладна месяц-паўтара таму перааформіла на сябе. Яе ўнучка, што зараз пражывае ў Мінску (маці-адзіночка), вырашыла палепшыць свае жыллёвыя ўмовы. Бабуля, у сваю чаргу, вырашыла дапамагчы ўнучцы і перадаць ёй вышэйназваныя чэкі «Жыллё», што дасталіся ёй ад сястры. У адным са сталічных філіялаў «Беларусбанка» сказалі, што нічым дапамагчы не могуць, і параілі звяртацца ў суд. Пажылы чалавек просіць дапамагчы разабрацца: што не так?

Пытанне аказалася даволі агульным: пажылая жанчына плакала ў слухаўку і не магла дадаць штосьці больш канкрэтнае. Тым не менш, «Звязда» звязалася з прэс-службай ААТ «ААБ Беларусбанк», патлумачыла сітуацыю і папрасіла, па магчымасці, даць хаця які каментар, што дапамог бы жанчыне разабрацца ў становішчы, якое склалася. Нам пайшлі насустрач, і днямі рэдакцыя атрымала з банка адказ.

«Заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, якое рэгулюе абарачэнне імянных прыватызацыйных чэкаў «Жыллё», вызначаны функцыі ААТ «ААБ Беларусбанк» па здзяйсненні аперацый выдачы, пераафармлення, перарэгістрацыі імянных прыватызацыйных чэкаў «Жыллё».

У адносінах да грамадзянкі ў ААТ «ААБ Беларусбанк» былі выкананы ўсе ўскладзеныя на банк аперацыі з чэкамі «Жыллё», а менавіта: праведзена выдача, перарэгістрацыя і пераафармленне чэкаў «Жыллё».

Пытанні выкарыстання (індэксацыі) чэкаў «Жыллё» адносяцца да кампетэнцыі мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў і рэгулююцца Палажэннем аб парадку індэксацыі імянных прыватызацыйных чэкаў «Жыллё», зацверджаным пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 15 лістапада 2006 года №1529.

У адпаведнасці з п.8 Палажэння №1529, грашовыя сродкі, якія належаць уладальніку чэкаў у выніку індэксацыі чэкаў «Жыллё» і пералічаны выканаўчым камітэтам на рахунак банка, будуць залічаны банкам у пагашэнне запазычанасці па крэдыце або на іншыя мэты, указаныя выканаўчым камітэтам у плацёжным даручэнні».

Такім чынам, можна канстатаваць, што ўсё, што залежала ад банка, апошнім было зроблена. Дык што тады не так, як гаварыла жанчына? Паколькі мы не валодаем усёй паўнатой інфармацыі, можам толькі выказаць меркаванне, што справа ў блізкім сваяцтве бабулі і ўнучкі. Яно тут першай лініі (бабуля-дзядуля, муж-жонка, дзеці). Але ж заяўніца хацела аддаць унучцы не свае ўласныя чэкі, а атрыманыя ад нябожчыцы-сястры. Для ўнучкі гэта не родная бабуля. Ці ёсць выйсце з сітуацыі? Можна паспрабаваць перааформіць чэкі ў спадчыну адразу ўнучцы. Як гэта зрабіць, могуць памагчы падказаць спецыялісты «Беларусбанка». Калі гэтая прапанова зацікавіць заяўніцу, няхай звяжуцца з рэдакцыяй. Пажадана, каб патэлефанавала ўнучка.

Сяргей РАСОЛЬКА.

МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫЙ ФОНД ГОСУДАРСТВЕННОГО ИМУЩЕСТВА
отказывается от проведения 23 сентября 2011 года открытого аукциона по продаже изолированных помещений коммунальной собственности г. Минска по ул. Маневича, 9.

Извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» 19 августа 2011 года № 157 (27021).

Администрация Фрунзенского района г. Минска приглашает жителей Фрунзенского района принять участие в общественном обсуждении проекта «Строительство многоквартирного жилого дома по генплану № 5 по ул. Тимошенко в г. Минске» в период с 04.10.2011 по 18.10.2011.

Обсуждение будет проводиться путем экспозиции по адресу: ул. Тимошенко, 81, в помещении УП «ЖЭС № 81 ЖРЭО № 1 Фрунзенского района г. Минска» с 9.00 до 19.00.

Встреча комиссии с населением состоится 14.10.2011 в помещении УО «СШ № 151 г. Минска» ул. Одинцова, 12 (начало в 19.00).

Представитель организатора — отдел архитектуры и градостроительства администрации Фрунзенского района г. Минска, расположенный по адресу: г. Минск, ул. Кальварийская, 39, т. 2044173.

УНП 191294299.

Сацыяльны праект

ІХ РАНА СПІСВАЦЬ З РАХУНКУ!

МНОГІЯ грамадзяне пасля выхаду на пенсію не губляюць бадзёрасці духу і імкнуцца надалей захаваць сваю сацыяльную актыўнасць, але не кожны пенсіянер ведае, як аказацца карысным грамадству. Цяпер актыўнасць такіх людзей знайшла сваё дастойнае прымяненне. Праўда, пакуль што толькі ў Мінску.

У Першамайскім раёне сталіцы сёлета з красавіка праходзіць «абкатку» ўнікальны для нашай краіны сацыяльны праект — «Старыя — старым». Аўтарам ідэі выступіў старшыня Мінгарвыканкама Мікалай Ладуцька. З яго падачы ў горадзе атрымала развіццё ініцыятыва догляду пенсіянераў за нямоглымі старымі (набыць прадукты ці лекі, суправадзіць у паліклініку ці ў адміністрацыйную ўстанову, разам прагуляцца ці проста пагутарыць).

— Сутнасць праекта «Старыя — старым» — у прыцягненні людзей пенсійнага ўзросту да аказання дапамогі яшчэ больш састарэлым і нямоглым людзям, — патлумачыла нашаму карэспандэнту **начальнік упраўлення сацыяльнай абароны адміністрацыі Першамайскага раёна Мінска Вольга Яўгенаўна ВАСІЛЕЎСКАЯ**. — Сёння ў праекце задзейнічаны 70 валанцёраў. У базе звестак падапечных — 49 чалавек. Але гэта не канчатковая лічба, яна пастаянна змяняецца па зразумелых прычынах: нехта сыходзіць з жыцця, нехта далучаецца да ўдзелу ў праекце.

Як патлумачыла Вольга Яўгенаўна, ніякіх выключных патрабаванняў да кандыдатаў на залічэнне ў абедзве групы (валанцёраў і іх падапечных) не выстаўляецца. Увогуле, у адпаведнасці з міжнароднымі нормамі, чалавек лічыцца старым пасля дасягнення ім 70-гадовага ўзросту. Аднак у праекце ёсць валанцёры, якія ўжо мінулі 70-гадовы рубеж. Асноўнае патрабаванне да валанцёраў — жаданне дапамагаць бліжняму.

— Быць валанцёрам — гэта жыццёвае крэда, прызванне, — падкрэсліла суразмоўца. — Безумоўна, ніхто не скідвае з рахунку годнасць, камунікабельнасць, уменне знайсці падыход да чалавека. Мы не акцэнтуем увагу на адукацыі нашых валанцёраў, мы самі іх вучым. У нас ёсць дамоўленасць з БДУ і грамадскай дабрачыннай яўрэйскай арганізацыяй «Хэсэд-Рахамім» на правядзенне тэматычных лекцый на бясплатнай аснове. На лекцыях разглядаюцца самыя важныя моманты, у тым ліку прынцыпы здаровага харчавання, прафілактыка суіцыдаў, паліятыўны догляд і г.д.

Праект рэалізуецца на базе тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, дзе ёсць штатныя псіхолагі, якія заўсёды гатовыя аказаць падтрымку валанцёру ў наладжванні камунікацый з састарэлымі. Наяўнасць ці адсутнасць уласных дзяцей не мае ніякага значэння для абрання пенсіянера на ролю валанцёра. Сярод валанцёраў, задзейнічаных у праекце, ёсць проста адзінокія людзі, ёсць сямейныя, чые дзеці і ўнукі даўно выраслі і жывуць асобна.

— Жаданне пра некага клапаціцца, некага даглядаць уласціва кожнаму нармальнаму чалавеку, — дадала Вольга Васілеўская. — Цяпер мы прадастаўляем такую магчымасць нашым пенсіянерам.

Што тычыцца падапечных, пра якіх клапоцяцца валанцёры, тут, па словах начальніка ўпраўлення, таксама не вызначалася жорсткіх крытэрыяў. У тым ліку і ўзроставых (разумела, што чалавек і ў 60 гадоў можа быць абмежаваны ў рухах і мець патрэбу ў дапамозе). Як правіла, падапечныя — гэта адзінокія людзі альбо людзі з сацыяльна небяспечных сем'яў, дзе дзеці не ажыццяўляюць належны догляд бацькоў. Аднак ёсць і выключэнні. Напрыклад, сем'і, дзе матэрыяльна-бытавы догляд старому забяспечаны (ёсць каму ў аптэку схадзіць ці ў магазін), але пры гэтым нестае стасункаў. А для многіх старых гэта самае важнае: магчымасць пагутарыць, абмеркаваць апошнія навіны, прачытаныя кнігі ці прагледжаныя серыялы, падзяліцца ўспамінамі з жыцця. Гэтую нішу якраз і «закрываюць» валанцёры.

— Як правіла, нашы валанцёры самі выбіраюць сабе падапечных з ліку свайго блізкага акружэння (з тых, хто жыве з імі ў адным доме, у адным квартале). Валанцёры як ніхто ведаюць сваіх суседзяў і бачаць, каму неабходна дапамога. Тады яны прыходзяць да нас з канкрэтнай інфармацыяй, напрыклад — «Івановай Марыі Іванаўне патрэбна дапамога. Я вазьму яе пад апеку». Прызначэнняў мы не практыкуем. Калі валанцёр сам звяртаецца да нас па дапамогу ў вызначэнні падапечных, мы падбіраем яму кандыдатаў з ліку тых, хто жыве бліжэй. Самае важнае ў гэтым праекце тое, што тут цалкам адсутнічае адміністрацыйны рэсурс. Праект на 100% грунтуецца на добраахвотнай аснове. Апроч таго, на яго рэалізацыю не было затрачана ні рубля бюджэтных сродкаў.

За 4 месяцы рэалізацыі праекта паспелі акрэсліліся пэўныя станоўчыя вынікі, самы галоўны з якіх — зніжэнне сацыяльнай напружанасці ў раёне, у тым ліку і за кошт павышэння ўзроўню інфармаванасці насельніцтва.

— Прадстаўнікі нашага ўпраўлення і работнікі тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання рэгулярна сустракаюцца з валанцёрамі, прадастаўляюць ім інфармацыю па ўсіх актуальных пытаннях сацыяльнага, эканамічнага плана, а тыя — даносяць яе да сваіх падапечных.

Яшчэ адзін плюс — палепшылася «адваротная сувязь» з нашымі старымі. Валанцёры інфармуюць нас аб усіх праблемах, з якімі сутыкаюцца іх падапечныя. Гэта дазваляе своечасова здымаць многія балючыя пытанні, што скарачае і колькасць зваротаў у вышэйшыя інстанцыі. Часам стары чалавек проста не ведае, куды яму звяртацца са сваёй праблемай, магчыма, сам ён ужо і не ў стане прыйсці на прыём да чыноўніка, не можа дазваніцца па тэлефоне. А з дапамогай валанцёра такая інфармацыя аператыўна трапляе да нас. Мы вырашаем: хто будзе займацца гэтым пытаннем, якія службы для гэтага трэба задзейнічаць, які вызначыць тэрмін выканання работ і г.д.

Па словах прадстаўніка раённай адміністрацыі, мясцовыя пенсіянеры дастаткова актыўна далучаюцца да ўдзелу ў праекце. Штомесяц колькасць валанцёраў павялічваецца. Ёсць, вядома, і сезонныя валанцёры, нехта прыходзіць на нейкі час, але ёсць і тыя, хто прыйшоў усур'ёз і надоўга.

— Мы даём людзям пенсійнага ўзросту магчымасць адчуць сябе патрэбнымі для некага, знайсці дастойны і цікавы занятак. А ўсім вядома: чалавек не хварэе, калі ён пры справе. Апроч таго, паколькі праект рэалізуецца на базе тэрытарыяльнага цэнтра, дзе ёсць шмат клубаў і гурткоў па інтарэсах, то людзі, якія прыходзяць, каб стаць валанцёрамі, заадно знаходзяць нешта цікавае і ў самім цэнтры, тым самым робячы разнастайным сваё сацыяльнае жыццё. У прыватнасці, па прапанове нашых валанцёраў, мы арганізавалі гурток па вывучэнні замежнай мовы. Людзі сустракаюцца, кантактуюць, дзеляцца ідэямі.

Вольга Яўгенаўна падзялілася з нашым журналістам і планамі на будучыню:

— Цяпер мы прапрацоўваем пытанне захвочвання валанцёраў. Адразу скажу, што гэта не будзе выдаткаванне грашовых сродкаў у якасці своеасаблівага заробку, хутчэй за ўсё мы спынімся на каштоўных падарунках. Кожнаму чалавеку важны знак увагі і ўдзячнасці за яго працу. Спадзяёмся падрыхтаваць усё неабходнае да Дня старога чалавека.

На працягу апошняй пяцігодкі колькасць старых у Першамайскім раёне сталіцы штогод павялічвалася на 2,6%. Такая тэндэнцыя непазбежна прывядзе да павелічэння колькасці падапечных, задзейнічаных у праекце «Старыя — старым».

— Не магу сказаць, што адпаведным чынам павялічыцца і колькасць валанцёраў, — патлумачыла Вольга Васілеўская, — паколькі валанцёр — гэта прызванне, гэта свядомы выбар чалавека. Мы нікога не прымушаем удзельнічаць у праекце. Бескарыслівасць — выключна каштоўная якасць, і мы проста даём ёй магчымасць развіцца ў людзях.

У адпаведнасці з рашэннямі Мінгарвыканкама і Мінгарсавета да канца гэтага года вышэйназваны праект павінен быць укаранёны ва ўсіх раёнах горада. Што тычыцца Першамайскага раёна, налета тут збіраюцца далучыць да клопату пра састарэлых і моладзь, «пракласці своеасаблівы масток паміж пакаленнямі». На дапамогу валанцёрам-пенсіянерам прыйдуць валанцёры-школьнікі і студэнты, у асноўным з ліку членаў БРСМ. Яны будуць падключацца да справы ў сітуацыях, звязаных са значнай фізічнай нагрузкай — вывезці на прагулку інваліда-калясачніка, памыць падлогу ў доме састарэлага і г.д.

Інга МІНДАЛЁВА.

Кампетэнтна

ЯСЛІ-САД ДЛЯ... ДЗЯДУЛІ

«Старыя — старым» — далёка не адзіны сацыяльны праект, які рэалізуецца ў Мінску. У кожным з 9 раёнаў, на базе тэрытарыяльных цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва ажыццяўляюцца свае, адметныя, а часам і проста ўнікальныя праекты.

Як расказала **намеснік старшыні камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама Наталля ПРАСКУРАВА**, цяпер у сталіцы праходзяць абкатку амаль два дзясяткі раённых праектаў мясцовага ўзроўню. Апроч таго, шэраг буйных праектаў «ахоплівае» ўвесь горад. Першы — «Сацыяльная служба», ці «Сацыяльнае таксі», як ахрысцілі яго самі жыхары, распачаўся яшчэ летась, сёлета быў дапоўнены і атрымаў далейшае развіццё.

Як мы ўсе ведаем, паслуга таксі прадугледжвае аплату, але ў гэтым праекце для пэўных катэгорый грамадзян, якія пражываюць у сталіцы, яна аказваецца бясплатна. Летась сталічны «Мінсктранс» за ўласныя сродкі абсталяваў 10 сваіх мікрааўтобусаў пад'ёмнікамі, поручнямі і іншымі спецыяльнымі ўмацаваннямі для перавозкі інвалідаў-калясачнікаў і інвалідаў апорна-рухальнага апарату. Цяпер у кожным тэрытарыяльным цэнтры ёсць нумар тэлефона, па якім інваліды I групы і інваліды-калясачнікі могуць заказаць на дом спецыялізаваную машыну, што бясплатна адвязе іх у медыцынскую ўстанову, установу адукацыі, гандлю і г.д. Колькасць паездак не абмяжоўваецца — галоўнае, каб мэта паездкі была абумоўлена сацыяльнай неабходнасцю. Прасцей кажучы, не ў госці да знаёмых з'ездзіць, а на прыём да ўрача, у магазін, аптэку і г.д. Гэта яшчэ адзін з варыянтаў вырашэння праблемы стварэння безбар'ернага асяроддзя ў горадзе.

На пачатку верасня на сесіі гарсавета былі разгледжаны дадатковыя прапановы па азначаным праекце. У прыватнасці, адносна пашырэння катэгорыі грамадзян, якія маюць права на карыстанне бясплатным таксі, за кошт дзяцей-інвалідаў, інвалідаў II групы, якія дасягнулі 70-гадовага ўзросту і атрымліваюць пенсію памерам менш за 1,5 бюджэту пражыткавага мінімуму, а таксама студэнтаў дзённай формы навучання з ліку інвалідаў-калясачнікаў (раней права на паездку ва ўстанову адукацыі мелі толькі завочнікі).

— У Партызанскім раёне жыве дзяўчына — інвалід-калясачнік, якая вочна вучыцца ў БДУ. Яна літаральна заваліла нас просьбамі кожны дзень прадастаўляць ёй спецмашыну для наведвання ўніверсітэта, — расказала Наталля Варленаўна. — Мы вітаем павышэнне ўзроўню адукацыі інвалідаў і намагаемся па магчымасці дапамагаць ім. Аднак справа ў тым, што на ўвесь горад у нас толькі 10 машын, пры тым што ў адным толькі Партызанскім раёне — каля 700 інвалідаў-калясачнікаў. І калі аднаго мы будзем катаць кожны дзень, то іншыя проста не змогуць скарыстацца такой паслугай. Тым не менш, мы пайшлі насустрач і прапісалі ў дапаўненнях да праекта магчымасць бясплатнага наведвання навучальнай установы 8 разоў у месяц. Апроч таго, у згаданых дапаўненнях мы прадугледзелі права карыстання спецыялізаванымі машынамі з частковай аплатай у памеры 5 тысяч 250 рублёў за паездку для грамадзян, якія дасягнулі 70-гадовага ўзросту, з'яўляюцца інвалідамі II групы, чый памер даходу перавышае 1,5 бюджэту пражыткавага мінімуму.

Усе пералічаныя дапаўненні былі падтрыманы дэпутатамі Мінгарсавета і цяпер праходзяць абавязковую экспертызу ў Мінюсце.

— Я думаю, што і гэта — яшчэ не канец, — дадала суразмоўца, — у працэсе работы, могуць з'явіцца новыя карэкціроўкі, паколькі справа гэта для нас новая. Азначаны праект мы распачалі першымі ў краіне.

РЭНТА ДЛЯ ГОДНАЙ СТАРАСЦІ

Сёлета ў Мінску распачаўся яшчэ адзін унікальны для Беларусі эксперымент па ўкараненні новых формаў сацыяльнага абслугоўвання — прадастаўленне сацыяльных паслуг на падставе дагавораў пажыццёвага ўтрымання (рэнты).

Праект рэалізуецца па двух кірунках. Першы разлічаны на састарэлых, якім патрабуецца пастаянны догляд, і прадугледжвае пераезд у гарадскі дом-інтэрнат «Світанак». Там старым прапануюць аднапакаёвыя нумары, пакоі з усімі выгодамі, кругласутачнае медыцынскае абслугоўванне, шэраг фізіятэрапеўтычных і медыцынскіх працэдур. Пасля заключэння дагавора пенсіянер пераязджае ў інтэрнат, яго кватэра пераходзіць у камунальную ўласнасць горада, пры гэтым пенсія цалкам застаецца ў старога на руках. Апроч таго, ён яшчэ атрымлівае рэнтную выплату ў памеры да 3 базавых велічынь (сёння гэта 105 тысяч рублёў). У кватэры састарэлага за сродкі гарадскога бюджэту праводзіцца бягучы рамонт, аплачваюцца камунальныя паслугі на працягу ўсяго таго часу, пакуль чалавек знаходзіцца ў інтэрнаце. Сама кватэра можа здавацца ў арэнду, а атрыманыя сродкі — залічацца ў гарадскі бюджэт.

— За кошт гэтага мы з часам можам выйсці на невялікі працэнт рэнтабельнасці, — падсумавала Наталля Праскурава, — але не гэта галоўнае. Самае важнае — павышэнне якасці жыцця, забеспячэнне годнай старасці ў годных умовах.

Тым не менш, пакуль што сталічныя пенсіянеры з асцярожнасцю ставяцца да такой перспектывы. Не кожны можа асмеліцца абмяняць свае квадратныя метры на камфорт і кваліфікаваны догляд у інтэрнаце. Гэта можна зразумець. На жаль, неаднойчы здараліся выпадкі, калі старых літаральна зжывалі са свету з-за іх нерухомасці. Аднак у гэтым выпадку непакоіцца не трэба, бо ў адрозненне ад фізічных асоб, ў інтэрната, з якім заключае дагавор састарэлы, няма асабістага інтарэсу адносна яго жылля.

Другі кірунак рэалізацыі праекта падыдзе пенсіянерам, чыё здароўе дазваляе ім пражываць самастойна. Яны могуць заставацца ў сваіх кватэрах і пасля падпісання дагавора рэнты. Пры гэтым пенсію яны па-ранейшаму будуць атрымліваць у поўным аб'ёме (плюс — штомесячная рэнтная выплата). Горад зноў жа возьме на сябе расходы па бягучым рамонце іх жылля (калі ёсць такая неабходнасць) і па аплаце камунальных паслуг. З тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва пяць разоў на тыдзень будзе прыходзіць сацыяльны работнік, які дапаможа прыбрацца, памыць посуд, адзенне, прыгатаваць абед, схадзіць у магазін і інш.

Праект толькі распачаўся, але жыццё ўжо ўносіць свае пэўныя карэктывы. Падчас нашай размовы з Наталляй Варленаўнай ёй патэлефанавалі з Ленінскага раёна, дзе ўзнікла няпростая сітуацыя з канкрэтным састарэлым. Дзядуля жыве разам з сынам у кватэры, дзе адзін пакой з'яўляецца ўласнасцю састарэлага. Астатняя частка кватэры належыць сыну. У сям'і дзядулю б'юць і крыўдзяць. Кіраўнік раённай адміністрацыі быў вымушаны прасіць камісію Мінгарвыканкама накіраваць дзядулю па дагаворы пажыццёвага ўтрымання ў інтэрнат у якасці выключэння.

— Канчатковае рашэнне па гэтым пытанні будзе прымаць камісія, — патлумачыла суразмоўца, — аднак, у прынцыпе, любая нерухомая ўласнасць, якая ёсць у чалавека, можа ісці ў залік пры заключэнні дагавора рэнты.

Эксперымент разлічаны да 2015 года. Праз 4 гады можна будзе зрабіць выснову: ці атрымалася дасягнуць задуманага, ці варта распаўсюджваць гэты вопыт на ўсю краіну.

КЛОПАТ ПРА БАЦЬКОЎ, ПАЛЁГКА ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ

Сёлета на базе дамоў-інтэрнатаў для састарэлых і інвалідаў рэалізуецца новая форма абслугоўвання — змяшчэнне на платнай аснове, у тым ліку і на кароткі тэрмін (да 30 дзён). Такую часовую «перадышку» змогуць выкарыстаць сваякі састарэлых і інвалідаў, якія звычайна даглядаюць іх дома, у сям'і, але на пэўны перыяд вымушаны з'ехаць, легчы ў бальніцу на абследаванне, зрабіць рамонт і г.д. Раней такога кароткатэрміновага варыянту змяшчэння ў дом-інтэрнат не прадугледжвалася.

У перспектыве ў Мінску могуць з'явіцца аддзяленні дзённага знаходжання састарэлых, якія дапамогуць «разгрузіць» працуючых сваякоў, якія даглядаюць састарэлых самі. Праект пакуль знаходзіцца ў стадыі распрацоўкі, але ўжо сёння можна сказаць, што ў нечым такія аддзяленні будуць падобныя на дзіцячыя садкі, куды дарослыя адводзяць сваіх малышоў ранкам, каб вечарам забраць па дарозе дамоў. Такі пілотны праект на базе аднаго са сталічных раёнаў мяркуецца запусціць ужо налета. Магчыма, што да ўдзелу ў ім запросяць і пенсіянераў-валанцёраў, задзейнічаных у праекце «Старыя — старым».

Інга МІНДАЛЁВА.

Минский районный исполнительный комитет *29 сентября 2011 г.* повторно проводит открытый *аукцион* по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь в Минском районе

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка	Целевое назначение	Расходы по подготовке документации (рублей)	Начальная цена земельного участка (рублей)	Задаток (рублей)
1	Горанский с/с, д. Жуки	623681305101000046	0,1525 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 518 880	13 000 000	1 300 000
2	Горанский с/с, д. Жуки	623681305101000047	0,1453 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 462 940	12 000 000	1 200 000
3	г. Заславль, ул. Береговая, 2	623650100001004367	0,1000 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 171 210	42 000 000	4 200 000
4	Колодищанский с/с, д. Липовая Колода, участок № 59	623683403601000181	0,1469 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 584 000	21 000 000	2 100 000
5	Колодищанский с/с, д. Липовая Колода, участок № 60	623683403601000182	0,1473 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 584 000	21 000 000	2 100 000
6	Колодищанский с/с, д. Липовая Колода, участок № 61	623683403601000183	0,1466 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 584 000	21 000 000	2 100 000
7	Луговослободской с/с, д. Синило	623684110601000262	0,1908 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	875 330	43 000 000	4 300 000
8	Михановичский с/с, д. Кайково	623684202601000255	0,1368 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 200 000	38 000 000	3 800 000
9	Михановичский с/с, д. Кайково	623684202601000256	0,1368 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 200 000	38 000 000	3 800 000
10	Михановичский с/с, д. Серафимово	623684206101000314	0,1224 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 200 000	43 000 000	4 300 000
11	Михановичский с/с, д. Березина, участок № 4	623684200601000033	0,1445 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	84 000	36 000 000	3 600 000
12	Михановичский с/с, д. Березина, участок № 13	623684200601000038	0,1536 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	84 000	38 000 000	3 800 000
13	Михановичский с/с, д. Березина, участок № 21	623684200601000061	0,1330 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 200 000	33 000 000	3 300 000
14	Михановичский с/с, д. Котяги, участок № 10	623684203601000243	0,1378 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 200 000	52 000 000	5 200 000
15	Папернянский с/с, д. Лапоровичи, участок № 40	623685505101000340	0,1556 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 214 870	44 000 000	4 400 000
16	Самохваловичский с/с, д. Слобода, участок № 175	623686304601000580	0,1255 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 529 000	40 000 000	4 000 000
17	Юзуфовский с/с, д. Гатовино	623688202101000072	0,2199 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 114 077	23 000 000	2 300 000
18	Юзуфовский с/с, д. Сады	623688207101000006	0,2000 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	182 000	17 000 000	1 700 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: **29.09.2011 г. в 9.30.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов: **23.09.2011 г. в 17.00.** Контактный телефон: 204 11 62.

Задаток за участие в аукционе на Лоты 1–2 перечисляется на расчетный счет № 3641900000150 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052360, код платежа – 04901.

На Лот 3 перечисляется на расчетный счет № 3641621200079 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600012999, код платежа – 04901.

На Лоты 4–6 перечисляется на расчетный счет № 3641900000020 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052304, код платежа – 04901.

На Лот 7 перечисляется на расчетный счет № 3641900000075 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600219251, код платежа – 04901.

На Лоты 8–14 перечисляется на расчетный счет № 3641900000105 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600303747, код платежа – 04901.

На Лот 15 перечисляется на расчетный счет № 3600621120145 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052411, код платежа – 04901.

На Лот 16 перечисляется на расчетный счет № 3641900000088 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052424, код платежа – 04901.

На Лоты 17–18 перечисляется на расчетный счет № 3641900000147 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г.

ШЛЯХ ЧЫПСАЎ: АД ФЕШЭНЕБЕЛЬНЫХ РЭСТАРАНАЎ ДА ЗВЫЧАЙНЫХ ЗАКУСАЧНЫХ

«Выдаваць чыпсы не больш як 15-20 штук у адны рукі»— менавіта такая аб'ява магла б з'явіцца ў школьных буфетах, калі б любімаму ласунку падрастаючага пакалення дазволілі вярнуцца ў сцены навучальных установ. Напэўна, знойдзецца няшмат прадукцыі, якія б адначасова і так любілі, і так лаялі. Чыпсы — менавіта такі прадукт: дзяцей ад іх проста не адарваць, ды і не ўсім дарослым удаецца процістаяць спакусе. Затое ўрачы-дыетолагі не стамляюцца абвінавачваць «смажаныя хрумсцікі» ва ўсіх бедах і папярэджваюць, што спажыванне чыпсаў не мае нічога агульнага з прынцыпамі здаровага харчавання.

Сёння нават цяжка паверыць у тое, што чыпсы, якія даўно набылі рэпутацыю простанароднай і нездаровай ежы, першапачаткова былі ежай амерыканскай эліты. Прычым на свет яны з'явіліся, як гэта даволі часта бывае, зусім выпадкова. Так бы мовіць, «бацькамі» гэтага ласунку сталі амерыканскі чыгуначны магнат Карнэліус Вандэрбільт і кухар атэля Moon Lake House з горада Саратога-Спрынгс Джордж Крам. У 1853 годзе Вандэрбільт спыніўся ў атэлі, дзе працаваў Джордж Крам. Падчас абеду ён загадаў афіцыянту занесці пададзеную яму смажаную бульбу назад на кухню на той падставе, што яна «занадта тоўста парэзаная, таму не падсмажылася, як трэба» . У помсту арыстакрату раздражнёны Крум парэзаў клубні скрылькамі не таўсцей за ліст паперы і падсмажыў іх у вялікай колькасці алею, а затым яшчэ і крута іх пасаліў. Аднак Вандэрбільт ад такога «здзеку» нечакана прыйшоў у захапленне. Вельмі хутка чыпсы сталі папулярнымі сярод арыстакратыі і ўвайшлі ў меню фешэнебельных рэстаранаў ЗША. І толькі ў 1890 годзе чыпсы зрабілі крок з рэстаранаў на вуліцу. Цікава, што і сёння вынаходнікі чыпсаў з'яўляюцца сусветнымі лідарамі па іх спажыванні: на кожнага амерыканца прыпадае амаль 3 кілаграмы чыпсаў у год! Па статыстыцы Міністэрства сельскай гаспадаркі, на выпуск чыпсаў ідзе 11 працэнтаў усёй бульбы, што вырошчваецца ў ЗША. Да таго ж у Злучаных Штатах Амерыкі дзейнічае нават Міжнародны інстытут бульбяных чыпсаў!

Патэнт на беларускія чыпсы

Гісторыя беларускіх чыпсаў не такая доўгая, і звязана яна з дзейнасцю славутага навукова-вытворчага аб'яднання па вытворчасці прадуктаў з бульбы.

— Яшчэ ў 40-50-я гады мінулага стагоддзя ў СССР, а менавіта ў Беларусі, ва Украіне і Расіі была створана магутная сетка прадпрыемстваў па вытворчасці сухога бульбянога пюрэ для патрэб Савецкай Арміі і ваенна-марскога флоту, аднак у сувязі з паступовым скарачэннем арміі патрэба ў сухім пюрэ пачала змяншацца, — расказвае **намеснік дырэктара па ўкараненні інавацыйных тэхналогій Навукова-практычнага цэнтра Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па харчаванні, кандыдат тэхнічных навук Мікалай ПЕЦЮШАЎ**. — Таму сталі думаць, якія прадукты для насельніцтва можна зрабіць з бульбянога пюрэ. Узнікла ідэя — рабіць абсмажаны бульбяны прадукт з цеставай стужкі, вырабленай з пюрэ. Аднак стужка ніяк не хацела фармавацца, была рыхлай і ломкай. Тады адзін з супрацоўнікаў прапанаваў дабавіць у прадукт крухмал, які зрабіў стужку пластычнай. Пасля шэрагу эксперыментаў у 1987 годзе была створана першая прамысловая ўстаноўка, якую адразу адправілі на выставу ў Маскву. Там першыя савецкія, а дакладней беларускія, чыпсы здзейснілі сапраўдны фурор. Прычым беларусы атрымалі патэнт на сваё вынаходніцтва. Далей штогод выпускалася да 50-100 такіх установак, якія ўстанаўліваліся па ўсёй тэрыторыі Савецкага Саюза: ад Мурманска да Калінінграда. На хвалі дасягнутага поспеху спецыялісты НДІ заняліся распрацоўкай наступнага прадукту з выкарыстаннем пюрэ — бульбяных снэкаў, якія атрымліваюцца пры кароткачасовым падсмажванні так званых пелетаў. Пасля шэрагу эксперыментаў прыйшлі да тэхналогіі экструдзіравання (або шпрыцавання) пелетаў, якая заключаецца ў фармаванні сумесі пры працісканні яе на экструдары — гэта спецыяльная машына тыпу мясарубкі, праз якую з дапамогай вінта працісквается сумесь пры адначасовым награванні. А паколькі айчынных экструдараў для пелетаў не было, прыстасавалі макаронныя, крыху іх мадэрнізаваўшы. Новы прадукт таксама неўзабаве атрымаўся. Першая лінія была ўстаноўлена ў горадзе Узда на эксперыментальным заводзе аб'яднання.

Сёння гісторыю беларускіх чыпсаў працягваюць супрацоўнікі Навукова-практычнага цэнтра Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па харчаванні, а таксама і вытворцы чыпсаў. Так, аддзел тэхналогій прадукцыі з коранеклубняплодаў працягвае займацца навуковай работай па стварэнні новых відаў чыпсаў і тэхналагічнымі прыёмамі, звязанымі з іх вытворчасцю. У прыватнасці, спецыялістамі гэтага аддзела была распрацавана тэхналогія атрымання чыпсаў з бульбы і гародніны. Выкарыстанне свежай гародніны ў якасці кампанентаў пры вытворчасці чыпсаў дазваляе значна пашырыць іх асартымент і забяспечыць арганізм чалавека многімі незаменнымі кампанентамі: вітамінамі, арганічнымі кіслотамі, вугляводамі, мінеральнымі рэчывамі. Асаблівасць гэтай тэхналогіі заключаецца ў увільгатненні сухіх кампанентаў сумесі пераважна не за кошт вады, а за кошт уласнай вільгаці інгрэдыентаў з гародніны. Для гэтых мэт могуць выкарыстоўвацца морква, капуста, кабачкі, патысоны, гарбузы і яблыкі.

Таксама мы працуем над арыгінальным прадуктам, які называюць чыпсамі з-за яго хрумсткай кансістэнцыі, але пры гэтым ён вырабляецца не з бульбы, а з садавіны і гародніны без абсмажвання. Спрабуем палепшыць і тэхналогію выпуску традыцыйных чыпсаў — для гэтага працуем над тэхналогіяй іх абсмажвання пры паніжанай тэмпературы, прычым канчатковая стадыя працэсу адбываецца ўжо без алею.

Ад пласцінак да пелетаў

Кандыдат тэхнічных навук Раіса ЛАРКОВІЧ, якая стаяла ў самых вытокаў стварэння беларускіх чыпсаў, сёння працуе намеснікам дырэктара па развіцці кампаніі «Анега». Гэта гандлёвая марка добра вядомая аматарам чыпсаў.

— Умоўна чыпсы можна падзяліць на тры групы: гэта чыпсы з парэзанай на лустачкі і абсмажанай свежай бульбы (ім аддаюць перавагу ў ЗША і Германіі), чыпсы ў выглядзе пласцінак з бульбянога пюрэ і чыпсы з пелетаў. Пелет — гэта паўфабрыкат, які вырабляецца з бульбяных шматкоў, крухмалу, мукі зерневых культур, солі і іншых кампанентаў, — расказвае Раіса Ларковіч. — Ён утрымлівае зусім мала вільгаці і можа захоўвацца ад 1,5 да 10 гадоў. У адрозненне ад традыцыйнай тэхналогіі прыгатавання чыпсаў са свежай бульбы, тэхналогія абсмажвання пелетаў мае шэраг пераваг. Галоўная — зусім кароткі тэхналагічны цыкл. Для абсмажвання пелетаў патрабуецца ад 5 да 15 секунд, у той час як звычайныя чыпсы смажацца ў алеі ад 6 да 12 хвілін. Свежая бульба ўтрымлівае 80 працэнтаў вільгаці, і для таго, каб яе выпарыць і дачакацца, каб чыпсы насыціліся алеем і набылі прывабны залацісты колер, патрабуецца час. Адпаведна і каларыйнасць чыпсаў з пелетаў намнога меншая, бо яны не паспяваюць за такі кароткі час набрацца алею і таксічных спалучэнняў, якія ўтвараюцца падчас працяглага награвання алею. Пелетныя чыпсы ўтрымліваюць удвая менш тлушчаў у параўнанні са звычайнымі бульбянымі чыпсамі. Немалаважна і тое, што пелеты можна смажыць круглы год, нават летам, калі свежага ўраджаю бульбы яшчэ няма. Да таго ж тэхналогія пелетаў дазваляе вырабляць не толькі бульбяныя чыпсы, але і дадаваць у прадукт проса, рыс, кукурузу, розныя зерневыя дабаўкі.

— Наша кампанія пачала асвойваць тэхналогію пелетных чыпсаў у 1998 годзе, — дапаўняе расказ калегі **дырэктар кампаніі «Анега» Сяргей МЕТА**. — Спачатку мы проста смажылі імпартны паўфабрыкат, як гэта робяць вельмі многія кампаніі, а затым пачалі вырабляць пелеты на ўласным абсталяванні. Прызнаюся, што закупіць імпартную тэхналагічную лінію было толькі паловай справы, бо тэхналогію нам давялося распрацоўваць самім, так бы мовіць, метадам проб і памылак. Затое сёння мы можам ганарыцца тым, што сталі першай кампаніяй у СНД, якая засвоіла выпуск уласных пелетаў. З трохсот тон пелетаў, якія мы вырабляем штомесяц, 200 тон ідуць на экспарт, а 100 тон рэалізуюцца на ўнутраным рынку. Так, гэта складаная і дарагая тэхналогія, затое ашчадная для здароўя. Сучаснае абсталяванне дазваляе нам вырабляць розныя пелеты не толькі па складзе сыравіны, але і па форме прадукту. Мы першымі засвоілі вытворчасць аб'ёмных 3D пелетаў (сырныя падушачкі), прычым адна з апошніх нашых навінак — аржаныя чыпсы.

Цікаўна, што дырэктар кампаніі, якая займае лідзіруючыя пазіцыі на беларускім рынку чыпсаў, цалкам падтрымлівае забарону медыкаў на прысутнасць у школьных буфетах яго прадукцыі: «У чыпсаў, як і ў любога іншага прадукту, павінна быць свая культура спажывання. А дзеці проста будуць замяняць чыпсамі сняданкі ці абеды...»

— Трэба мець на ўвазе, што чыпсы — гэта толькі дэсерт. А харчаванне павінна быць трохці чатырохразовым і абавязкова гарачым, — раіць **загадчыца кафедры агульнай гігіены Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдат медыцынскіх навук, дацэнт Наталля БАЦУКОВА**. — Чыпсы ні ў якім разе нельга спажываць на галодны страўнік ці есці іх усухамятку. Абавязкова трэба запіваць іх вялікай колькасцю вадкасці. Калі ваша дзіця літаральна не можа жыць без чыпсаў, то лепш набывайце яму ржаныя чыпсы, бо ржаная мука ўтрымлівае шмат амінакіслот і іншых вельмі карысных для арганізма рэчываў. Да таго ж у такім разе ў дзіцяці могуць сфарміравацца карысныя смакавыя схільнасці. На адзін прыём трэба спажываць не больш як 20 грам — а гэта прыкладна 15-20 штук, ці маленькі пачак чыпсаў. А калі яшчэ і запіць аржаныя чыпсы шклянкай кефіру, то атрымаецца неблагі падвячорак.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Паводле сацыялагічнага даследавання, пакупніком чыпсаў стаў летась амаль кожны другі беларус (48,7 працэнта насельніцтва).

Прафілактыка

ФТАРЫРУЙЦЕ ЗУБЫ — ПАЗБЕГНЕЦЕ КАРЫЕСУ

КОЖНАМУ чалавеку хочацца мець прыгожыя, а галоўнае — здаровыя зубы. Сёння мы часцей за ўсё ўжываем ежу, якая лёгка пражоўваецца і хутка ператраўліваецца. Пры гэтым зубы не атрымліваюць той нагрузкі, на якую яны разлічаны ад прыроды. Эмаль зубоў, у выніку актыўнага размнажэння бактэрый у ротавай поласці, становіцца адчувальнай да халоднай і гарачай ежы, страчвае свае ахоўныя функцыі і ў большай ступені пашкоджваецца карыесам. Каб пазбегнуць захворвання, неабходна ўмацоўваць эмаль. Адзін са спосабаў — фтарыраванне зубоў, якое стаматолагі рэкамендуюць пачынаць праводзіць ужо з малых гадоў.

Фтор, нараўне з кальцыем і фосфарам, з'яўляецца адным з найбольш важных мікраэлементаў, неабходных для правільнага росту, развіцця зубоў і падтрымання іх добрага стану на доўгія гады. Варта ведаць, што прэпараты, якія прымяняюцца ў стаматалогіі для прафілактыкі карыесу, — гэта не чысты фтор, а яго злучэнні — фтарыды. Апошнія зніжаюць растваральнасць эмалі, садзейнічаюць яе аднаўленню, змяншаюць ступень выдзялення кіслот бактэрыямі, якія «насяляюць» зубны налёт.

Адрозніваюць **фтарыраванне простае** і **фтарыраванне глыбокае**.

Простае фтарыраванне можа быць праведзена двума метадамі. Першы — выраб зубных кап. Стаматолаг вырабляе індывідуальныя злепкі, унутраная поласць якіх запаўняецца фторзмяшчальным прэпаратам. Капы накладваюць на зубы і здымаюць праз 10—15 хвілін. Для атрымання максімальных вынікаў неабходна правесці ад 10 да 15 працэдур.

Другі метад — пакрыццё зубной эмалі фторлакам. Працэдура пачынаецца са зняцця зубнога налёту. Пасля гэтага спецыяльным пэндзлікам на паверхню зубоў наносіцца лак, які падсушваюць лямпай. Дзецям, каб атрымаць найлепшы эфект, дастаткова двух пакрыццяў зубоў на год, калі пачаць адразу ж пасля іх прарэзвання і паўтараць працэдуру да 13—14 гадоў штогод. Аднак пры апісаных метадах прафілактычны эфект непрацяглы: не адбываецца адкладання фтарыдаў у глыбіні пораў пашкоджанай зубной эмалі. Умоўна кажучы, малекулы гэтых рэчываў вельмі вялікія, каб пранікнуць глыбока. Яны рыхла ляжаць на паверхні эмалі і хутка выдаляюцца пры мэханічным уздзеянні.

Сапраўды эфектыўным метадам, які садзейнічае рэмінералізацыі (аднаўленню) эмалі, з'яўляецца глыбокае фтарыраванне з выкарыстаннем эмаль-герметызуючага ліквіду (камплект з дзвюх вадкасцяў).

Тэрмін «глыбокае фтарыраванне» і ўласна самую тэхналогію ўпершыню распрацаваў нямецкі прафесар А. Кнапвост. Тэхналогія дзейнічае на ўзроўні зубных крышталёў і ўлічвае хімічную структуру зуба. Глыбокае фтарыраванне — гэта паслядоўны комплекс маніпуляцый: ачышчэнне зубоў і міжзубнай прасторы ад налёту і зубнога каменю, старанная сушка, нанясенне вадкасці № 1 (утрымлівае фтарыды, солі магнію і медзі), зноў сушка, затым апрацоўка зубоў вадкасцю № 2 (гідравокіс кальцыю). У выніку хімічнай рэакцыі паміж двума слаямі ўтвараюцца субмікраскапічныя крышталі фторыстага кальцыю, фторыстага магнію, фторыстай медзі і гель крэмніевай кіслаты. Крышталі фтарыдаў застаюцца ў мікрапорах эмалі на працягу паўтара—двух гадоў і паступова выдзяляюць іоны фтору (дарэчы, канцэнтрацыя апошніх пры гэтым у 5 разоў вышэйшая, чым пры прымяненні простага фтарыравання), што і забяспечвае эфектыўную рэмінералізацыю. А дзякуючы іонам медзі забяспечваецца яшчэ і доўгачасовы бактэрыцыдны эфект.

Перавагі **глыбокага фтарыравання** вялікія: умацаванне эмалі, зніжэнне гіперадчувальнасці зубоў, значнае зніжэнне рызыкі развіцця карыесу і нават павелічэнне тэрміну службы пастаўленых пломбаў.

Комплексную сістэму глыбокага фтарыравання рэкамендуецца праводзіць 1—2 разы на год.

Асабліва эфектыўнае яго прымяненне ў дзяцей у перыяд змены зубоў. Справа ў тым, што зуб, які толькі прарэзаўся, мае няспелую, слаба мінералізаваную эмаль, працэс яе «выспявання» доўжыцца яшчэ прыкладна 2 гады. Такія зубы лёгка пашкоджваюцца карыесам, а распаўсюджваецца апошні вельмі хутка. Яшчэ два перыяды, калі надзвычай высокая ступень актыўнасці карыесу, — гэта падлеткавы ўзрост і цяжарнасць. З-за актыўнага росту рэзка павышаецца патрэба арганізма ў мінеральных элементах, а гармональная перабудова вядзе да павышэння вязкасці сліны і, як вынік, да ўзмоцненага ўтварэння зубнога налёту. Таму дадатковая ахова эмалі ў гэты час проста неабходная.

Варта зазначыць, што рэгулярнае фтарыраванне зубоў мае вялікае значэнне для прафілактыкі паверхневага карыесу, асабліва ў дзяцей. Тым не менш яно з'яўляецца выключна дапаможным сродкам, выкарыстанне якога ні ў якім разе не адмяняе неабходнасці старанна штодзённага мэханічнага выдалення зубнога налёту.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

Да ведама

Кожны трэці падлетак каштуе алкаголь да 13 гадоў

Згодна з вынікамі нядаўняга даследавання, кожны трэці сямікласнік пачынае эксперыментаваць з алкаголем, не паспеўшы адзначыць свой трынаццаты дзень нараджэння.

Навукоўцы з Універсітэта штата Джорджыя таксама высветлілі, што такія дзеці больш схільныя да суіцыдальных настрояў і агрэсіі, чым іх непітушчыя аднагодкі. Даследчыкі лічаць памылковым адкладваць гутаркі пра шкоду алкаголю да ўзросту сярэдняй і старэйшай школы. У гэтым выпадку, сцвярджаюць яны, будзе ўпушчаны час тых дзяцей, якія пачалі выпіваць у малодшых класах.

Каб вывучыць магчымую сувязь паміж узростам, у якім дзіця каштуе алкаголь, і рызыкай узнікнення ў яго суіцыдальных думак і іншых праблем, вучоныя прааналізавалі звесткі апытання 4131 школьніка. Сярод апытаных былі вучні 7—11 класаў, але асаблівую ўвагу даследчыкі надалі 856 сямікласнікам. 35% з іх прызналіся, што пачалі выпіваць, не дасягнуўшы 13-гадовага ўзросту.

Даследаванне прадэманстравала наяўнасць сувязі паміж раннім пачаткам ужывання алкаголю і пачашчанымі эпізодамі агрэсіўных паводзін, якія нярэдка спалучаюцца з суіцыдальнымі думкамі. Зрабіўшы папраўку на такія фактары, як кантроль з боку бацькоў, ужыванне наркотыкаў, прывады ў паліцыю і інш., вучоныя атрымалі наступныя вынікі. Падлеткі, якія пачалі выпіваць рана, былі ўдвая больш схільныя да суіцыдальных думак, чым іх непітушчыя аднагодкі. А рызыка спробы самагубства ўзрастала ў іх утрая.

Вынікі гэтага і іншых падобных даследаванняў падкрэсліваюць неабходнасць барацьбы з ужываннем алкаголю сярод падлеткаў, зазначаюць даследчыкі. Яны прызналі, што палітыка па завышэнні цэн на алкагольныя напоі, а таксама розныя абмежаванні на іх продаж, маюць пэўны эфект. Аднак, на іх думку, неабходны шматузроўневы сістэмны падыход да праблемы з прыцягненнем бацькоў, настаўнікаў і работнікаў аховы здароўя.

Ці аб'ектыўныя тэсты?

У многіх школах будучаму першакласніку прапануюць прайсці тэсты на інтэлектуальнае развіццё. Бацькі надаюць вельмі вялікую ўвагу таму, які вынік пакажа іх дзіця, і не здагадваюцца, што тэсты не паказваюць поўнай карціны яго разумовых здольнасцяў.

Амерыканскія навукоўцы назіралі за высокаадоранымі дзецьмі і выявілі, што з часам некаторыя вундэркінды перастаюць адрознівацца ад сваіх аднагодкаў.

Тэст IQ (ён лічыцца самым аб'ектыўным) не адлюстроўвае ступені адоранасці малога і магчымасцяў развіцця яго асобы, гэта набор усярэдненых задач для пэўнага ўзросту. Вынік такіх тэстаў часцей за ўсё залежыць ад многіх фактараў: напрыклад, жыццёвага досведу дзіцяці, у якім акружэнні яно расце, з кім кантактуе. Дзеці з «простых» сем'яў маюць IQ крыху меншы, але гэта не гаворыць пра адсутнасць у іх інтэлектуальнага патэнцыялу, проста яны менш інфармаваныя.

Тэсты выяўляюць здольнасці да вербальна-лагічнага і абстрактнага мышлення, але ў некаторых малых развіты практычны інтэлект. Дзеці адчуваюць таксама вялікае эмацыйнае напружанне падчас правядзення тэста і гэта ўплывае на вынік. Таму «ставіць крыж» на дзіцяці, якое атрымала дрэнны паказчык тэсціравання, нельга! Тэст — гэта спосаб адабраць «зручных» вучняў, а школа павінна вучыць усіх.

Не варта настаўнікам і ўпускаць з вачэй і тых дзяцей, якія, наадварот, паказалі высокі вынік у тэсціраванні. Даказана, што слава вундэркіндаў бывае нядоўгай. Нярэдка дзіця не апраўдвае надзей, ускладзеных на яго бацькамі, з-за чаго мае вялікія псіхалагічныя цяжкасці.

Бацькам жа неабходна задумацца: ці варта пазбаўляць дзіця шчаслівага дзяцінства дзеля меркаванай перспектывы будучых дасягненняў? Можа, лепш любіць яго такім, якое яно ёсць, і радавацца любым, нават самым маленькім, дасягненням?

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

МАГІЛЁЎСКІ АБЛАСНЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ
РАШЭННЕ

МОГИЛЕВСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
РЕШЕНИЕ

20 июля 2011 г. № 10-37

г. Магілеў — г. Могилев

О внесении дополнения в план преобразования унитарных предприятий областной коммунальной собственности в открытые акционерные общества на 2011—2013 годы

Могилевский областной исполнительный комитет РЕШИЛ:

Дополнить план преобразования унитарных предприятий областной коммунальной собственности в открытые акционерные общества на 2011—2013 годы, утвержденный решением облисполкома от 25 февраля 2011 г. № 4-2, перед разделом «2012 год» разделом следующего содержания:

2011 год

Комитет по архитектуре и строительству облисполкома

Бобруйское унитарное коммунальное производственное предприятие «Комбинат железобетонных изделий»

Управление торговли и услуг облисполкома

Государственное унитарное коммунальное торгово-производственное предприятие «Облторгреклама».

Заместитель председателя Могилевского областного исполнительного комитета — А.М. Исаченко

Управляющий делами Могилевского областного исполнительного комитета — Г.А. Воронин

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»

- Оценка оборудования и транспортных средств
- Оценка недвижимости и сетей всех форм собственности
- Независимая строительная экспертиза

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ОБОРУДОВАНИЯ ЧПУП «Гомельский завод Торгового оборудования»

№ лота	Наименование объекта	Адрес объекта продажи	Начальная цена продажи, бел. руб. (без НДС)	Сумма задатка, бел. руб.
1	Нежилое здание 489,2 кв.м, земельный участок 0,3222 га; склад площадью 1459 кв.м, земельный участок – 0,3063 га	г. Гомель, ул. Текстильная, 10	1 342 800 000	67 140 000
2	Здание склада площадью 473 кв.м, пристройка 63 кв.м, навес площадью 1168 кв.м, склад цемента площадью 64 кв.м, площадь земельного участка 0,2585 га	г. Гомель, ул. Текстильная, 10	599 900 000	29 995 000
3	Гараж, склад площадью 791,0 кв.м, водонапорная башня площадью 42,6 кв.м, артскважина площадью 25,0 кв.м, котельная площадью 879,3 кв.м, земельный участок – 0,2086 га	г. Гомель, ул. Текстильная, 10	1 358 000 000	67 900 000
4	Здание ремонтных служб площадью 1296,6 кв.м, земельный участок – 0,2566 га	г. Гомель, ул. Текстильная, 10	1 048 200 000	52 410 000
5	Сооружение открытая площадка для вторичного сырья площадью 6 889 кв.м, материал ограждения – кирпич; склад площадью 60,7 кв.м; танк объемом 35 куб. м; установка для нефтепродуктов объемом 10 куб. м; весовая площадью 38,5 кв.м; автомобильные весы РС30Ц13ПА; площадь земельного участка 1,3124 га	г. Гомель, ул. Текстильная, 10	996 185 316	49 809 266
6	Сооружение открытая площадка для вторичного сырья площадью 9 965 кв.м, материал ограждения – железобетонные плиты; навес – металлические столбы; площадь земельного участка 1,0071 га	г. Гомель, ул. Текстильная, 10	1 784 600 000	89 230 000

Срок подачи заявления	**До 17.00 05 октября 2011 г.**, по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2
Дата, время, место проведения аукциона	**06 октября 2011 г. в 11.00** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2, Гомельское областное управление Филиал РУП «Жилкоммунтехника» «Центр «Белтехинвентаризация»
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с 3012105618108 в РД № 700 «БПС- Банк», код 369, УНП 102353509
Условие пользования	Объекты продаются в собственность
Условия продажи	Цены указаны без НДС. Шаг аукционных торгов – 5%.

Дополнительная информация по тел.: (0232) 75 06 61, 75 06 63 (факс).

Доктар адкажа

ЁСЦЬ ПЫТАННІ? ТЭЛЕФАНУЙЦЕ...

На наступным тыдні дзяжурыць на «гарачай» лініі Міністэрства аховы здароўя (222 70 80) плануюць:

20 верасня — намеснік дырэктара Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра анкалогіі і медыцынскай радыялогіі Наталля Мікалаеўна АНТОНЕНКАВА.

21 верасня — намеснік галоўнага ўрача Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра псіхічнага здароўя Уладзімір Мікалаевіч СКЛЕМА.

22 верасня — галоўны ўрач Мінскага гарадскога эндакрыналагічнага дыспансэра Ірына Канстанцінаўна БІЛАДЗІД.

23 верасня — намеснік галоўнага ўрача Мінскага гарадскога кардыялагічнага дыспансэра Вольга Канстанцінаўна АПАНАСІК.

Упраўленне аховы здароўя Мінаблвыканкама (017) 220 20 25

20 верасня — загадчык бактэрыялагічнай лабараторыі Мінскага абласнога скурна-венералагічнага дыспансэра Вольга Мікалаеўна КАЗЫРА.

21 верасня — загадчык Заслаўскай гарадской бальніцы Міхаіл Іосіфавіч КАРАЛЬКО.

22 верасня — загадчык акушэрска-рэабілітацыйнага аддзялення Мінскага абласнога радзільнага дома Валерый Дзмітрыевіч БУЙНЕВІЧ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ 21 ОКТЯБРЯ 2011 ГОДА ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТА РЕСПУБЛИКАНСКОЙ СОБСТВЕННОСТИ

Продавец и его юридический адрес	Лот №	Наименование объекта (лота)	Местонахождение объекта (лота)	Начальная цена продажи объекта (лота), рублей	Задаток, рублей
Республиканское унитарное предприятие «Белорусский металлургический завод» 247210, г. Жлобин, ул. Промышленная, 37 тел.: (02334) 2 29 93, 5 45 20, факс: (02334) 2 42 61, 3 16 35	1	Бесцентрошлифовальный станок, 3Е184А, инв. № 010900	г. Жлобин, ул. Промышленная, 37	27 471 150	2 500 000

Аукцион состоится **21 октября 2011 г. в 12.00** по адресу: г. Жлобин, ул. Петровского, 45, 2 подъезд.

Организатор торгов – Коммунальное унитарное предприятие по операциям с недвижимым имуществом «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью» (далее – КУП «Жлобинский ЦУРКС»).

Торги проводятся в соответствии с Инструкцией о порядке организации и проведения торгов по продаже некоторых объектов республиканской собственности, утвержденной Постановлением Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь от 30 марта 2009 года № 36.

Возможность ознакомиться с объектом предоставляется продавцом в срок **по 17 октября 2011 г.**

Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать в КУП «Жлобинский ЦУРКС» **в срок до 17.00 17 октября 2011 г.** заявление на участие в торгах по продаже объекта республиканской собственности со следующими документами:

заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении (информационном сообщении);

индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором торгов;

юридическим лицом – доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица и их подлинники для заверения их копий организатором торгов;

иностранным юридическим лицом, иностранной организацией, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств, иностранным государством и их административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организацией – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов, выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на русский или белорусский язык;

представителем иностранного инвестора – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности иностранного инвестора, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на русский или белорусский язык;

представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – доверенность.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, физические лица (граждане Республики Беларусь и лица без гражданства), постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Документы принимаются по адресу: г. Жлобин, ул. Петровского, 45, 2 подъезд, КУП «Жлобинский ЦУРКС» с 9.00 до 17.00 по рабочим дням.

Победитель торгов обязан:

- в течение 20 рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона заключить договор купли-продажи объекта;

- в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов перечислить организатору торгов сумму фактических затрат на организацию и проведение аукциона. Фактические затраты должны быть отражены в смете расходов, которая утверждается организатором торгов до момента проведения торгов.

Условия оплаты: в течение 30 календарных дней с даты заключения договора купли-продажи.

Задаток перечисляется на р/с КУП «Жлобинский ЦУРКС» № 3012006530013 в филиале 312 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Жлобин, код МФО151501673, УНП 490317354.

Организатор открытых торгов вправе отказаться от аукциона в любое время, но не позднее, чем за три дня до наступления даты его проведения.

Телефоны организатора аукциона для справок: (02334) 3 14 08, 2 18 18.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в деревнях Емельяново, Избицкое, Прудище и аг. Юрьево Усяжского сельского исполнительного комитета Смолевичского района Минской области

1.	Форма проведения аукциона	Открытый
2.	Дата, время и место проведения аукциона	**21 октября 2011 года в 15.00, пос. Усяж, ул. Комсомольская, 10, Усяжский сельисполком, кабинет председателя**
3.	Продавец и его адрес	Усяжский сельский исполнительный комитет, пос. Усяж, ул. Комсомольская, 10
4.	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 — земельный участок площадью 0,1423 га № 624885607101000149 в д. Емельяново; Лот № 2 — земельный участок площадью 0,1504 га № 624885602801000101 в д. Избицкое; Лот № 3 — земельный участок площадью 0,1899 га № 624885605201000058 в д. Прудище; Лот № 4 — земельный участок площадью 0,1843 га № 624885610501000274 в аг. Юрьево
5.	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6.	Целевое назначение земельного участка	Для строительства и обслуживания жилого дома
7.	Начальная (стартовая) цена	Лот № 1 — 19 970 940 рублей Лот № 2 — 15 060 830 рублей Лот № 3 — 8 948 850 рублей Лот № 4 — 11 431 590 рублей
8.	Условия аукциона	- продажа по цене не ниже начальной; - участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь
9.	Наличие инженерной инфраструктуры	д. Емельяново — газоснабжение, водоснабжение, электроснабжение; д. Прудище, Избицкое — электроснабжение; аг. Юрьево — водоснабжение, электроснабжение
10.	Условия оплаты	Безналичный расчет в течение 5-ти рабочих дней после подписания протокола по результатам проведения аукциона
11.	Сумма задатка и реквизиты продавца	10% от начальной (стартовой) цены земельного участка р/с 3604627110007 ЦБУ 621 г. Смолевичи филиал 616 АСБ «Беларусбанк» г. Жодино, код 812, назначение платежа 04002 (с пометкой «задаток за земельный участок»)
12.	Порядок предварительного ознакомления в натуре с продаваемыми земельными участками	Каждая среда в 10.00
13.	Окончательный срок приема документов	17 октября 2011 года в 17.00
14.	Контактный телефон	8(01776) 67 131; 67 288; 55 342

Расходы по организации и проведению аукциона, затраты на публикацию информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

Примечания: для участия в аукционе в адрес продавца необходимо предоставить:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.

2. Копии платежных поручений, заверенные банком, подтверждающие внесение задатка на расчетный счет продавца.

3. Физическим лицам — документ, удостоверяющий личность (паспорт) покупателя или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае, если интересы покупателя представляет это лицо).

Спалучэнне «мужчынская мода» мы чуем не надта часта. У крамах убораў для дам заўсёды больш, а на подыумах — калекцый для дзяўчат. Але ж і наш моцны пол таксама хоча выглядаць прыгожа і модна. Пра тое, што ж гэтай восенню апранаць сучаснаму мужчыне, пра сябе і свае ідэі нам распавяла беларускі дызайнер Людміла ТАРАКАНАВА.

Модны кірмаш

Мужчынская мода: ТАРАКАНАВА І «БАБУЛІНЫ» ШКАРПЭТКІ

ДЗЯЎЧЫНА З «ЯСЕНІНСКІХ МЯСЦІН»

Людміла апынулася ў нашых краях досыць выпадкова: скончыўшы Маскоўскі тэкстыльны інстытут ім. А.М. Касыгіна ў 1989 годзе, па размеркаванні трапіла ў Віцебскі тэхналагічны інстытут. Маладую спецыялістку адразу адправілі выкладаць новыя спецыяльнасці — праектаванне швейных вырабаў і праектаванне абутку і скураной галантарэі. Ехала на 2 гады, а засталася і дагэтуль. Прычына досыць празаічная: сустрэла сваё каханне, нарадзіла дзіця. Аднак аб родных разанскіх мясцінах, адкуль Л. Тараканава родам, не забылася. Не модным Турцыі і Егіпту аддае перавагу, а адпачынку ў мамы, на радзіме.

БРЭНД «TARAKANOVA»

Калі я звярнулася ў інстытут з просьбай адшукаць выкладчыцу Тараканаву, мне сказалі, што такой няма, ёсць Людміла Папкоўская. Сустрэўшыся з дызайнерам, я папрасіла растлумачыць непаразуменне. Аказалася, што Тараканава — дзявочае прозвішча і што яно абрана для назвы брэнда не проста так. Бацька Людмілы, Уладзімір Іванавіч, быў старшыной падчас трагедыі на атамнай падводнай лодцы К-19. Такім чынам, дэманструючы свету свой талент пад прозвішчам таты, Людміла хацела праславіць яго подзвіг.

Брэнд існуе з 2003 года, і на подыумах можна бачыць толькі мужчынскія строі, якія Л. Тараканава кроіць і прыдумляе ўжо 9 гадоў. На думку Людмілы, сучасныя мужчыны кансерватыўныя ў выбары і занадта залежаць ад меркавання іншых: маўляў, што жонка сказала, тое і трэба насіць. Адзенне нашых хлопцаў Тараканава імкнецца зрабіць больш свабодным, індывідуальным, пазбавіць ад рамак і абмежаванняў. Стварае прыгожыя рэчы не толькі для моладзі, але і для дарослых мужчын.

На жаль, набыць вопратку брэнда Tarakanova можна толькі ў яе творчай майстэрні ў Віцебску і ў шоу-руме «Руская вуліца» ў Маскве. Я здзіўлена ўздымаю бровы, бо на ўсіх паказах калекцыі Людмілы маюць вялікі поспех. Але ў Тараканавай проста не хапае часу заняцца гэтым пытаннем: выкладанне і праца над брэндам — і ніводнай вольнай хвіліны.

АБ МОДНЫХ МУЖЧЫНАХ ГЭТАЙ ВОСЕНІ

Вядома, як жа пагаварыць з дызайнерам і не распытаць аб сучасных тэндэнцыях? Мужчыны, калі вы вырашылі ў гэтым сезоне стаць заўзятымі моднікамі, даставайце са сваіх шаф трыкатажныя рэчы адценняў сіняга, аліўкавага, крэмавага колеру. Убачыце малюнкі ў выглядзе ромбаў і палосак — таксама не праходзьце міма. І затрымайце свой позірк на аб'ёмнай вязцы. Як і ў жаночых калекцыях, дызайнеры зрабілі акцэнт на каўняры, толькі ў жанчын яны быццам са школьнай формы, а ў мужчынскіх уборах — стойкай, лодачкай, V-падобныя. 60-я гады мінулага стагоддзя падарылі гэтаму сезону паліто да калена ў знакамітую «ялінку». Модныя паліто і плашчы з паясамі вы знойдзеце і ў калекцыі брэнда Tarakanova. Аматарам класікі вельмі пашанцавала: пінжакі на любы густ (на адным гузіку і на двух, двухбортныя, з завостранымі штрыфлямі і з шалевымі каўнярамі) і кашулі на піку модных тэндэнцый. Не забудзьцеся пра вузкія штаны, калі ў вас добрая фігура. А для цеплыні і ўтульнасці трэба прыкупіць каўнер-варонку на халодную зіму. Людміла Тараканава раіць вам не абыходзіцца без яе шалікаў, цёплых пальчатак і «бабуліных» шкарпэтак.

Мужчынам варта пажадаць быць больш разняволенымі, а Л. Тараканавай — новых ідэй.

Ірына РАБУШКА, фота аўтара.

Прыгожае жыццё

БЕЛАРУСЬ АДМАЎЛЯЕЦЦА АД УДЗЕЛУ Ў «МІС СВЕТУ»

А пераможцы конкурсаў «Міс Мінск» пазмагаюцца за тытул інтэркантынентальных і інтэрнацыянальных прыгажунь.

Беларусь сёлета не будзе ўдзельнічаць у конкурсе «Міс свету». Пра гэта карэспандэнту «Звязды» паведаміла сакратар Нацыянальнай школы прыгажосці Таццяна Семіжон.

— У конкурсе «Міс свету» павінна ўдзельнічаць пераможца нацыянальнага конкурсу, у нас гэта — уладальніца кароны «Міс Беларусь», — патлумачыў карэспандэнту «Звязды» **выканаўца абавязкаў дырэктара Нацыянальнай школы прыгажосці Сяргей ПАЛЯШЧУК**. — Паколькі конкурс «Міс Беларусь» праводзіцца раз на два гады, то сёлета ў нас проста няма каго дэлегаваць. Тэарэтычна мы маглі б адправіць на конкурс першую або другую віцэ-міс 2010 года. Аднак гэтыя дзяўчаты ўжо прымалі ўдзел у міжнародных конкурсах прыгажосці, але, на жаль, безвынікова. Таму сёлета мы вырашылі адмовіцца ад удзелу ў «Міс Свету».

«Пропуск» аднаго года звязаны ў тым ліку і з фінансавымі прычынамі. Як патлумачыў Сяргей Паляшчук, грашовы ўзнос краіны-ўдзельніцы «Міс свету» складае сёння каля васьмі тысяч долараў — і ўзнос трэба плаціць штогод.

— Падобная сітуацыя назіраецца з конкурсам «Міс Супранэшнл», які праходзіць у Польшчы. Грашовы ўзнос — каля тысячы долараў. Вельмі радуе, што сёлетняя беларуская канкурсантка Людміла Якімовіч заваявала ў ім тытул 1-й віцэ-міс.

Зусім іншая сітуацыя з конкурсамі «Міс Інтэркантыненталь» і «Міс Інтэрнэшнл». Як паказаў час, у гэтых конкурсах беларускам шанцуе нашмат часцей. Ды і ўдзел там бясплатны.

Сёлета на конкурс «Міс Інтэркантыненталь» паедзе беларуска Марыя Кубракова («Міс Мінск-2009»), а на конкурсе «Міс Інтэрнэшнл» нашу краіну прадставіць «Міс Мінск-2011» Ульяна Валахоўская.

Ілья ЛАПАТО.

Купала і Багдановіч рэкламуюць... бялізну?

З нагоды

ЦЯПЕР партрэты класікаў можна пабачыць не толькі ў школьных кабінетах беларускай мовы і літаратуры, але і на вітрынах фірменных крам вядомага беларускага вытворцы жаночай бялізны?

Крама на вуліцы Маскоўскай. Два манекены, апранутыя ў какетлівыя споднія камплекты, стаяць на фоне плаката з Янкам Купалам і яго вершам пра каханне:

Гэткім шчырым каханнем яе атуліў,
З гэткай ласкай глядзеў ў яе сумныя вочы, —
Як і сонца не туліць расквечаных ніў,
Як і зоры людзям не ўглядаюцца ўночы!

Столькі песень над песнямі ёй я напеў,
Столькі думак злажыў аб ёй важных, таёмных, —
Як і бор гэтак з ветрам шумець не шумеў,
Як і век гэткіх дум не злажыў для патомных!

Утварыў з яе шчасце з-пад шчасцяў сваё —
Чарадзейную княжну з аповесці дзіўнай,
І пад ногі ёй кінуў жыццё сваё ўсё...
А яна?.. А яна была толькі... дзяўчына!..

У вітрыне побач — Максім Багдановіч, радкі з «Зоркі Венеры» і сімпатычная піжама ў кветачкі. Заходжу, намагаюся даведацца ў пакупнікоў, як ім такая рэклама:

— Ну, бялізну я тут заўжды купляла і купляць буду, а вось пра паэтаў гэтых ведаю толькі тое, што ў школе

казалі. Я ўвогуле сама з Расіі, у Беларусь толькі ў 15 год з бацькамі пераехала, — расказвае жанчына гадоў сарака, якая прадставілася Наталляй.

Побач перабіралі вешалкі дзве дзяўчыны — студэнткі. Што прыемна, Карына і Маша падтрымалі размову па-беларуску:

— З аднаго боку, ідэя зрабіць такую рэкламу — гэта вельмі неардынарна. Звычайна да таго, што прызнана класікай, ставяцца як да чагосьці недатыкальнага і бездакорнага. Але часам такое стаўленне можа зрабіць верш ці пісьменніка «закасцянелым» і зусім не цікавым для маладога пакалення. Думаю, Багдановіч і Купала ўсё роўна не пакрыўдзяцца. Але калі з першым аўтарам усё зразумела (назва «Зорка Венера» выклікае асацыяцыю з назвай маркі бялізны), наконт другога яшчэ трэба падумаць. Ды і ідэя, верагодна, падабаецца не ўсім. Усё ж нязвыкла бачыць партрэты класікаў побач са станікамі і начнымі кашулямі.

Каб атрымаць адказ на пытанне, чаму Купала і Багдановіч цяпер рэкламуюць жаночую бялізну, карэспандэнт «Звязды» звярнуўся ў кампанію «Мілавіца». Як патлумачылі там, «ідэйная сутнасць канцэпцыі такога афармлення вітрын у тым, што восень — гэта пара натхнення. Жанчына і яе прыгажосць заўжды былі музай для паэтаў і пісьменнікаў. Натхнёныя аўтары-класікі прысвячаюць свае радкі жанчыне ў вітрынах крам жаночай бялізны».

Прыдумалі канцэпцыю афармлення ў адным з вядучых беларускіх рэкламных агенцтваў. А паколькі крамы вытворца бялізны мае не толькі ў Беларусі, то, напрыклад, ва Украіне ў афармленні вітрын выкарыстоўваюцца цытаты з твораў украінскіх класікаў.

Ганна ГАРУСТОВІЧ.

«РЫССЮ» ПА ГЛУСКІХ ЛЯСАХ

Васіль Каско ўжо два дзясяткі гадоў працуе ляснічым. Для сваёй працы ён сам зрабіў усюдыход — «сімбіёз» УАЗіка і трактара МТЗ.

Мужчына з вёскі Байлюкі Глускага раёна — вялікі аматар тэхнікі. Любоў да справы дасталася яму ў спадчыну: дзед яшчэ да вайны змайстраваў веласіпед з двух калаўротаў.

— Усё можна зрабіць пры наяўнасці часу і жадання, — смяецца Васіль Фёдаравіч.

Ён нават не супраць сабраць самалёт: маўляў, будзе нават лягчэй зрабіць, чым усюдыход. Аднак не хоча, бо лятаць на «самапальных» самалётах дазволу не даюць, а працы без канкрэтнага карыснага выніку майстар, безумоўна, не любіць. Спачатку Каско зрабіў 3-колавы трактар, калі ў 1970-х гадах працаваў у школе. Цяпер ён мае мінітрактар і для хатніх спраў.

Усюдыход якраз прыстасаваны для працы ляснічага. На трактары ехаць па лесе надта марудна, а аўтамабіль не ўсякае бездарожжа адолее, разважаў Васіль Фёдаравіч. А вось для лясного поўнапрывадного джыпа не мае розніцы — ёсць дарога альбо няма. Стваральнік і гаспадар нездарма назваў свой усюдыход «Рыссю».

У «Рысі» — кабіна на 3 месцы і кузаў грузапад'ёмнасцю 400 кілаграмаў. Дэталі для сваёй тэхнікі Васілю Каско даводзіцца збіраць і на сметніках, але на якасныя характарыстыкі гэта ўплыву не мае. Напрыклад, усюдыход можа разагнацца да 55 кіламетраў у гадзіну.

Ілона ІВАНОВА.

«ХАЧУ ЖЫЦЬ ЯК У КАЗЦЫ!»

Чаму мадэлі паводзін, засвоеныя ў дзяцінстве з гісторый пад яркімі вокладкамі, мы часам пераносім у рэальнае жыццё?

Сухапутная русалачка

Памятаеце прыгажуню з казкі Андэрсэна, якая дзеля кахання да прынца аддала свае шыкоўныя валасы і звонкі голас? Узамен яна атрымала дзве чалавечыя нагі, на якіх ледзь хадзіла, бо пры кожным кроку адчувала боль нібыта ад тысячы кінжалаў. Дзяўчына пакінула бацьку і сясцёр, якія перасцерагалі бядачку, пакінула свой дом на дне мора. Але атрымалася так, што прынц ахвярнасці не ацаніў. І у казцы адказу на пытанне «Чаму?» няма: ці то жыццё такое, ці то прынцу русалчын хвост падабаўся больш, чым ногі.

Марына мае цалкам зямное паходжанне. Яна нават мора ў свае крыху за дваццаць яшчэ ні разу не бачыла. Толькі вось яе гісторыя з сумнеўным выбарам пад назвай «усё дзеля кахання» да смешнага нагадвае казку.

— Памятаю, як я пазнаёмілася з Віталем. На першым курсе першы раз выйшла з сяброўкамі пагуляць. Мяне выцягнулі на нейкі там фестываль на вольным паветры. Віталь — байкер, яму 26. Я — «зялёная» студэнтка. Карацей, мне «снесла дах».

Яны сустракаліся месяцы тры, прычым Марыніны бацькі былі супраць. Нягледзячы на тое, што Віталь працаваў і быў нядрэнна забяспечаны, мама і тата дзяўчыны лічылі яго несур'ёзным.

Да таго ж хлопец адчуваў, як Марына прыслухоўваецца да яго і баіцца расчараваць. Віталь вельмі яе кантраляваў:

— Аднойчы сяброўка адзначала дзень нараджэння ў клубе, мяне паклікала таксама. Я тэлефаную Віталю, кажу, што іду, а ён: «Я не хачу, каб маю дзяўчыну няведама хто там разглядаў. Са мной можаш хадзіць, а сёння лепш дома пабудзь». Яшчэ я рэчы люблю апраналь яркія, каб увагу прыцягвалі, а ён гляне на кофтачку з дэкальтэ і патрабуе яе не насіць.

У выніку з цягам часу Марына перастала хадзіць на дыскатэкі, размаўляць са сваімі сябрамі мужчынскага полу больш за пятнаццаць хвілін, а яшчэ — есці згушчонку лыжкамі адразу з бляшанкі. Каханы лічыў, што гэта не надта эстэтычна, і прасіў Марыну браць талерачку. Бацькі дзяўчыну шкадавалі. І пастаянна казалі, што лепш ёй з гэтым чалавекам не бачыцца:

— Ой, што я тады толькі ні рабіла: закатвала істэрыкі, казала бацькам, што назаўжды знікну, калі мне забароняць з Віталем бачыцца. Бацькі ж, у сваю чаргу, не пускалі мяне з дома. Толькі гэта мала дапамагала. Я ж была ўпэўнена, што дзеля свайго кахання на ўсё пайду.

Віталь ведаў аб праблеме, але штосьці рабіць адмаўляўся. Казаў, што падабацца ўсім не павінен. Ён жа не долар.

Пасля некалькіх тыдняў такога існавання ў стане татальнага стрэсу Марына аднойчы не вытрымала і дастала вялізную зялёную сумку, куды згрэбла з шафы свае рэчы. Вырашыла, што адмовіцца ад звыклага камфорту, эмацыйнай падтрымкі ад сям'і і прыемнага бонусу ад гэтай падтрымкі ў выглядзе грошай. Калі так сітуацыя паварочваецца, што ж застаецца:

— Напісала я тады на паперцы нешта накшталт «Не шукайце мяне», суседзям аднесла ключы. І вечарам таго ж дня ўжо стаяла на парозе Віталевай кватэры з зялёнай сумкай. Ён такога, відавочна, не чакаў. Сказаў: «Разумееш, ты вучышся пакуль, даходу не маеш. Я, вядома, магу табе дапамагаць, але гэта не вельмі добра. На ногі ты павінна стаць самастойна». Карацей, едзь дзяўчынка да мамы з татам.

Пасля такога было мора слёз і расчараванне. Марына паехала да аднакурсніцы, якая здымала ў Мінску кватэру:

— Тыдні два, пакуль бацькі нарэшце не знайшлі мяне, я выжывала як толькі можна: раздавала флаеры на вуліцах, намагалася ўладкавацца афіцыянткай у бістро. «Дурніца ты, вось ужо ганарыстая!» — смяяўся бацька, калі цягнуў праз парог родненькай кватэры маю зялёную сумку.

Так усё скончылася.

Звяжыце мне рукі, завяжыце мне вочы!

Маладая і прыгожая жонка Сіняй Барады не паслухалася свайго мужа, які забараніў ёй нават набліжацца да дзвярэй аднаго маленькага пакойчыка, зачыненага на ключ. Зразумела, тыя дзверы сталі ледзь не першымі, якія жанчына адчыніла, калі засталася дома адна. За імі яна знайшла былых жонак свайго нарачонага, забітых ім і папярэдне змучаных. З-за сваёй цікаўнасці сама ледзь не адправілася ўслед за няшчаснымі, але ёй, на шчасце, наканавана было стаць не чарговай мёртвай жонкай, а ўсяго толькі багатай удавой.

Таццяне ж цікаўнасць не прынесла нічога добрага. Як лічыць сама дзяўчына, адносіны са сваім былым жаніхом яна сапсавала менавіта падазронасцю і непамернай заклапочанасцю тым, хто тэлефануе, куды пайшоў, каму аддаў другі бутэрброд з клапатліва сабранай Танінымі рукамі «ссабойкі» ў дарогу.

— Я вельмі хачу, каб мы памірыліся. Цяпер разумею, што чалавека нельга трымаць у такім «справаздачным» стане.

З самага пачатку адносін Таццяна і Аляксей вырашылі, што таямніц паміж імі быць не павінна. Дакладней, так вырашыла Таня. У яе ўтойваць ад каханага не было чаго: Таня — чалавек з адкрытай душой. Ад хлопца патрабавалася тое ж:

— Спачатку яму нават падабалася, што я пра яго так непакоюся. Калі мы толькі пачалі сустракацца і ён часам не мог прыйсці на сустрэчу (напрыклад, таму, што сябар захварэў і трэба лекі завезці), Лёша тэлефанаваў і падрабязна тлумачыў прычыну сваёй адсутнасці. Мне нават смешна было.

Справа планамерна набліжалася да вяселля, і Таня пераехала да Аляксея жыць. Шчасце быць побач штодня псавалася толькі тым, што ў кожнага цяпер не стала асабістай прасторы:

— Мая памылка ў тым, што я хацела, каб ён быў цалкам мой. Ні хвіліначкі для сяброў і інтарэсаў. Толькі я і праца. Ён, зразумела, не мог рэзка абарваць усе стасункі.

Адсюль пачаліся падазрэнні і выдумлянне невядома чаго. Звычайна тактычная Таня пачала сачыць, хто Аляксею тэлефануе, якія паведамленні прыходзяць:

— Мне часам станавілася няёмка перад самой сабой, хоць ты папрасі каго рукі звязаць, каб яго тэлефон не чапала.

Неяк пасля Восьмага сакавіка дзяўчына знайшла ў кашальку жаніха, у патайной кішэньцы, прыгожыя завушніцы з зялёнымі каменьчыкамі. Паколькі свой падарунак Таня ўжо атрымала, яна пачала сур'ёзна раздумваць, для каго ж прызначаўся гэты.

— Я з выглядам Шэрлака Холмса прынесла Лёшы гэтыя завушніцы, паклала на стол. Прыгатавалася ўжо крычаць і плакаць, а ён спакойна растлумачыў, што ўпрыгажэнне гэтае належала ягонай бабулі. Ён захоўвае яго як памяць. «Калі табе падабаецца — насі, калі ласка».

Неўзабаве здарылася сітуацыя, якую можна назваць і смешнай і сумнай адначасова. Таццяна сабралася з'ездзіць да родзічаў у Слуцк. Сабрала чамадан і паехала на вакзал:

— Перад маім ад'ездам яму тэлефанаваў нехта. І Лёша размаўляў вельмі стрымана ціха. Я ўжо сядзела ў таксі, але ехаць зусім не хацелася. Нешта непакоіла. Ужо на вакзале вырашыла набраць Лёшу. Трубку ён не здымаў. Я вырашыла вярнуцца. Падышла да дзвярэй, пазваніла. Ніхто не адчыняе хвілін пяць. Нарэшце Аляксей адчыніў, выйшаў на парог у банным халаце, шлёпаючы мокрымі падэшвамі:

— Ты што, не адзін?

— Ды я стаміўся, заснуў у ванне.

Лёша пакрыўдзіўся і паехаў начаваць да сябра. Вынік гэтай гісторыі прадказальны: вяселля не будзе.

Цана каралеўскай усмешкі

Каварная Снежная Каралева жыла ў шыкоўным ледзяным палацы зусім адна. Паспяховая, незалежная, халодная. Вольная ад слабасцяў. Аднойчы яна пабывала ў горадзе, дзе жыў хлопчык Кай. З тымі ўладай і ўплывам, якія яна мела, было зусім не складана забраць яго да сябе ў палац.

Мой знаёмы Андрэй проста ненавідзіць сваю начальніцу. Жанчыне крыху за сорак. Замужам яна ніколі не была і дзяцей не мае. Здаецца, узначальваць будаўнічую кампанію — адзінае яе прызначэнне. Яна не дапускае промахаў, падначаленым іх таксама не даруе.

— Калі яна ідзе па калідоры, я стараюся не трапляцца ёй на вочы. Памятае ўсе свае прэтэнзіі да кожнага. Ніколі не дазволіць раней пайсці дадому, нават калі ты работу ўсю за тыдзень перарабіў.

Нядаўна супрацоўнікам стала дыхаць крыху лягчэй, а ў гардэробе спадарыні начальніцы, акрамя звыклых чорных і белых рэчаў, пачалі з'яўляцца чырвоныя і гарэзлівыя ружовенькія.

На фірму прыйшоў новы супрацоўнік. Хлопец толькі пасля ўніверсітэта, прыгожы і перспектыўны. Па словах Андрэя, начальніца ўзяла яго на працу асабіста. Хоць звычайна падборам кадраў сама не займаецца. Паўгода новенькі сядзеў у сваім кабінеце, піў гарбату і працаваў. А пасля раптоўна пераехаў у іншы кабінет і на іншую пасаду. Больш высокую. Паралельна ўсе заўважылі, як начальніца ледзь не кожны дзень заходзіць да яго піць каву.

Офісныя плёткі — рэч не надта дакладная. Адны зайздросцяць хлопцу, што так імкліва зробіць кар'еру, а іншыя — нават удзячныя. Бо менш кантралююцца начальствам, якое стала часцей усміхацца і зрабілася менш засяроджаным на працы.

P.S. *Калі я запыталася ў першых дзвюх гераінь артыкула, якія казкі яны чыталі ў дзяцінстве, Марына адказала, што ёй падабаўся «Калабок», а Таня ўзгадала «Папялушку». Але калі прывяла «казачныя» аналогіі да гісторый іх жыцця, мае субяседніцы згадзіліся, што падабенства ёсць. Тут узнікла пытанне: няўжо часам здараецца так, што тыя ці іншыя мадэлі паводзін, засвоеныя з казак, чалавек падсвядома пераносіць у сваё жыццё?*

— Казкі, якія чалавек слухае і чытае ў дзяцінстве, дапамагаюць фарміраваць у дзіцяці бачанне свету, — гаворыць ***Руслан ПАПОК, начальнік псіхалагічнай службы БДУ, практычны псіхолог вышэйшай катэгорыі.*** *— У іх ёсць пэўныя мадэлі паводзін, якія дзіця засвойвае. Нельга сказаць, што ў дарослым жыцці чалавек іх поўнасцю ўзнаўляе. Хутчэй, падсвядома супастаўляе і карэктуе з улікам уласнага вопыту і абставін. Зразумела, прымусіць абраць прафесійную дзейнасць ці прывіць густ да стыльнага адзення казка наўрад ці зможа, а вось маральныя якасці, разуменне дабра, зла, суперажывання, і увогуле ўсё, што адносіцца непасрэдна да якасцяў асобы, закладваецца менавіта дзякуючы цудадзейным гісторыям.*

Ганна ГАРУСТОВІЧ.

У звычайным жыцці Папялушка можа застацца не толькі без пантофля, але і без прынца.

А ЯКІЯ КАЗКІ ВЫ ЛЮБІЛІ ЧЫТАЦЬ І СЛУХАЦЬ?

Віка ТРЭНАС, беларуская паэтка:

— Памятаю, што мне вельмі падабаліся казкі пра цмокаў. У іх заўжды прысутнічаў пэўны абрад ініцыяцыі: каб даказаць нешта, герой павінен прайсці шмат выпрабаванняў, вызваліць кагосьці ці перамагчы. Таксама я чытала казкі братоў Грым. Вельмі захапляльна — праўда, у дарослым узросце ўсё гэта ўспрымаецца зусім па-іншаму.

Марыя ГУРЫЧ, медсястра:

— Як і кожнай дзяўчынцы, мне падабаліся казкі пра прынцэс і прынцаў. Прыгадваецца казка, дзе прынц павінен быў на кані даскочыць да акенца высокай вежы, у якой сядзела прыгажуня. Я кожны вечар прасіла маму расказваць мне толькі гэтую гісторыю і ніякую іншую. Уяўляю, як ёй надакучыла.

Гюнэш, спявачка:

— У дзяцінстве я вельмі любіла дыснэеўскія мультфільмы. А паколькі я выраслa ў сям'і з усходнімі традыцыямі, зразумела, больш за ўсё мне падабалася казка пра Аладзіна. Я з захапленнем глядзела на галоўную гераіню, прынцэсу Жасмін. Вельмі хацелася быць да яе падобнай.

Аляксей ПЕТРАЧУК, вадзіцель аўтобуса:

— Любіў слухаць гісторыі, дзе нехта біўся ці ішоў на вайну. У мяне ёсць малодшая сястра. Калі мы былі дзецьмі і ўвечары мама клала нас спаць, мы спрачаліся, пра што расказваць казку. Бо сястра хацела пра розных там чараўніц, а мне такое было зусім не цікава.

«ЦІ ПРАЎДА, ШТО З МІНЧАН МОГУЦЬ ЗРАБІЦЬ ЛЮДЗЕЙ «ДРУГОГА ГАТУНКУ»?

Падрыхтаваў Сяргей КУРКАЧ

У нумары «Звязды» за 3 верасня было змешчана інтэрв'ю журналіста газеты Сяргея Куркача з начальнікам упраўлення жыллёвага будаўніцтва Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Аляксандрам Горвалем («Пры выдачы льготных крэдытаў будзе ўлічвацца наяўнасць жылля на ўсёй тэрыторыі Беларусі»), дзе вялася размова аб праекце новай канцэпцыі па прадастаўленні льготных крэдытаў пэўным катэгорыям насельніцтва.
У прыватнасці, у матэрыяле гаварылася, што норму плошчы жылля ў Мінску, на якую будзе давацца льготны крэдыт, плануюць паменшыць да 15 метраў; аб тым, што ў сталіцы на льготныя крэдыты могуць разлічваць і тыя, хто жыве ў інтэрнатах больш за 10 гадоў. Чытачы «Звязды» маюць на гэты конт свой погляд.

@

Пытанне дэмаграфіі для Беларусі даволі актуальнае. У краіне прынята чарговая пяцігадовая Нацыянальная праграма дэмаграфічнай бяспекі. Аднак ці ўзгадняецца гэтая праграма з рэформамі, якія прапануюцца будаўнічай галіной?

Павелічэнню нараджальнасці павінна спрыяць ільготнае крэдытаванне жылля. Але, на практыцы гэта не заўсёды так.

Пасля шлюбу маладыя вырашаюць мець шмат дзяцей тады, калі ў іх будзе ўласнае жыллё. А пакуль жылля няма — маюць максімум адно дзіця. Калі падыходзіць жыллёвая чарга, то якую кватэру будуе такая маладая сям'я? Пры льготным крэдытаванні 20 кв. метраў на чалавека сям'я можа фінансава «пацягнуць» толькі двухпакаёвую кватэру. Будаўніцтва ЖБК — працэс цяжкі маральна і матэрыяльна. Потым кватэру трэба давесці да ладу, купіць мэблю, выплачваць крэдыт. У гэтай сітуацыі згаджаюцца на другое дзіця адзінкі. Жыллё ў сям'і ёсць, але па сацыяльных стандартах яго дастаткова толькі для сям'і з адным дзіцем. Нараджаць яшчэ аднаго і зноў будавацца, каб потым пераязджаць на новае месца, мяняць суседзяў, школу, звыклы маршрут на працу — на гэта рашаюцца толькі вельмі смелыя людзі. Ды і навошта?

А ў выніку льготнае крэдытаванне жылля замест стымулявання нараджальнасці правакуе стварэнне максімум аднадзетнай сям'і. На мой погляд, маладая сям'я адразу павінна мець магчымасць будаваць трохпакаёвую кватэру. Дзеля гэтага лагічна было б павялічыць норму крэдытуемай плошчы да 35-40 кв. метраў на чалавека.

А што сёння прапануе Мінбудархітэктуры? Знізіць для мінчан крэдытуемыя метры да 15. Пасля гэтага пятая частка жыхароў Беларусі адразу трапляе (па лініі жыллёвага будаўніцтва) у больш складанае фінансавае становішча ў параўнанні з іншымі грамадзянамі краіны. Нараджальнасць ад гэтага ў сталічным рэгіёне яўна не павялічыцца.

Зразумела, што міністэрства хоча вырашыць дзве праблемы: знізіць цяжар на бюджэт і зрабіць пэўны заслон перанасяленню Мінска. Аднак падобныя забароны праблему не вырашаюць, а робяць яе латэнтнай.

Цяпер жыллё ў Беларусі актыўна будуюць не толькі таму, што няма дзе жыць, а таму, што гэта адзіны рэальны спосаб укладання беларускіх грошай. Мець ва ўласнасці некалькі кватэр дазваляе тое, што дзяржава сёння аплачвае з бюджэту прыкладна 70 працэнтаў квартплаты. Калі павялічыць камунальныя паслугі для гараджан да 100 працэнтаў іх сабекошту (нават акрамя пенсіянераў), а таксама даць магчымасць укладваць грошы ў бізнэс, то можа выявіцца, што жылля будаваць больш і не трэба. Людзі з лішнімі «квадратамі» пачнуць яго прадаваць.

Дарэчы, Мінжылкамунгас у свой час распрацаваў дакумент аб спагнанні 100-працэнтнай квартплаты з уладальнікаў катэджаў плошчай большай за 200 кв. метраў і з гаспадароў некалькіх кватэр. Аднак дзейнічаў гэты дакумент усяго некалькі месяцаў. Чаму адмянілі такі своеасаблівы падатак для багатых?

Што тычыцца забаронных мераў, якія накіраваныя на ўтрыманне колькасці жыхароў Мінска ў межах 1,9 мільёна чалавек, то яны не будуць працаваць, пакуль існуюць механізмы, якія прымушаюць людзей на перасяленне ў сталіцу. Мінск сёння хутка «прырастае» за кошт розных чыноўнікаў міністэрстваў і ведамстваў. Магчыма, была б да месца палітыка дэцэнтралізацыі. Напрыклад, вышэйшыя недзяржаўныя навучальныя ўстановы перавесці ў абласныя цэнтры, сельскагаспадарчыя ВНУ і ўвогуле ў раённыя цэнтры — бліжэй да зямлі. У кожнай праблемы ёсць некалькі рашэнняў. Мінбудархітэктуры, на мой погляд, прапануе самы сацыяльна непрымальны варыянт для простых грамадзян, але зручны для чыноўнікаў. А павінна быць наадварот.

Юрый СЦЯПЯНСКІ.

@

Наша сям'я трапіла ў падобную сітуацыю, якую апісвае карэспандэнт газеты Сяргей Куркач у матэрыяле за 3 верасня («Для атрымання льготнага крэдыту на жыллё трэба мець статус чаргавіка — нават для шматдзетнай сям'і ў двухпакаёўцы...»). Аднак наша становішча яшчэ горшае. Цяпер мы жывём у адносна вялікай аднапакаёвай кватэры агульнай плошчай 52 кв. метры. Сёння ў нашай сям'і тры чалавекі — я, муж і сын. Неўзабаве ў нас з'явіцца і другое малое — дачка. Калі мы планавалі сям'ю, то разлічвалі, што дзяржава нам дапаможа, калі ў нас будзе шмат дзетак. Аднак цяпер, па новых умовах пастаноўкі на жыллёвы ўлік, у сталічную чаргу маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў нашу сям'ю не паставяць нават тады, калі ў нас будзе трое дзетак. Няўжо чыноўнікі сапраўды думаюць, што шматдзетная сям'я можа ўтульна жыць у аднапакаёвай кватэры, калі на кожнага члена сям'і прыпадае больш за 10 кв. метраў агульнай плошчы?

Наста.

@

Ужо 14 гадоў жыву з сынам і сваімі бацькамі ў двухпакаёвай «хрушчоўцы» агульнай плошчай 46 кв. метраў. Зразумела, што ўвесь гэты час стаю на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Прапановы будавацца і льготнага крэдыту не дачакалася, а тут... Цяпер так атрымалася, што мая сям'я ў спіс льготнікаў не трапіла. Мне не зусім зразумела, чаму іншагароднія, якія пражылі ў інтэрнатах 10 і больш гадоў, атрымаюць магчымасць будавацца па льготным крэдыце, а жыхары Мінска сталі для краіны нейкімі людзьмі «другога гатунку»? Несправядліва гэта. Няхай распрацоўшчыкі новай канцэпцыі дасканала прааналізуюць усе сацыяльныя катэгорыі мінчан і падкарэктуюць будучы дакумент.

Галіна.

Погляд наўздагон

«ГРОШЫ НЕ ПАХНУЦЬ»

Так сказаў рымскі імператар Веспасіян, калі яго папракнулі за ўвядзенне падаткаў на прыбіральні

Мабільнік падаў голас у нязручны момант: я знаходзіўся ў магазіне. «Я ў рэдакцыі ўзяў ваш тэлефон і хачу выказаць думку», — сказаў мужчына. — «Калі вы пішаце, што ў Расіі алігархі і бандыты («Алігархі наступаюць, нуварышы побач? «Звязда» 15.09.2011 года), то тады не трэба браць у Расіі грошы». Я папрасіў нашага чытача перазваніць пазней на хатні тэлефон, але ён не патэлефанаваў і застаўся інкогніта. Тым не менш пытанне было пастаўлена.

Калі ў некага няма грошай, то ён можа пазычыць іх у суседа, а яшчэ лепш — у роднага брата. Пазычаючы грошы, мы не пытаемся, адкуль яны. Атрымаўшы патрэбную суму, падзякуем і ў агавораны тэрмін вернем. Але ўявім, што брат, пазычыўшы грошы, прыйдзе ў вашу хату і пачне там наводзіць свае парадкі. Хто дапусціць такое?

Беларусь бярэ крэдыты ў Расійскай Федэрацыі ці іншай краіне і не цікавіцца пра паходжанне тых грошай. Вунь, Савецкі Саюз не грэбаваў займаць вялікія сумы ў імперыялістаў, хоць як мы ведаем: тыя мільярды долараў былі нажыты «потам і крывёю пралетарыяту». Браць крэдыты адно, а аддаць эканоміку ў рукі расійскіх алігархаў — гэта зусім іншае, бо падмяўшы эканоміку, яны на гэтым не супакояцца. Вельмі хутка ад Беларусі можа застацца толькі шыльда.

Няўжо царкве ахвяруюць грошы толькі праведнікі? У гэтым плане грэшнікі яшчэ больш шчодрыя, але хіба іх ахвяраванні ад гэтага менш важкія?

Імператар Веспасіян быў ашчадным чалавекам і пакінуў нашчадкам дзяржаўную казну поўнай.

Наша чытачка Кацярына Дайняк закранае надзённае і набалелае.

— Хіба не жылося нам добра? А вось як толькі адкрылі мяжу з Расіяй, то і пачаліся нашы беды. Навошта патрэбен быў Беларусі Мытны саюз, калі, акрамя росту цэн, людзям нічога не даў? — пытаецца мінчанка.

У рынцыпе, задума Мытнага саюза, як і адзінай эканамічнай прасторы (АЭП), добрая. Такія захады павінны былі ажывіць нашу эканоміку, адкрыць бязмежны расійскі рынак для нашых прадпрыемстваў, з'явілася б перспектыва доступу да танных расійскіх энерганосьбітаў, але....

Адзін высокапастаўлены расійскі чыноўнік заявіў, што Беларусь і Казахстан дагавор аб Мытным саюзе і АЭП падпісалі, а калі разабраліся, то за галаву схапіліся.

Самая вялікая наша праблема, што мы працягваем жыць у ілюзорным свеце, які самі сабе прыдумваем.

Вось зноў шумім, што беларусы будуць з грэчкай. А хіба грэчкі ў крамах няма? Ды ад яе паліцы гнуцца — па 26 тысяч за кілаграм. Можа, я нечага не разумею і мы будзем з грэчкай значна таннейшай, чым цяпер?

80 працэнтаў бульбы вырошчваецца ў нас у прыватным сектары. А ўжо вядома, колькі яе накапалі і якая ўраджайнасць. Усё наўскід, бо ніхто тую бульбу па вёсках не ўлічвае. Мы на сваім агародзе (на адной сотцы) накапалі 8 мяхоў, але да яе жывы інтэрэс праявіла толькі жонка, бо сама капала тую бульбу. Больш ніякіх статыстыкаў не было.

Гэтак, па-мойму, у многім і з Мытным саюзам. Беларускія эканамісты бачылі ў дагаворы толькі плюсы. Дагавор павінен прынесці краіне пэўныя дывідэнды, а пра мінусы ж забылі.

Расія прапанавала інтэграцыйны план, зыходзячы са сваіх інтарэсаў і магчымасцяў расійскай эканомікі і рынку. А мы, я лічу, чамусьці не ўлічылі, што беларуская эканоміка не можа канкурыраваць з расійскай: не той маштаб. Напрыклад, па надоях малака на душу насельніцтва Беларусь з'яўляецца адным з лідараў у свеце. Але душ у нас усяго 9 мільёнаў — невялікая еўрапейская краіна, і сур'ёзна ўплываць на расійскі рынак з гэтай прычыны нават у галіне малочнай прадукцыі Беларусь не можа.

Пакуль што мы знаходзімся ў Мытным саюзе, а праз некалькі месяцаў апынёмся ў АЭП, але ўжо сёння можна ўбачыць і адваротны бок «медаля».

Расія, нібы магутны пыласос, уцягвае ў сябе прадукцыю нашых прадпрыемстваў, якія пры нестабільнасці беларускага рубля згубілі цікавасць да ўнутранага рынку і таму сваю прадукцыю імкнуцца максімальна збыць на расійскім. У гэтым выпадку сваё насельніцтва ў многім забяспечваецца па астаткавым прынцыпе, як было ў Савецкім Саюзе: усё гналі на Маскву. Пры ўваходзе з 1 студзеня 2012 года ў адзіную эканамічную прастору сітуацыя, на мой погляд, толькі ўскладніцца. Ды што прадукцыя, Расія здольная «ўсмактаць» нашы прадпрыемствы, ды і саму краіну. Цэны выраслі ў разы і падаць не збіраюцца, хоць насельніцтву абяцаюць, што рынак адрэгулюе цэны і яны пойдуць уніз.

Але з якіх «шэй» цэнам падаць? Вытворцы нацэлены на расійскі рынак і з якой нагоды яны павінны прадаваць сваю прадукцыю на ўнутраным рынку па цане ніжэй за расійскую? Мяжа празрыстая — і тавар не залежыцца.

У Беларусі ёсць свае жыццёвыя інтарэсы, і калі ўзнікла неабходнасць карэкціроўкі дагавора па Мытным саюзе і АЭП, то трэба гэта зрабіць. Найлепшы карэктар — гэта жыццё, і калі яно ўжо паказвае, што ў дагаворы ёсць хібы, то... Час вывярае і правярае ўсе дагаворы. Вунь, Украіна з Грузіяй падпісвалі некалі дагаворы быць разам з Расіяй на «вечныя часы». А сёння што? Будзем памятаць, што Расія зацікаўлена ў Беларусі не менш, чым мы ў ёй. Магчыма, нашай усходняй суседцы хацелася б, каб Беларусь была іншай, але пры любым раскладзе Расія будзе старацца максімальна прывязваць Беларусь да сябе.

А вось каб тая прывязка не стала пятлёю для Беларусі, неабходна, я лічу, наладзіць адносіны з Захадам і атрымаць стабілізацыйны крэдыт, які можа істотна палепшыць фінансавую сітуацыю ў краіне.

На маю думку, кожны, хто жадае Беларусі дабра, любое збліжэнне з Захадам павінен вітаць. Мы не можам ігнараваць Еўропу, як і Еўропа нас. Не трэба толькі пастаянна наступаць на адны і тыя ж граблі. Ці я не маю рацыі? Гатовы працягнуць дыскусію...

Сёння курс долара ў адносінах да рубля завышаны. Згубіў рэгістрацыйны нумар на аўтамашыну і стаў у абменнік «Беларусбанка», каб заплаціць за новы. Касір-аператар пытаецца: «Можа, каму долары патрэбны?» У адказ усмешкі. Магчыма, валюту і купляюць, але ажыятажу каля абменнікаў няма. Кошт долара завышаны, і гэта ўсе разумеюць. А рэальным ён стане, як толькі Беларусь атрымае крэдыт у памеры 6-7 мільярдаў, і тады ўсё праясніцца. У беларускага рубля будзе надзейная «амартызацыйная падушка». А пакуль існуюць два курсы, гэта сведчыць, што з рублём праблемы. Здаваць валюту наш чалавек панясе, калі яго вельмі прыцісне. Некаторыя ўжо нясуць, але не валютчыкам. А купіць валюту многія не маюць магчымасці ці чакаюць, калі долар патаннее.

А цяпер яшчэ некалькі радкоў пра грошы, якія не пахнуць. Людзі, як толькі пачулі, што пенсіянерам і бюджэтнікам будзе выплачана па 500 тысяч рублёў, то ажывіліся. Нават цэны адышлі на другі план. Былі выпадкі, калі нехта прыходзіў у ашчадную касу і патрабаваў, каб яму далі паўмільёна: маўляў, па тэлевізары казалі. А некаторыя пенсіянеры незадаволены: «Калі грошы даюць на гародніну, то трэба не ўсім, а толькі тым, у каго няма дач. Дачнікі на зіму ўжо назапасілі. Гэта несправядліва!»

Працуючыя пенсіянеры падтрымкі не атрымаюць. Але ёсць выпадкі, калі чалавек, працуючы недзе на паўстаўкі, звольніўся, каб атрымаць 500 тысяч, а затым збіраецца вярнуцца назад.

Але гэта ўжо дробязь — выдаткі нашага жыцця.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

У **суд Бабруйскага раёна і горада Бабруйска** паступіла заява аб аб'яўленні адсутным без вестак **Слауцінскага Віталія Уладзіміравіча,** 13.05.1969 года нараджэння, ураджэнца с. Н. Крынка, раёна г. Макеёўка Данецкай вобл. Украіны, які пражываў у г. Бабруйску Магілёўскай вобл., вул. Коўзана, 55. Просім грамадзян і юрыдычных асоб, якія маюць звесткі пра Слауцінскага Віталія Уладзіміравіча, паведаміць іх суду Бабруйскага раёна і горада Бабруйска на працягу двух месяцаў з моманту публікацыі.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ КОНКУРСОВ

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОМИТЕТ ПО ИМУЩЕСТВУ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
ИНФОРМИРУЕТ О ПРОВЕДЕНИИ КОНКУРСОВ ПО ПРОДАЖЕ ПРИНАДЛЕЖАЩИХ РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ АКЦИЙ ОТКРЫТЫХ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ
Конкурсы состоятся 2 ноября 2011 г. по адресу: г. Минск, переулок Краснозвездный, 12.
Организатор конкурсов – Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь, г. Минск, пер. Краснозвездный 12.

№	Полное и сокращенное наименование, место нахождения акционерного общества	Размер уставного фонда, штук акций	Номинальная стоимость акции, рублей	Доля государства в уставном фонде		Количество продаваемых акций		Начальная цена продажи акций, рублей	Условия конкурса
				штук акций	в % к УФ	штук акций	в % к УФ		
1	Открытое акционерное общество «Слуцкий завод подъемно-транспортного оборудования» (ОАО «Слуцкий завод подъемнотранспортного оборудования»), 223610, Минская область, г. Слуцк, ул. Ленина, 27	847991	8400	847991	100	847991	100	6 724 000 000	Внести в уставный фонд открытого акционерного общества «Слуцкий завод подъемно-транспортного оборудования» в виде вклада денежные средства в сумме, эквивалентной 1,5 млн. долл. США, в течение 1 года с даты подписания договора купли-продажи акций с направлением указанных средств на развитие общества.
2	Открытое акционерное общество «БобруйскАТЭП» (ОАО «БобруйскАТЭП»), 213830, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Орджоникидзе, 100	209669	7000	187114	89,2	80303	38,3	1 304 647 512	Предоставить открытому акционерному обществу «БобруйскАТЭП» заем в сумме, эквивалентной 415 тыс. долл. США, под 1% годовых в течение 1 года с даты подписания договора купли-продажи акций.
3	Открытое акционерное общество «Бобруйский грузовой автомобильный парк № 1» (ОАО «Бобруйский грузовой автомобильный парк № 1»), 213830, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 123-1	514345	4400	505325	98,2	243028	47,3	1 512 755 922	Предоставить открытому акционерному обществу «Бобруйский грузовой автомобильный парк № 1» заем в сумме, эквивалентной 391 тыс. долл. США, под 1% годовых в течение 1 года с даты подписания договора купли-продажи акций. Обеспечить ежегодное обновление подвижного состава на 10% в течение 2 лет с даты подписания договора купли-продажи акций и в течение 1 года завершение строительства автоучебного комбината.
4	Открытое акционерное общество «Бобруйскстранс» (ОАО «Бобруйскстранс»), 213830, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Гоголя, 181	478505	4400	475801	99,4	231740	48,4	1 470 334 981	Предоставить открытому акционерному обществу «Бобруйскстранс» заем в сумме, эквивалентной 365 тыс. долл. США, под 1% годовых в течение 1 года с даты подписания договора купли-продажи акций.
5	Открытое акционерное общество «Борисовгрузавтотранс» (ОАО «Борисовгрузавтотранс»), 222120, Минская обл., г. Борисов, ул. 3-го Интернационала, 199	261861	150	244147	93,2	110610	42,2	1 287 812 114	Предоставить открытому акционерному обществу «Борисовгрузавтотранс» заем в сумме, эквивалентной 400 тыс. долл. США, под 1% годовых в течение 1 года с даты подписания договора купли-продажи акций.
6	Открытое акционерное общество «Красносельскавтотранс» (ОАО «Красносельскавтотранс»), 231911, Гродненская обл., г.п. Красносельский, ул. Зеленая, 1	708007	3600	691225	97,6	330144	46,6	3 196 583 012	Предоставить открытому акционерному обществу «Красносельскавтотранс» заем в сумме, эквивалентной 830 тыс. долл. США, под 1% годовых в течение 1 года с даты подписания договора купли-продажи акций.
7	Открытое акционерное общество «Агропромстроймаш» (ОАО «Агропромстроймаш»), 225320, Брестская обл., г. Барановичи, ул. Кирова, 79	2264843	4200	2264843	100	2264843	100	7 983 435 000	Внести в уставный фонд открытого акционерного общества «Агропромстроймаш» в виде вклада денежные средства в сумме, эквивалентной 2,5 млн. долл. США, в течение 1 года с даты подписания договора купли-продажи акций с направлением указанных средств на развитие общества.
8	Открытое акционерное общество «Барановичский завод станкопринадлежностей» (ОАО «Барановичский завод станкопринадлежностей»), 225320, Брестская область, г. Барановичи, ул. Пролетарская, 40	134895	24000	103367	76,6	103367	76,6	6 038 825 886	Внести в уставный фонд открытого акционерного общества «Барановичский завод станкопринадлежностей» в виде вклада денежные средства в сумме, эквивалентной 2 млн. долл. США, в течение 1 года с даты подписания договора купли-продажи акций с направлением указанных средств на развитие общества. Обеспечить сохранение в течение 2 лет с даты подписания договора купли-продажи акций количества рабочих мест и профиля деятельности общества.
9	Открытое акционерное общество «Гидросельмаш», г. Пинск (ОАО «Гидросельмаш», г. Пинск), 225710, Брестская область, г. Пинск, ул. Иркутско-Пинская Дивизия, 61	890220	2400	862642	96,9	862642	96,9	2 282 239 560	Внести в уставный фонд открытого акционерного общества «Гидросельмаш», г. Пинск в виде вклада денежные средства в размере 1 млрд. рублей в течение 1 года с даты подписания договора купли-продажи акций с направлением указанных средств на развитие общества.
10	Открытое акционерное общество «Руденск» (ОАО «Руденск»), 222850, Минская область, Пуховичский р-н, г.п. Руденск, ул. Ленинская, 1	54235730	200	54102765	99,8	54102765	99,8	15 249 977 405	Внести в уставный фонд открытого акционерного общества «Руденск» в виде вклада денежные средства в сумме, эквивалентной 2,5 млн. долл. США, в течение 1 года с даты подписания договора купли-продажи акций с направлением указанных средств на развитие общества.
11	Открытое акционерное общество «Новогрудский грузовой автомобильный парк» (ОАО «Новогрудский ГАП»), 231400, Гродненская обл., г. Новогрудок, ул. Л. Сечко, 3	176207	4200	171733	97,5	81866	46,5	344 492 567	Предоставить открытому акционерному обществу «Новогрудский грузовой автомобильный парк» заем в сумме, эквивалентной 142 тыс. долл. США, под 1% годовых в течение 1 года с даты подписания договора купли-продажи акций.
12	Открытое акционерное общество «Белоозерский энергомеханический завод» (ОАО «БЭЗ»), 225215, Брестская обл., Березовский р-н, г. Белоозерск, ул. Заводская, 1	4996066	4400	4933268	98,7	1186218	23,7	3 648 515 237	Внести в уставный фонд открытого акционерного общества «Белоозерский энергомеханический завод» в виде вклада денежные средства в сумме 8815 млн. рублей в течение 2 лет с даты подписания договора купли-продажи акций с направлением указанных средств на техническое перевооружение общества.
13	Открытое акционерное общество «Бумажная фабрика «Красная Звезда» (ОАО «Бумажная фабрика «Красная Звезда»), 211156, Витебская обл., г. Чашники, ул. Гагарина, 20	288215	20000	267765	92,9	267765	92,9	6 172 246 651	Внести в уставный фонд открытого акционерного общества «Бумажная фабрика «Красная Звезда» в виде вклада денежные средства в размере 10 млрд. рублей в течение 2 лет с даты подписания договора купли-продажи акций с направлением указанных средств на развитие общества. Обеспечить сохранение в течение 2 лет с даты подписания договора купли-продажи акций количества рабочих мест и в течение 5 лет профиля деятельности общества.

Время проведения конкурсов по продаже принадлежащих Республике Беларусь акций:
ОАО «Слуцкий завод подъемно-транспортного оборудования» – 9.00; ОАО «БобруйскАТЭП» – 9.30; ОАО «Бобруйский грузовой автомобильный парк № 1» – 10.00; ОАО «Бобруйскстранс» – 10.30; ОАО «Борисовгрузавтотранс» – 11.00; ОАО «Красносельскавтотранс» – 11.30; ОАО «Агропромстроймаш» – 12.00; ОАО «Барановичский завод станкопринадлежностей» – 12.30; ОАО «Гидросельмаш» – 14.00; ОАО «Руденск» – 14.30; ОАО «Новогрудский грузовой автомобильный парк» – 15.00; ОАО «Белозерский энергомеханический завод» – 15.30; ОАО «Бумажная фабрика «Красная звезда» – 16.00.
Для участия в конкурсе по продаже акций соответствующего акционерного общества в срок **до 16.00 17 октября 2011 г.** по адресу: г. Минск, пер. Краснозвездный,12, каб. 409 представляются документы, перечень которых размещен на официальном сайте Государственного комитета по имуществу www.gki.gov.by в разделе «Продажа акций» в подразделе «Аукционы – конкурсы». На сайте также размещена дополнительная информация об объявленных конкурсах.
Задатки для участия в конкурсах уплачиваются в размере 10 процентов от начальных цен продажи акций в срок до **31 октября 2011 г**. согласно договорам о задатке, заключаемым с Фондом государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь: в бел. рублях на счет № 3642974000028; в EURO на счет № 3642974005036; в USD на счет № 3642974005052; в рос. рублях на счет № 3642974008046 в филиале № 529 «Белсвязь» ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код 720; получатель платежа – Фонд государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь, УНП 102314789.
Участники конкурсов, выигравшие соответствующий конкурс, обязаны возместить затраты на организацию и проведение конкурсов в течение 3 рабочих дней с даты их проведения.
Договора купли-продажи акций по результатам конкурсов заключаются в течение 20 календарных дней с даты их проведения.
При расчетах по условиям конкурса в белорусских рублях по суммам, указанным в долларах США, применяется курс белорусского рубля по отношению к доллару США по итогам дополнительной торговой сессии ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа» на дату внесения денежных средств. При отсутствии данного курса расчет производится по курсу Национального банка Республики Беларусь.
Контактные телефоны Государственного комитета по имуществу: (017) 284 91 13; 284 47 00; 284 85 62.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНОВ

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОМИТЕТ ПО ИМУЩЕСТВУ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНОВ ПО ПРОДАЖЕ ПРИНАДЛЕЖАЩИХ РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ АКЦИЙ ОТКРЫТЫХ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ
Аукционы состоятся 31 октября 2011 г. по адресу: г. Минск, переулок Краснозвездный, 12.
Организатор аукционов – Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь, г. Минск, пер. Краснозвездный, 12.

№/№	Полное и сокращенное наименование, место нахождения акционерного общества	Размер уставного фонда, штук акций	Номинальная стоимость акции, рублей	Доля государства в уставном фонде		Количество продаваемых акций		Начальная цена продажи акций, рублей	Размер задатка, подлежащего внесению для участия в аукционе	Время проведения аукциона
				штук акций	в % к УФ	штук акций	в % к УФ			
1.	Открытое акционерное общество «Пинский опытно-механический завод» (ОАО «Пинский ОМЗ») 225710, Брестская обл., г. Пинск, ул. Брестская, д. 72	202 154	350	48 487	24,0	48 487	24,0	1 401 493 141	140 149 314	9.20
2	Открытое акционерное общество «Пуховичский опытно-экспериментальный завод» (ОАО «ПОЭЗ») 222810, Минская обл., г. М. Горка, ул. Октябрьская, д. 5	506 193	1200	503 368	99,44	461 701	91,2	1 765 710 598	176 571 060	9.40
3.	Открытое акционерное общество «Бобруйскселькомаш» (ОАО «Бобруйскселькомаш») 213823, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Орловского, 20	853 947	4200	835 373	97,8	835 373	97,8	5 625 645 875	562 564 587	10.00
4.	Открытое акционерное общество «Радиотехника» (ОАО «Радиотехника») 231103, Гродненская обл., г. Ошмяны, ул. Якуба Коласа, 1	607 760	4000	562 247	92,5	562 247	92,5	20 022 638 316	20 022 638 316	10.20
5	Открытое акционерное общество «Слуцкий завод «Эмальпосуда» (ОАО «Слуцкий завод «Эмальпосуда») 223610, Минская обл., г. Слуцк, ул. Комсомольская, 14	1 368 910	4400	1 362 988	99,6	1 362 988	99,6	3 070 314 894	307 031 489	10.40
6	Открытое акционерное общество «Технолит Полоцк» (ОАО «Технолит Полоцк») 211400, Витебская обл., г. Полоцк, ул. Октябрьская, 47	1 258 166	3300	1 179 075	93,7	1 179 075	93,7	5 508 704 423	550 870 442	11.00
7	Открытое акционерное общество «Кричевгрузавто» (ОАО «Кричевгрузавто») 213500, Могилевская обл., г. Кричев, ул. Комсомольская, 130	149 035	1850	55 566	37,3	55 566	37,3	426 633 239	42 663 324	11.20
8	Открытое акционерное общество «Слонимский авторемонтный завод» (ОАО «Слонимский авторемонтный завод») 231800, Гродненская обл., г. Слоним, ул. Красноармейская, 73	211 555	70	199 618	94,4	199 618	94,4	3 258 062 420	325 806 242	11.40
9	Открытое акционерное общество «Спецавтотехника» (ОАО «Спецавтотехника») 213826, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. К. Либкнехта, 6	246 325	665	107 949	43,8	107 949	43,8	1 988 749 916	198 874 992	12.00
10	Открытое акционерное общество «ТрансМозырь» (ОАО «ТрансМозырь») 247760, Гомельская обл., г. Мозырь, ул. Шоссейная, 19	1 697 149	4400	1 696 810	100,0	1 696 810	99,99	4 394 895 958	439 489 596	12.20
11	Открытое акционерное общество «Новогрудское строительно-монтажное управление» (ОАО «Новогрудское СМУ») 231400, Гродненская обл., г. Новогрудок, ул. Мицкевича, 109а	58 075	360	53 268	91,7	53 268	91,7	2 591 433 671	259 143 367	12.40
12	Открытое акционерное общество «Скидельский Сахарторг» (ОАО «Скидельский Сахарторг») 231752, Гродненская обл., Гродненский р-н, г. Скидель, ул. Первомайская, 1	3 927 744	140	3 714 652	94,6	3 714 652	94,6	327 409 090	32 740 909	14.00
13	Открытое акционерное общество «Бобруйская обувная фабрика» (ОАО «Бобруйская обувная фабрика») 213800, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Парковая, 57	220 686	5470	54 865	24,9	54 865	24,9	360 210 705	36 021 070	14.20
14	Открытое акционерное общество «Картонная фабрика «Ольховка» (ОАО «Картонная фабрика «Ольховка») 231223, Гродненская обл., Островецкий р-н, п. Ольховка	157 390	18000	133 356	84,7	120 893	76,8	2 317 014 610	231 701 461	14.40
15	Открытое акционерное общество «Барановичидрев» (ОАО «Барановичидрев») 225320, Барановичи, п. Восточный, 3	64 623	1600	31 488	48,7	31 488	48,7	19 039 074 509	1 903 907 451	15.00
16	Открытое акционерное общество «Минсктелекомстрой» (ОАО «Минсктелекомстрой») 220037, Минск, Аннаева, 49	143 007	2600	14 302	10,0	14 302	10,0	2 000 000 000	200 000 000	15.20
17	Открытое акционерное общество «ГродноАТЭП» (ОАО «ГродноАТЭП») 230001, Гродненская обл., г. Гродно, ул. Суворова, дом 109	117 431	10000	31 211	26,6	31 211	26,6	1 778 000 000	177 800 000	15.40

Для участия в аукционе по продаже акций соответствующего акционерного общества в срок **до 16.00 14 октября 2011 г.** по адресу: г. Минск, пер. Краснозвездный,12, каб. 401 предоставляются документы, перечень которых размещен на официальном сайте Государственного комитета по имуществу www.gki.gov.by в разделе «Продажа акций» в подразделе «Аукционы – конкурсы». На сайте также размещена дополнительная информация об объявленных аукционах.
Задатки для участия в аукционах уплачиваются в размере 10 процентов от начальных цен продажи акций в срок до 27 октября 2011 г. согласно договорам о задатке, заключаемым с Фондом государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь: в бел. рублях на счет № 3642974000028; в EURO на счет № 3642974005036; в USD на счет № 3642974005052; в рос. рублях на счет № 3642974008046 в филиале № 529 «Белсвязь» ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код 720; получатель платежа – Фонд государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь, УНП 102314789.
Участники аукционов, выигравшие соответствующий аукцион, обязаны возместить затраты на организацию и проведение аукционов в течение 3 рабочих дней с даты их проведения.
Договора купли-продажи акций по результатам аукционов заключаются в течение 20 календарных дней с даты их проведения.
Контактные телефоны Государственного комитета по имуществу: (017) 284 91 13; 284 85 62; 284 47 00.

Кірмаш
штотыднёвы рэкламны выпуск № 37 (699)
адрэса рэкламы
287 17 79
Рэквізіты для аплаты: р/р 3012210270016 у ААТ "Белінвестбанк" г.Мінск, код 739 УНН 100155376

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ПРАДАЕЦЦА

❒ А/м «Форд Эскорт» 1994 г.в., танна за бел. рублі.
Тэл. Vel 363 40 95.

❒ Рухавік ад «Пежо 406», 2.2, бензін, 2002 г.в., у г. Гродна.
Тэл. 8029 585 37 00.

❒ Каляска інвалідная.
Тэл. 8044 530 54 74.

❒ Трактар ЮМЗ + з/ч.
Тэл. 8029 6134719.

❒ Дом 72 м² з выгодамі, 1992 год, Узденскі р-н, в. Хайляны.
Тэл. 8029 341 76 41.

КУПЛЮ

❒ Поршневую групу Д144 (Т-40).
Тэл. 8029 583 24 15, 80159799237.

ЗВЯЗДА

КУПОН ДЛЯ БЯСПЛАТНАЙ ПРЫВАТНАЙ АБ'ЯВЫ

ЗАПОЎНІЦЕ РАЗБОРЛІВА, ВЫРАЖЫЦЕ І ВЫШЛІЦЕ НА АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013 Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 А. Тэлефон для даведак 287 17 79.

АБАВЯЗКОВЫЯ звесткі не для друку: ВАША ПРОЗВІШЧА, АДРАС, ХАТНІ ТЭЛЕФОН.

Пашпарт, серыя_____ №_____ Выдадзены _____

Подпіс _____ Дата _____

Утерянный диплом А № 0552343, выданный УО «Барановичский технологический колледж» на имя Исаёнка Григория Геннадьевича, считать недействительным.

Здарэнне

МАШЫНАЙ — У ЛАСЯ

Прайшло крыху больш за паўмесяца, як быў здзейснены першы на Гродзеншчыне з пачатку года наезд на лася з цяжкімі наступствамі.

Нагадаем, што ўвечары 29 жніўня, ля вёскі Міхалконі Ашмянскага раёна аўтамабіль «Сузукі» на неасветленым участку аўтадарогі Мінск—Ашмяны—мяжа Літвы наскочыў на лася, які знаходзіўся на праезнай частцы. Тады машына з'ехала ў правы кювет, лось загінуў, а кіроўцу з цяжкімі траўмамі шпіталізавалі.

На гэты раз, 15 верасня, а пачатку адзінацатай гадзіны вечара 23-гадовы гродзенец збіў дзікую жывёлу паблізу вёскі Смалярня Шчучынскага раёна. «Фальксваген» рухаўся па аўтадарозе Мінск—Гродна ў бок сталіцы і на прамым участку таксама ўрэзаўся ў лася. Той з левай абочыны настолькі хутка выбег на праезную частку, што тармажэнне не дазволіла пазбегнуць сутыкнення. Усёй сваёй масай лось паваліўся на той бок аўтамабіля, дзе сядзела 29-гадовая жонка кіроўцы. Жанчыну шпіталізавалі, а жывёла загінула.

Алег ДУК, старшы інспектар ДАІ УУС Гродзенскага аблвыканкама.

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

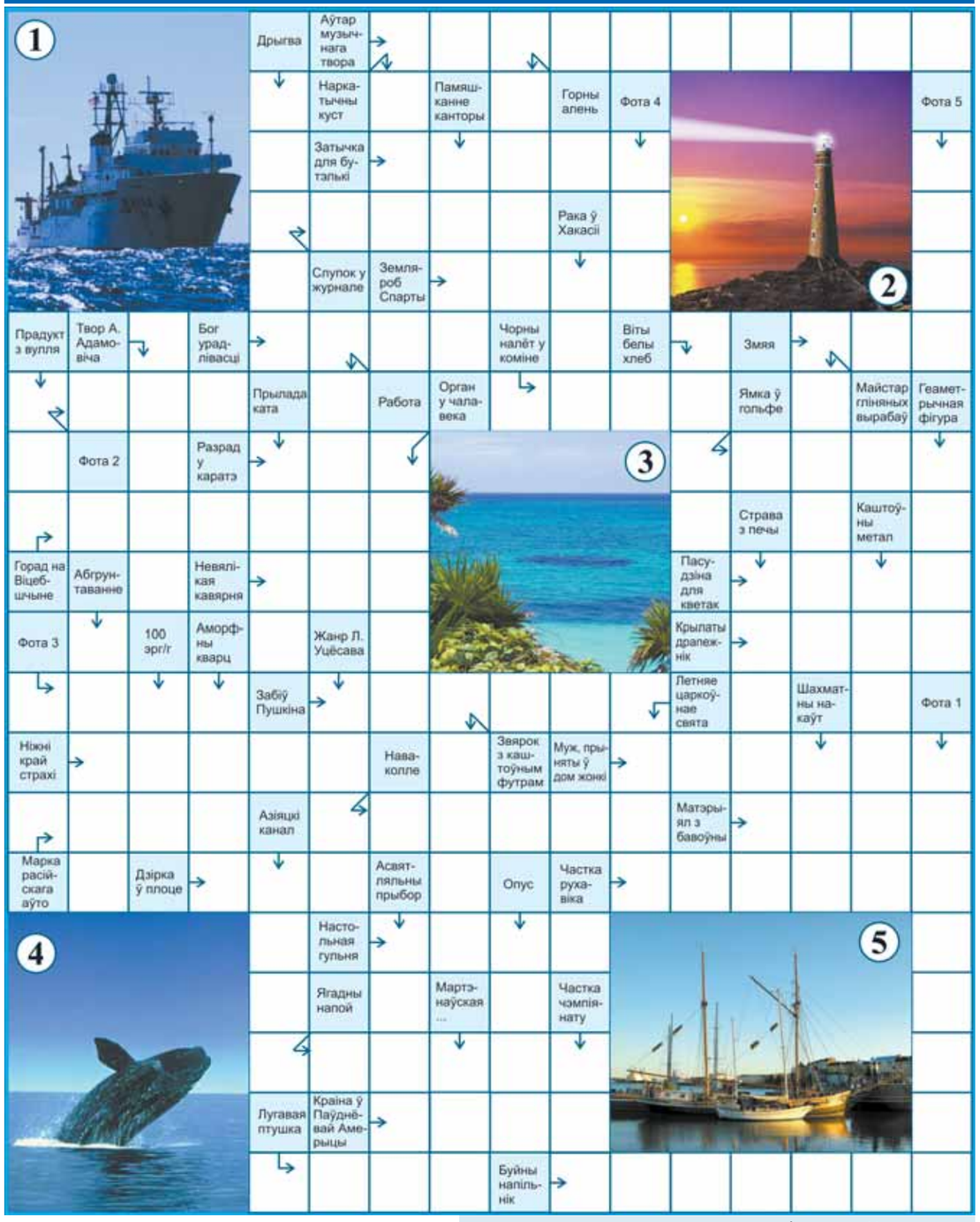

Па гарызанталі: Кампазітар. Кораск. Гарфа. Лот. Аніс. Гай. Маяк. Сажа. Дзяк. Луніка. Дохлыцы. Бар. Взяв. Арол. Мора. Дантэс. Канюк. Прымак. «Лада». Акруга. Вата. Лаз. Статар. Лато. Камотт. Пёрку. Дрэў. Рашпіль. **Па вертыкалі:** Мёд. Дроказ. «Нямко». Рад. Анал. Батва. Дыбра. Арык. Праца. Дказа. Кока. Нырка. Лямпа. Офіс. Норка. Печ. Марал. Твор. Она. Тур. Кіт. Спас. Хата. Варыяга. Гаяцар. Мат. Зонта. Рэйд. Авал. Карабель.

АДКАЗЫ НА СКАНВОРД

ХТО ПАЛАЦ БУДАВАЎ?

Рыштаванні Бацькаўшчыны

(Працяг. Пачатак у нумары за 17 верасня.)

Калі мне давялося пабываць у Чырвонабярэжскім палацы Козел-Паклеўскіх, лепшчык Дзмітрый Юнчыц ваджаўся з нейкім адмысловым узорам. З перапынкамі ён працуе тут на працягу пяці гадоў. Дзіма расказвае, што ўсё самае прыгожае і цікавае знаходзілася пад тынкоўкай:

— Мы не ведалі, што тут на самай справе. Штосьці ляпілася па знойдзеных фрагментах. Вельмі цікава працаваць. Ляпніны тут — вельмі шмат. Столькі ні на адным з іншых аб'ектаў, дзе працаваў, я не сустракаў. І ў Мірскім замку, і ў Нясвіжскім — там намнога менш.

Вартаўнік маёнтка ў Чырвоным Беразе Аляксей Пруднікаў праводзіць экскурсію па даручаным яму аб'екце. Ён гэты палац ведае як свае пяць пальцаў яшчэ і таму, што шмат гадоў прапрацаваў у гэтых сценах выкладчыкам — менавіта тут размяшчаўся Чырвонабярэжскі сельгастэхнікум. Сярод баек расказаў і пра тое, што ў сутарэнне, а потым увогуле за межы палаца можна было трапіць праз камін. Дарэчы, падземны ход павінен быць амаль у кожным палацы. Так было яно ці не на самай справе — хто ведае?

Яўген ці Віктар?

Між тым, з-за даўнасці гадоў ёсць блытаніна і з прозвішчам архітэктара, які будаваў маёнтак. Паруску ён значыцца як «Е.Шретер», быццам бы — Яўген. Аказваецца, што сапраўднае імя архітэктара — Віктар Аляксандравіч Шротар («Шрётер» — па-руску). І не толькі таму, што час пабудовы-аздабленя Чырвонабярэжскага палаца супадае з гадамі актыўнай творчай дзейнасці вядомага расійскага архітэктара, які пабудаваў шмат дамоў, маёнткаў, тэатраў, касцёлаў у Санкт-Пецярбургу, Кіеве, Іркуцку, Ніжнім Ноўгарадзе, Тыфлісе, Адэсе... Вядомы такі факт: Шротар першы ў Расіі стаў абліцоўваць фасады без тынкоўкі — абпаленай у моцным агні цэглай і натуральным каменем. Цяпер паглядзіце на будынак у Чырвоным Беразе, а таксама на іншыя, якія захаваліся, — напрыклад, дом самога архітэктара ў Санкт-Пецярбургу (фота). Почырк аўтара відавочны. Прынамсі, у падобным стылі быў аформлены і двухпавярховы флігель для аканома побач з маёнткам Козел-Паклеўскіх (фота).

Дом аканома.

А крэслы дзе?

Калісьці ў афармленні палаца, акрамя стыльнай мэблі, былі выкарыстаны бронзавыя рэчы, выраблены польскай фірмай Лапенскіх, венецыянскі крышталь, англійскі фаянс, французскі фарфор. Усё гэта разам і складала вытанчаную гармонію архітэктурнага ансамбля. Тут жа знаходзілася і багатая галерэя жывапісу — творы Сямірадскага, Айвазоўскага, Кандраценкі...

Ніна Шрэйтэр, дырэктар гісторыка-краязнаўчага музея горада Жлобіна, гаворыць, што аб напаўненні будучага філіяла аўтэнтычнымі рэчамі і размовы не можа ісці: адкуль іх узяць?

— Там ёсць пра што расказваць. Але, калі нарэшце будуць адноўлены сцены, гэта яшчэ далёка не ўсё. Гэтае памяшканне трэба будзе наповніць. Аўтэнтычных экспанатаў не засталося, а каб вырабіць нешта падобнае — трэба таксама вялікія грошы. У пустых памяшканнях цяжка будзе праводзіць экскурсіі.

Сібірскія карані

Ёсць звесткі, што замежныя нашчадкі былых уладальнікаў маёнтка ў Чырвоным Беразе даязджалі да гэтых краёў у 80-я гады. І быццам бы мелі жаданне аднавіць былую веліч спадчыннай сядзібы. Але ж не той быў час... Пра некаторых з нашчадкаў узгадвае ў сваіх успамінах няблізкая сваячка Ірэна Манчунская, у замужжы Паклеўская-Козел. Гэтыя запісы датаваны 1971 годам. (http://www.okorneva.ru).

— Пан Вікенцій, якога я вельмі добра памятаю, быў жанаты з Марыяй Гатоўскай з Мінскай губерні. У іх было трое дзяцей. Сын Альфонс (Алік) ажаніўся з англічанкай. У яго было двое дзяцей. Другі з сыноў — Вікенцій. У Вікенція Альфонсавіча таксама сын Станіслаў, які жыў у Варшаве, меў дачку. Дачка Вікенція Альфонсавіча — Марыя (Манюта) была замужам двойчы, першы раз за Хжаноўскім, другі раз за Марыноўскім. Ад першага шлюбу ў яе нарадзіліся дачка Ганна (яна выйшла замуж за Тшэчэскага) і сын Эдуард, які загінуў у Катыні.

Падтрымка сваіх

Ірэна Манчунская ўзгадвае, што сібірскія магнаты Паклеўскія-Козел заснавалі стыпендыі для дзяцей палякаў, якія трапілі ў Сібір па розных прычынах, і давалі працу на сваіх прадпрыемствах многім палякам. Стараннямі насельніцтва Таліцы (гэта гарадок у Свярдлоўскай вобласці, дзе быў галоўны маёнтак Паклеўскіх) і Вікенція Альфонсавіча асабіста ў 1876 годзе будуецца ў цэнтры Таліцы драўляная царква. Калі ж тая згарэла ў 1890 годзе, там была пабудавана новая. За свой кошт пан Вікенцій утрымліваў армейскі полк у гады Першай сусветнай вайны (сілкаванне, абмундзіраванне, рыштунак, узбраенне) і выдаваў цалкам зарплату сем'ям рабочых, якія пайшлі на вайну.

У першую чаргу Вікенцій Козел-Паклеўскі клапаціўся пра побыт сваіх рабочых: адкрываў бальніцы, сталовыя, клубы, дзіцячыя садкі, багадзельні, школы. На кожным буйным прадпрыемстве існавалі бібліятэка, тэатр і дабрачыннае таварыства. Католік па веравызнанні, ён выдаткоўваў значныя сродкі ў тым ліку на будаўніцтва цэркваў і ўтрыманне праваслаўнага духавенства. І яшчэ заўсёды аказваў дапамогу сваім землякам — удзельнікам паўстанняў 1830-1831 і 1863-1864 гг., якія адбывалі ў Сібіры пакаранне.

Паклеўскія паўсюль

Калі б не здарылася ў Расійскай імперыі рэвалюцыі, праўнукі Альфонса былі б цяпер уладальнікамі велізарнай карпарацыі. Але ўсё было зруйнавана ці нацыяналізавана. Зрэшты, нікога з Козел-Паклеўскіх рэвалюцыя не прыціснула. Савецкая ўлада Вікенція Альфонсавіча і яго сям'ю не чапала. Не краналі і ён нікога ў гады грамадзянскай вайны, але 19 чэрвеня 1919 года ўсе Паклеўскія эмігрыравалі ў Варшаву. На Павянзоўскіх могілках ён пахаваны разам з жонкай Марыяй. Адзін з яго сыноў — Альфонс — эмігрыраваў у Англію, і яго нашчадкі жывуць цяпер у Ірландыі. А вось польская лінія прамых нашчадкаў Вікенція і Марыі Козел-Паклеўскіх перарвалася. Іншыя сваякі, быццам, ёсць у Вялікабрытаніі, Даніі і Польшчы...

(Заканчэнне будзе.)

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара і прадастаўленыя гісторыка-краязнаўчым музеем г. Жлобіна.

Адноўленая лесвіца на другі паверх у Чырвонабярэжскім маёнтку.

Дом архітэктара Віктара Шротара ў Санкт-Пецярбургу.

САЛАВЕЙ

Калі салоўка заспявае на другі дзень пасля Ерамея-запрагальніка — будзеш з хлебам.

Калі салавей спявае на «голыя дрэвы», будзе няўрод на садавіну.

Салавей спявае ўсю ноч — будзе сонечны дзень.

● Салаўя, які валодае цудоўным спеўным талентам, ва ўсе часы звалі салодкагалосай птушкай.

● «Спявае, як салоўка» гаварылі пра чалавека, які меў талент правільна, прыгожа, ярка, эмацыйна гаварыць. Так казалі і пра спевака, які валодае цудоўнымі вакальнымі здольнасцямі.

● «Вучыць салаўя спяваць» — значыць займацца бессэнсоўнай справай, марнаваць час і сілы.

● Спевы салаўя каля хаты заўсёды сімвалізавалі шчасце і поспех.

● У народзе лічылі, што салавей пачынае спяваць, калі можа напіцца вады з бярозавага лісця.

● Звычайна час спеваў салаўя супадаў з яго шлюбным перыядам. Так салавей стаў сімвалізаваць каханне, любоўную лірыку, адносіны паміж закаханымі.

● Салаўя лавілі і саджалі ў клетку, каб у хаце гучала яго цудоўная песня. Але быў дзень, калі лавіць салаўёў катэгарычна забаранялася — на Ушэсце (40 дзень пасля Вялікадня). Лічылася: хто будзе парушаць гэтае правіла, той не будзе мець поспеху на працягу ўсяго года. У хрысціянскай традыцыі ў спевах салаўя гучыць туга па небе і Богу.

● У народзе прыкмячалі, што спеў салаўя сціхае, калі ячмень завязваецца ў колас.

● Калі чалавек увесь час хацеў спаць ці спаў, але не высыпаўся, знахары раілі яму з'есці салаўя.

● Лічылася: хто з'есць язык салаўя, атрымае здольнасць прывабліваць да сябе людзей сваёй гаворкай.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усміхнемся

— Хто ўпершыню стаў запрашаць навукоўцаў на «Агеньчык»?

— Інквізітары...

☺

Толькі магніт на халадзільніку дапамог успомніць, дзе я правёў адпачынак.

☺

Тлумачальная: «Я спазнілася на працу таму, што раніцай пераляцела цераз мужа і... трохі затрымалася.

☺

— Чаму ў расійскіх танкаў Т-90с максімальная хуткасць на 5—10 кіламетраў у гадзіну менш, чым у замежных танкаў?

— А каб не ўцякалі!

☺

Дзіця і маці.

— Мама, а ў цябе камп'ютар у дзяцінстве быў?

— Не.

— А DVD?

— Не.

— А сотавы?

— Не!

— Мам, а ты дыназаўраў бачыла?

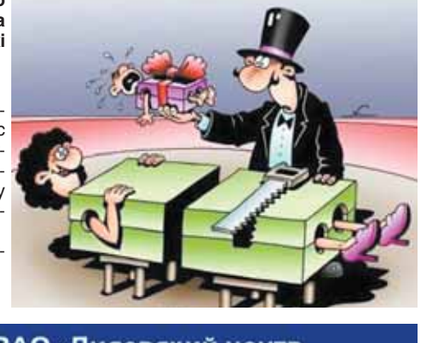

СЗАО «Дилерский центр ГАЗ Колядичи»
Автоцентр ГАЗ Колядичи
г. Минск, ул. Бабушкина, 25
Ремонт КПП ГАЗ
ВСЕГО ЗА 1 ДЕНЬ!
Быстро и качественно!
Тел.: (044) 715 42 49
www.belgaz.by

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.51	19.15	12.24
Віцебск —	6.40	19.05	12.25
Магілёў —	6.41	19.05	12.24
Гомель —	6.38	19.01	12.23
Гродна —	7.06	19.30	12.24
Брэст —	7.07	19.30	12.23

Месяц

Апошняя квадра ў 16.39. Месяц у сузор'і Рака.

Імяніны

Пр. *Івана, Лукі, Мікалая, Рыгора, Сцяпана, Яўгена.*

К. *Філіпіны, Андрэя, Паўла, Філіпа, Францішка.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

НАДВОР'Е на заўтра

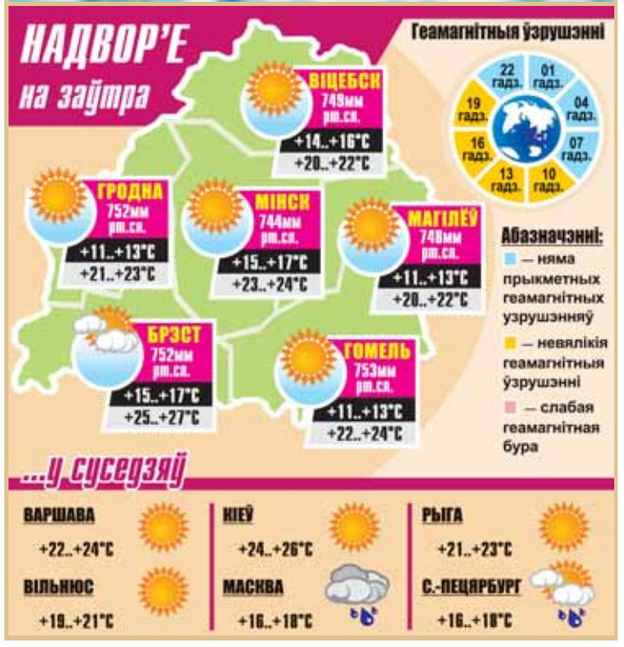

...у суседзяў

ВАРШАВА +22..+24°C	КІЕЎ +24..+26°C	РЫГА +21..+23°C
ВІЛЬНЮС +19..+21°C	МАСКВА +16..+18°C	С.-ПЕЦЯРБУРГ +16..+18°C

20 верасня

Дзве даты

1959 год — звольнены тыднем раней з радоў марской пяхоты за прасавецкія і радыкальныя погляды Лі Харві Освальд, будучы забойца прэзідэнта Кенэдзі, адправіўся ў Савецкі Саюз.

1946 год — Перад пачаткам Другой сусветнай вайны адзіным міжнародным кінафорумам быў Фестываль у Венецыі. Але ён праходзіў пад уплывам фашысцкага рэжыму, які на той момант ужо захапіў паў-Еўропы. Незалежныя еўрапейскія кінематаграфісты звярнуліся з петыцыяй да французскага ўрада, у якой прапанавалі арганізаваць новы, свабодны фестываль. Першы Канскі кінафестываль павінен быў адкрыцца 1 верасня 1939 года, але ў гэты дзень пачалася Другая сусветная вайна. Паўторны старт быў узяты толькі праз сем гадоў — 20 верасня 1946 года. Луі Люм'ер, які з'яўляўся адным з заснавальнікаў кінафестывалю, узяў на сябе абавязкі прэзідэнта журы і запрасіў для ўдзелу ў конкурсе Білі Уайлдара, Дэвіда Ліна, Раберта Расселіні, Уолта Дыснея і многіх іншых. Савецкімі ўдзельнікамі праграмы былі Міхаіл Ром, Аляксандр Птушка і Фрыдрых Эрмлер. З 46 прадстаўленых у праграме фільмаў 11 (па стужцы ад кожнай краіны) былі ўдастоены галоўнай узнагароды — Гран-пры. Ад СССР прыз атрымала карціна Фрыдрыха Эрмлера «Вялікі пералом». «Залатая пальмавая галіна», як вышэйшая ўзнагарода фестывалю, стала прысуджацца толькі з 1955 года. Сярод савецкіх карцін першым яе лаўрэатам стала стужка Міхаіла Калатозава «Ляцяць журавлі».

Цытата дня:

«Чалавек пакутуе невыносна, калі ён вымушаны жыць толькі самім сабою і думаць толькі пра сябе.

Блез Паскаль (1623—1662), французскі пісьменнік, філосаф, матэматык, фізік.

Яўгена ПЯСЕЦКАГА фота слова

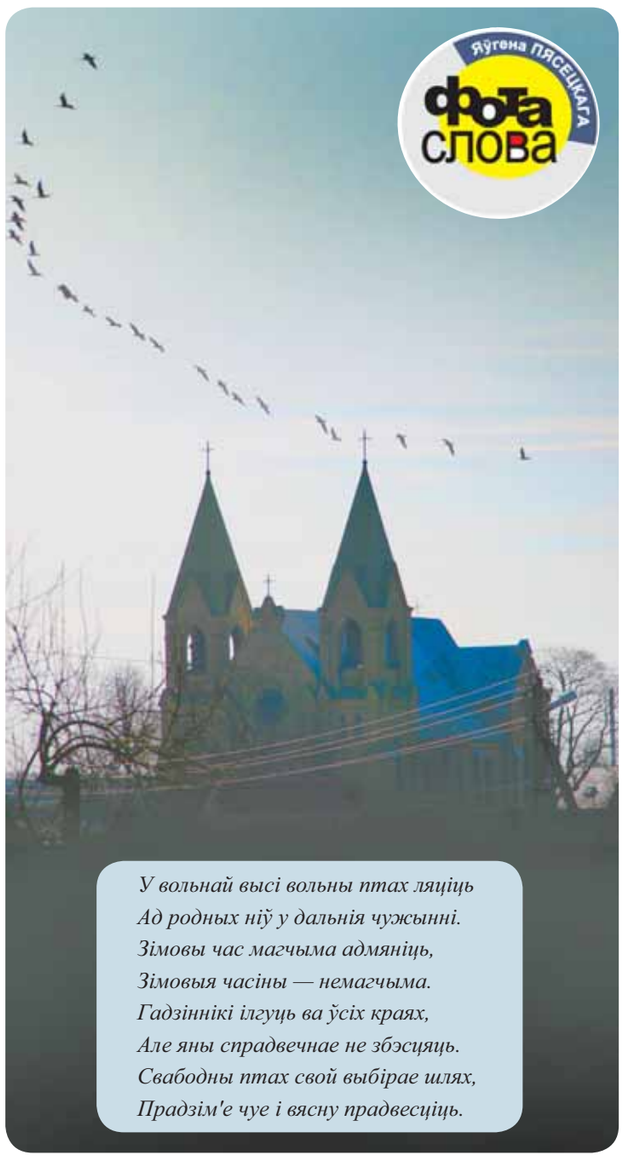

У вольнай высі вольны птах ляціць
Ад родных ніў у дальнія чужынні.
Зімовы час магчыма адмяніць,
Зімовыя часіны — немагчыма.
Гадзіннікі ілгуць ва ўсіх краях,
Але яны спрадвечнае не збэсцяць.
Свабодны птах свой выбірае шлях,
Пradзім'е чуе і вясну прадвесціць.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар НАРКЕВІЧ Уладзімір Браніслававіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, В. ПАЗНЯКОЎ.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03.

http://www.zviazda.by;

e-mail: info@zvyazda.minsk.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: rek@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.380. Індэкс 63850. Зак. № 4522. Нумар падпісаны ў 19.30 19 верасня 2011 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12